

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
Libet Spółka Akcyjna
Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nasza opinia

Naszym zdaniem załączone roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Libet Spółka Akcyjna („Grupa”), w której jednostką dominującą jest Libet Spółka Akcyjna („Jednostka dominująca”):

- przedstawia rzetelny i jasny obraz skonsolidowanej sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz jej skonsolidowanego wyniku finansowego i skonsolidowanych przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy z dniem niniejszego sprawozdania.

Podstawa opinii

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz stosownie do postanowień ustawy z dn. 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz. U. z 2017 r., poz. 1089), a także Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z KSB została dalej opisana w sekcji *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego*.

Przedmiot naszego badania

Przeprowadziliśmy badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Libet Spółka Akcyjna, które zawiera:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.;
- oraz sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.:
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów;
  - skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
  - skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych, oraz
  - informację dodatkową zawierającą opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Grupy zgodnie z *Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”)* przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do naszego badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Grupy zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Nasze podejście do badania

Podsumowanie

- Istotność ogólna przyjęta do badania została określona na poziomie 2,2 mln zł, co stanowi 0,75% przychodów ze sprzedaży.
- Przeprowadziliśmy badanie Jednostki dominującej, a w odniesieniu do podmiotów zależnych wykonaliśmy wybrane procedury audytowe.
- Zakres naszego badania pokrył 90 % przychodów Grupy oraz 91 % sumy aktywów wszystkich skonsolidowanych spółek Grupy przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych.
- Wycena zapasów.
- Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Zaprojektowaliśmy nasze badanie ustalając istotność i oceniając ryzyko istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W szczególności rozważyliśmy gdzie Zarząd Spółki Jednostki dominującej dokonał subiektywnych osądów; na przykład w odniesieniu do znaczących szacunków księgowych, które wymagały przyjęcia założeń oraz rozważenia wystąpienia przyszłych zdarzeń, które z natury są niepewne. Odnieśliśmy się również do ryzyka obejścia przez Zarząd kontroli wewnętrznej, w tym – wśród innych spraw – rozważyliśmy czy wystąpiły dowody na stronniczość Zarządu, która stanowiłaby ryzyko istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem.

Dostosowaliśmy zakres naszego badania w celu wykonania wystarczającej pracy umożliwiającej nam wydanie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako całości, biorąc pod uwagę strukturę Grupy, procesy księgowe i kontrole oraz branżę, w której działa Grupa.

Istotność

Na zakres naszego badania miał wpływ przyjęty poziom istotności. Badanie zaprojektowane zostało w celu uzyskania racjonalnej pewności czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia. Zniekształcenia mogą powstać na skutek oszustwa lub błędu. Zniekształcenia są uważane za istotne,

jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podjęte na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na podstawie naszego zawodowego osądu ustaliliśmy progi ilościowe dla istotności, w tym ogólną istotność w odniesieniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości, którą przedstawiamy poniżej. Progi te, wraz z czynnikami jakościowymi umożliwiły nam określenie zakresu naszego badania oraz rodzaj, czas i zasięg procedur badania, a także ocenę wpływu zniekształceń, zarówno indywidualnie, jak i łącznie na skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość.

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie, oświadczenia i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Ogólna istotność dla Grupy 2,2 mln zł

Podstawa ustalenia 0,75% przychodów ze sprzedaży

Uzasadnienie przyjętej podstawy

Przyjęliśmy przychody ze sprzedaży jako podstawę określenia istotności, ponieważ naszym zdaniem miernik ten jest powszechnie używany do oceny działalności Grupy przez użytkowników sprawozdań finansowych oraz jest ogólnie przyjętym miernikiem odniesienia. Zastosowaliśmy miernik przychodów ze względu na fluktuujące wyniki netto w badanym roku i latach poprzednich. Istotność przyjęliśmy na poziomie 0,75%, ponieważ na postawie naszego profesjonalnego osądu mieści się on w zakresie akceptowanych progów ilościowych istotności.

Uzgodniliśmy z Komitetem Audytu Jednostki dominującej, że poinformujemy o zidentyfikowanych podczas badania zniekształceniach skonsolidowanego sprawozdania

finansowego o wartości większej niż 0,17 mln zł, a także zniekształceniach poniżej tej kwoty, jeżeli w naszej ocenie byłoby to uzasadnione ze względów na czynniki jakościowe.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy

się w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Kluczowa sprawa badania

Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy

Wycena zapasów

Saldo zapasów ujęte na dzień 31 grudnia 2017 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy wynosi 45 mln zł, co stanowi 13% wszystkich aktywów Grupy. W nocy 11 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa opisała korekty dotyczące wyceny zapasów produktów gotowych ujęte w zyskach zatrzymanych i w wyniku roku bieżącego, w wyniku zidentyfikowanego w 2017 r. błędu w kalkulacji rzeczywistych kosztów wytworzenia wyrobów gotowych, a w szczególności wyliczenia odchylenia od przyjętego standardowego kosztu wytworzenia wyrobu gotowego.

W efekcie korekty wyceny wartość zapasów została obniżona o 38 mln zł, z czego 14 mln zł odniesione zostało w ciężar kosztu własnego sprzedaży roku 2017, a kwotę 24 mln zł ujęto w zyskach zatrzymanych, ponieważ dotyczyła

Nasze procedury badania obejmowały w szczególności:

- zrozumienie i ocenę środowiska kontroli wewnętrznych dotyczących ujęcia, wyceny i prezentacji poszczególnych typów zapasów;
- analiza rodzaju kosztów alokowanych do kosztu wytworzenia, zarówno bezpośrednich oraz pośrednich, ustalania kosztu standardowego oraz mechanizmu rozliczania odchylenia doprowadzających koszt standardowy do kosztu wytworzenia wyrobu gotowego;
- testy szczegółowe polegające na sprawdzeniu na podstawie wybranej próby poprawności i zasadności kosztów ujętych jako podstawa do kalkulacji kosztu wytworzenia wyrobu gotowego, a także elementów kosztowych składających się na koszty standardowe;
- testy szczegółowe polegające na uzgodnieniu wybranej próby faktur zakupowych dotyczących materiałów z zapisami księgowymi w odniesieniu do poprawności ujęcia w rozbiciu na koszt standardowy i odchylenie;

korekty zapasów na dzień 31 grudnia 2016 r., dokonując jednocześnie przekształcenia danych finansowych za poprzedni okres.

Zgodnie z MSR 2 *Zapasy* Zarząd Grupy w wycenie kosztu wytworzenia wyrobu gotowego bierze pod uwagę koszty związane bezpośrednio z wytworzeniem danego wyrobu w tym pośrednie koszty stałe i zmienne.

Mając na uwadze istotność pozycji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy, a także ze względu na zidentyfikowany błąd kwestia ta była przedmiotem naszych analiz i uznaliśmy ją za kluczową sprawę badania.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy saldo rzeczowych aktywów trwałych wynosi 196,2 mln zł a wartości niematerialnych wynosi 48,9 mln zł, co stanowi łącznie 55% oraz 14% wszystkich aktywów Grupy na dzień 31 grudnia 2017 r.

Na podstawie sytuacji finansowej Grupy, opisanej w punkcie 8.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Grupy stwierdził, iż istnieją przesłanki do przeprowadzenia testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Główną przyczyną powstałej w 2017 roku straty oraz strat z lat ubiegłych była korekta zapasów opisana w nocie 11 skonsolidowanego sprawozdania finansowego, która wpłynęła również na złamanie kowenantów bankowych opisanych w nocie 29.6.3.

Przeprowadzenie testu na utratę wartości związane jest z koniecznością przyjęcia szeregu istotnych założeń i dokonania osądów dotyczących między innymi przyjętej strategii ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne, planów finansowych i prognoz przepływów pieniężnych na kolejne lata, w tym po okresie objętym szczegółowymi prognozami, oraz założeń makroekonomicznych i rynkowych.

- analizę kosztu wytworzenia w stosunku do cen sprzedaży netto wyrobów gotowych oraz weryfikację kalkulacji odpisu aktualizującego;
- obserwacje inwentaryzacji zapasów w wybranych lokalizacjach, w tym ocenę procedur i sposobu identyfikacji zapasów niepełnowartościowych;
- ocenę poprawności i kompletności ujawnień w zakresie zapasów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W wyniku przeprowadzonych procedur badania nie zidentyfikowaliśmy dodatkowych istotnych kwestii, w porównaniu do tych zidentyfikowanych i ujętych w sprawozdaniu finansowym, które wymagałyby korekty sprawozdania finansowego.

Nasze procedury badania obejmowały w szczególności:

- zrozumienie i ocenę procesu identyfikacji przesłanek utraty wartości aktywów oraz prawidłowości ich alokacji do w ośrodku wypracowującego środki pieniężne zgodnie z odpowiednimi standardami sprawozdawczości finansowej;
- sprawdzenie poprawności matematycznej i spójności metodologicznej (z wykorzystaniem wewnętrznych specjalistów PwC w zakresie wycen) sporządzonego przez Zarząd Grupy modelu wyceny na bazie zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- krytyczną ocenę przyjętych przez Zarząd Grupy założeń i dokonanych szacunków służących określeniu wartości odzyskiwalnej aktywów trwałych i wartości niematerialnych, obejmującą między innymi:
  - pięcioletni okres projekcji przyszłych przepływów pieniężnych oraz założony w nim poziom przychodów, marży operacyjnej i przyszłe nakłady inwestycyjne;
  - zastosowaną stopę dyskontową (w oparciu o średnioważony koszt kapitału);
  - krańcową stopę wzrostu po okresie prognozy;
- ocenę przeprowadzonej przez Zarząd analizy wrażliwości przyjętych założeń na wynik wyceny;
- ocenę poprawności i kompletności ujawnień w zakresie testów na utratę wartości w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Na podstawie przeprowadzonych procedur, uznaliśmy założenia przyjęte przez Zarząd Grupy za racjonalne i mające poparcie w uzyskanej dokumentacji, a zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujawnienia jako spełniające wymogi standardów.

W wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości nie ujęto odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Mając na uwadze istotność zagadnienia dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także ze względu na wrażliwość wyników ww. testu na przyjęte założenia, kwestię tę uznaliśmy za kluczową sprawę badania.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

---

Zarząd Spółki Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie, rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Grupy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Grupę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uważa za niezbędną aby umożliwić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Grupy

do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Grupy, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Jednostki dominującej oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 395, z późn. zm.). Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

---

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podjęte na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Jednostki dominującej obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnie z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego

zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Grupy;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Jednostki dominującej;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedności zastosowania przez Zarząd Jednostki dominującej zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Grupy do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy

skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację;

- uzyskujemy wystarczające odpowiednie dowody badania odnośnie do informacji finansowych jednostek lub działalności gospodarczych wewnątrz Grupy w celu wyrażenia opinii na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy odpowiedzialni za kierowanie, nadzór i przeprowadzenie badania Grupy i jesteśmy wyłącznie odpowiedzialni za naszą opinię z badania.

Komunikujemy się z Komitetem Audytu odnośnie, między innymi, do planowanego zakresu i czasu przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleń badania, w tym wszelkich znaczących słabości kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz komunikujemy wszystkie powiązania i inne sprawy, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw komunikowanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ujawnienia na ich temat lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści dla interesu publicznego takiego ujawnienia.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Inne informacje

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Grupy za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r. („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego i oświadczeniem na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art.55 ust.2b Ustawy o rachunkowości, które są wyodrębnionymi częściami tego Sprawozdania oraz Raport Roczny za rok

obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r. („Raport Roczny”), (razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Jednostki dominującej oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Grupy wraz z wyodrębnionymi częściami, spełniały wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Opowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest przeczytanie Sprawozdania z działalności wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, i czyniąc to, rozważyć czy nie są one istotnie niespójne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli, na podstawie wykonanej pracy stwierdzimy istotne zniekształcenie Sprawozdania z działalności wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Grupa w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła wymagane informacje oraz do poinformowania czy Grupa sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych.

Sprawozdanie z działalności Grupy uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania, a Raport Roczny będzie dostępny po tej dacie.

W przypadku, kiedy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Raporcie Rocznym jesteśmy zobowiązani poinformować o tym Radę Nadzorczą Jednostki dominującej.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej pracy w trakcie badania, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności Grupy:

- zostało sporządzone zgodnie z wymogami art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz paragrafu 92 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie o informacjach bieżących” – Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późn. zm.);
- jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Grupie i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności Grupy istotnych zniekształceń.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Grupa zawarła informacje określone w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz l Rozporządzenia o informacjach bieżących. Ponadto, naszym zdaniem, informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Grupa sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust 2b Ustawy o rachunkowości jako wyodrębnioną część Sprawozdania z działalności.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

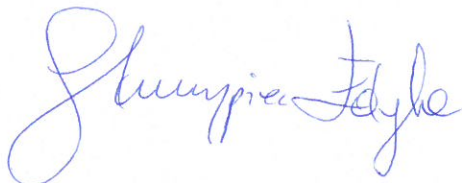
Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Spółki i jej spółek zależnych są zgodne z prawem i przepisami obowiązującymi w Polsce oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Grupy w badanym okresie zostały wymienione w sprawozdaniu z działalności Grupy.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy uchwałą Rady Nadzorczej jednostki dominującej z dnia 29 czerwca 2017 r. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy badamy po raz pierwszy.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 144, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Edyta Skrzypiec – Rychlik.

Edyta Skrzypiec - Rychlik

Kluczowy Biegły Rewident

Numer w rejestrze 12460

Wrocław, 27 kwietnia 2018 r.

Szanowni Państwo, Drodzy Akcjonariusze,

Z przyjemnością zapraszam do zapoznania się z raportem rocznym Grupy Kapitałowej LIBET S.A. za rok 2017, zawierający wyniki finansowe oraz najistotniejsze informacje dotyczące działalności Grupy. Po raz pierwszy chcielibyśmy Państwu przedstawić raport niefinansowy, podsumowujący wyniki ekonomiczne, społeczne, środowiskowe i środowiskowe działalności Grupy. Mam nadzieję, że zintegrowane raportowanie pozwoli Państwu w pełni zrozumieć codzienność naszej działalności i potencjał jej rozwoju.

W roku 2017 pracowaliśmy nad stabilnymi podstawami do dalszego rozwoju Grupy Kapitałowej LIBET S.A. Kontynuowaliśmy nasze działania związane z uzyskaniem jak najlepszych wyników oraz z nieustanną poprawą efektywności. Jesteśmy w końcowej fazie opracowywania strategii 3-letniej, którą chcemy zacząć wdrażać, aby osiągać wyższe poziomy rentowności.

Pomimo działania w konkurencyjnym otoczeniu Grupa Kapitałowa wypracowała obroty na poziomie 288 mln złotych, co jest najwyższym wynikiem ostatnich lat.

Jak zapewne Państwo wiecie w Grupie Kapitałowej stawiamy na stałe dostosowywanie oferty produktowej do oczekiwań i potrzeb naszych Klientów – nie inaczej było w roku 2017. Wprowadziliśmy do oferty prawie 30 nowości z segmentu Premium oraz poszerzyliśmy ją o produkty komplementarne – Libet Tools i obrzeża Libet Board.

Jednym z naszych głównych priorytetów pozostaje rozwój Autoryzowanych Punktów Sprzedaży Libet Platinum, w których zakończyliśmy projekt optymalizacji i ujednolicenia. W dalszym ciągu stawiamy także na zwiększanie ich zasięgu, tak aby docelowo objąć nimi cały kraj. Ubiegły rok zamknęliśmy liczbą 90-ciu tego typu punktów. Jest to dla nas bardzo efektywny kanał sprzedaży, dzięki któremu stale umacniamy pozycję lidera rynku w segmencie produktów Premium.

Nie ustajemy w staraniach o poszerzenie dotarcia z naszym produktem do wszystkich konsumentów. Rok 2017 był w tym kontekście niezwykle ważny ze względu na nawiązanie strategicznej współpracy z serwisem e-otoczenie.pl, w nowym dla nas kanale e-commerce, w którym będzie można znaleźć sprawdzone rozwiązania zapewniające realizację całościowych koncepcji aranżacyjnych.

Ważnym elementem naszej działalności pozostaje upowszechnianie wiedzy z zakresu odpowiedniego doboru produktów do konkretnego projektu. Od kwietnia ubiegłego roku zadanie to ułatwia bezpłatna autorska mobilna aplikacja Libet Inspiracje. Aplikacja umożliwia użytkownikom szybki i łatwy dostęp do bogatej bazy propozycji zagospodarowania przestrzeni z wykorzystaniem materiałów nawierzchniowych i nie tylko. To prosty i efektywny sposób na sprawdzenie, jak konkretne produkty mogą prezentować się w ogrodach, na tarasach, podjazdach, czy placach.

Możemy także pochwalić się kolejną ważną nagrodą dla naszych produktów. Płyty, stopnie i palisady Madera zdobyły główną nagrodę w konkursie Inspiracje 2017, w kategorii Outdoor.

Podsumowując od strony biznesowej należy stwierdzić, że miniony rok działalności Libet upłynął w stabilnym otoczeniu biznesowym, umacnialiśmy nasze relacje z klientami, osiągnęliśmy wzrosty sprzedaży w segmencie Top Premium.

W roku 2018 spodziewamy się poprawy koniunktury gospodarczej oraz ożywienia w budownictwie w odpowiedzi na pozytywne trendy, jakie obserwujemy. Na ten rok przypadają również wybory samorządowe, które historycznie miały bardzo pozytywny wpływ na sprzedaż naszych produktów. Jeżeli dodamy do tego wzrost liczby unijnych projektów infrastrukturalnych, możemy spodziewać się sprzyjającej koniunktury dla naszej branży.

Jako główny cel przed Grupą Kapitałową w tym roku stawiamy poprawę wyników finansowych. Chcemy skupić się przede wszystkim na dalszym rozwoju kanałów sprzedaży i zarządzaniu kompleksowością oferty, jak również na weryfikacji polityki cenowej.

Przed nami kolejny rok rozwoju i jestem pewien, że zrealizujemy założone cele Grupy, które przełożą się także na satysfakcję naszych Akcjonariuszy.

Z wyrazami szacunku,

Thomas Lehmann

Prezes Zarządu,

Dyrektor Zarządzający Libet S.A.

Grupa Kapitałowa LIBET S.A.

Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie
Finansowe
za okres 12 miesięcy zakończony
dnia 31 grudnia 2017 roku

Zgodne z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości
Finansowej w kształcie zatwierdzonym
przez Unię Europejską

27 kwietnia 2018 roku

Libet

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	4
skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku	9
1. Informacje ogólne	9
2. Opis Grupy Kapitałowej LIBET S.A.	9
2 9	
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej	9
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
5. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
5.1. Oświadczenie o zgodności	10
5.2. Nowe standardy i interpretacje	11
6. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	12
7. Informacje dotyczące segmentów działalności	12
8. Stosowane istotne zasady rachunkowości	13
8.1. Kontynuacja działalności	13
8.2. Podstawa sporządzenia	14
9. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	26
9.1. Niepewność szacunków	26
10. Zmiana szacunków	27
11. Korekta błędów poprzednich okresów oraz zmiany zasad rachunkowości	27
12. Przychody i koszty	33
12.1. Działalność zaniechana	33
12.2. Przychody ze sprzedaży	33
12.3. Informacje o wiodących klientach	33
12.4. Przychody finansowe	33
12.5. Koszty finansowe	34
12.6. Pozostałe przychody operacyjne	34
12.7. Pozostałe koszty operacyjne	35
12.8. Koszty według rodzaju	36
12.9. Koszty świadczeń pracowniczych	36
13. Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	36
13.1. Podatek dochodowy ujęty w zyskach/stratach okresu	36
13.2. Efektywna stawka podatku	37
13.3. Podatek dochodowy odniesiony bezpośrednio w kapitał własny	37
13.4. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	37
13.5. Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe	37
13.6. Saldo podatku odroczonego	38
13.7. Nieujęte aktywa z tytułu podatku odroczonego	38
13.8. Realizacja aktywa oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	38
13.9. Zmiana stanu aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	39
14. Rzeczowe aktywa trwałe	40
14.1. Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenia	44
15. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży	44
16. Wartości niematerialne i prawne	44
17. Zapasy	46
18. Należności z tytułu dostaw i usług	46
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47
20. Pozostałe aktywa	47
20.1. Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	47
21. Pozostałe zobowiązania	48
21.1. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	48
21.2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	48
22. Świadczenia na rzecz pracowników	48
22.1. Program określonych świadczeń	48
23. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	49
23.1. Kapitał podstawowy	49
23.2. Kapitał zapasowy	50
23.2.1. Kapitał zapasowy o charakterze ogólnym	50
23.3. Kapitał z aktualizacji wyceny	50
23.4. Zyski zatrzymane oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	50
23.5. Zysk na akcję – zwykły i rozdzielony	50
23.6. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	51

24.	Zobowiązania inwestycyjne.....	52
25.	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	52
26.	Rozliczenia podatkowe	52
27.	Informacje o podmiotach powiązanych.....	52
27.1.	Jednostka dominująca całej Grupy	52
27.2.	Jednostki współkontrolowane.....	52
27.3.	Wspólne przedsięwzięcie, w którym Grupa jest współnikiem.....	52
27.4.	Pożyczki udzielone członkom Zarządu	52
27.5.	Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	52
27.6.	Wynagrodzenie członków naczelnego kierownictwa	52
27.7.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	53
27.8.	Nierozliczone salda zobowiązań/należności wynikające z transakcji z podmiotami powiązanymi.....	53
28.	Rachunkowość zabezpieczeń.....	53
29.	Instrumenty finansowe	54
29.1.	Charakterystyka instrumentów pochodnych	54
29.2.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych Spółki wycenianych na bieżąco w wartości godziwej	54
29.3.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jednostki, które nie są wyceniane na bieżąco w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych)	54
29.4.	Hierarchia wartości godziwej na 31 grudnia 2017 roku	55
29.5.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych.....	57
29.6.	Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych.....	58
29.6.1	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	58
29.6.1.1	Kredyty i pożyczki.....	58
29.6.2	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań.....	60
29.6.3	Kowenanty bankowe	60
29.6.4	Umowa faktoringowa	60
30.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	60
30.1.	Ryzyko stopy procentowej.....	60
30.2.	Ryzyko walutowe	62
30.3.	Ryzyko kredytowe	63
30.3.1	Należności z tytułu dostaw i usług	63
30.3.2	Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty	63
30.3.3	Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług	63
30.4.	Ryzyko związane z płynnością.....	64
30.5.	Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości	66
30.5.1	Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe.....	66
30.5.2	Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej.....	67
30.6.	Zarządzanie kapitałem	68
31.	Struktura zatrudnienia	68
32.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego	68
33.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	69

**SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017**

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie*
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży	288 206	284 236
Koszt własny sprzedaży	(248 263)	(238 918)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	39 944	45 318
Koszty sprzedaży	(36 871)	(36 391)
Koszty zarządu	(20 265)	(17 217)
Pozostałe przychody operacyjne	1 838	5 860
Pozostałe koszty operacyjne	(1 297)	(414)
Zysk (strata) operacyjny	(16 651)	(2 845)
Przychody finansowe	24	130
Koszty finansowe	(6 269)	(6 339)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(22 897)	(9 054)
Podatek dochodowy	1 598	1 368
Działalność zaniechana		
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	0	0
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(21 299)	(7 686)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(21 299)	(7 686)
Pozostałe całkowite dochody		
Pozycje które mogą być przeniesione do wyniku		
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	1 059	1 325
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(201)	(251)
Pozycje które mogą być przeniesione do wyniku razem	858	1 074
Pozycje które nie zostaną przeniesione do wyniku	0	0
Pozycje które nie zostaną przeniesione do wyniku razem	0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem	858	1 074
Całkowite dochody za rok obrotowy razem	(20 441)	(6 612)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(21 299)	(7 686)
Przynależny akcjonariuszom jednostki dominującej	(21 299)	(7 686)
Całkowite dochody za rok obrotowy	(20 441)	(6 612)
Przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	(20 441)	(6 612)
Średnioważona liczba akcji	50 000	50 000
Zysk (strata) na jedną akcję (w złotych)		
Podstawowa z zysku (straty) za rok obrotowy przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)
Podstawowa z zysku (straty) z działalności kontynuowanej przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)
Rozwodniona z zysku (straty) za rok obrotowy przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)
Rozwodniona z zysku (straty) z działalności kontynuowanej przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)

*DANE PRZEKSZTAŁCONE RETROSPEKTYWNE. SZCZEGÓŁY KOREKT LAT UBIEGŁYCH OPISANO W NOTCIE 11

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU

NR	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie*	Stan na 01.01.2016 dane przekształcone retrospektywnie*
	AKTYWA			
	I Aktywa trwałe			
I.1	Rzeczowe aktywa trwałe	196 184	203 605	212 333
I.2	Wartości niematerialne	48 880	49 716	52 541
I.3	Aktywa dostępne do sprzedaży	0	0	0
I.4	Pozostałe aktywa	7 102	10 056	12 919
I.5	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 949	6 263	4 271
	Aktywa trwałe razem	258 115	269 640	282 063
	II Aktywa obrotowe			
II.1	Zapasy	44 960	55 130	53 974
II.2	Należności z tytułu dostaw i usług	39 341	35 576	34 952
II.3	Pożyczki i należności własne	0	0	0
II.4	Bieżące aktywa podatkowe	136	0	439
II.5	Pozostałe aktywa	11 538	13 459	15 776
II.6	Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0
II.7	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 073	4 507	696
II.8	Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0
	Aktywa obrotowe razem	97 047	108 672	105 837
	AKTYWA RAZEM	355 162	378 312	387 902

*DANE PRZEKSZTAŁCONE RETROSPEKTYWNIE. SZCZEGÓŁY KOREKT LAT UBIEGŁYCH OPISANO W NOTCIE 11

NR	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie*	Stan na 01.01.2016 dane przekształcone retrospektywnie*
PASYWA				
I Kapitał własny				
I.1	Wyemitowany kapitał akcyjny	500	500	500
I.2	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	0	0	0
I.3	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(934)	(1 792)	(2 866)
I.4	Kapitał zapasowy	120 499	116 515	109 388
I.5	Kapitał rezerwowy	10 000	0	0
I.6	Zyski zatrzymane	25 001	60 284	75 096
I.7	Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane ze zmianami założeń aktuarialnych	0	0	0
	Kapitał własny razem	155 065	175 506	182 118
	<i>Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	<i>155 065</i>	<i>175 506</i>	<i>182 118</i>
	<i>Kapitały przypadające udziałom niesprawnym kontroli</i>	<i>0</i>		
II Zobowiązania długoterminowe				
II.1	Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	0	73 044
II.2	Pozostałe zobowiązania	1 768	1 886	2 003
II.3	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	328	341	233
II.4	Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego	8 411	10 672	11 011
II.5	Zobowiązania z tytułu leasingu	3 627	3 431	5 750
II.6	Przychody przyszłych okresów	601	273	250
II.7	Pozostałe zobowiązania finansowe	1 321	2 213	3 538
	Zobowiązania długoterminowe razem	16 056	18 815	95 830
III Zobowiązania krótkoterminowe				
III.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	70 295	70 059	63 646
III.2	Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	96 471	99 088	29 665
III.3	Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0
III.4	Bieżące zobowiązania podatkowe	0	38	0
III.5	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	138	0	3
III.6	Przychody przyszłych okresów	22	0	0
III.7	Zobowiązania z tytułu leasingu	1 784	2 291	2 157
III.8	Pozostałe zobowiązania	15 329	12 514	14 484
III.9	Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0
	Zobowiązania krótkoterminowe razem	184 040	183 991	109 955
	PASYWA RAZEM	355 162	378 312	387 902

*DANE PRZEKSZTAŁCONE RETROSPEKTYWNE. SZCZEGÓŁY KOREKT LAT UBIEGŁYCH OPISANO W NOTCIE 11

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017

LP	Sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie*
I.	Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
I.01	Zysk (strata) brutto za rok obrotowy	(22 897)	(9 054)
I.02	Korekty:	44 906	40 182
I.03	Amortyzacja	28 377	28 270
I.04	(Dodatnie) / ujemne różnice kursowe netto	0	0
I.05	Koszty finansowe ujęte w rachunku zysków i strat	5 177	5 278
I.06	Zysk/(strata) ze sprzedaży lub zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	(1 088)	(42)
I.07	Zysk / (strata) z aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych ujęta w rachunku zysków i strat	0	0
I.08	Zysk / (strata) ze zbycia udziałów	0	0
I.09	Zmiany w kapitale obrotowym:		
I.10	(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	10 170	(1 156)
I.11	(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	1 110	4 577
I.12	Zwiększenie / (zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	1 370	4 437
I.13	Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw	125	(279)
I.14	Zwiększenie/(zmniejszenie) przychodów przyszłych okresów	351	23
I.15	Podatek zapłacony	(686)	(696)
I.16	Inne korekty	0	(229)
	Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	22 009	31 127
II.	Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
II.01	Płatności z tytułu nabycia aktywów finansowych	0	0
II.02	Otrzymane odsetki	0	0
II.03	Dywidendy otrzymane	0	0
II.04	Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	(19 434)	(16 967)
II.05	Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	2 559	103
II.06	Udzielenie pożyczek	0	0
	Środki pieniężne wygenerowane na działalności inwestycyjnej	(16 875)	(16 863)
III.	Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
III.01	Wpływy z tytułu umowy faktoringowej	94 288	93 288
III.02	Płatności z tytułu kosztów emisji/umorzenia akcji	0	0
III.03	Wpływy z pożyczek i kredytów bankowych	7 322	3 372
III.04	Wpływy z dotacji rządowych	0	0
III.05	Splata pożyczek i kredytów bankowych	(10 138)	(7 338)
III.06	Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(2 279)	(2 157)
III.07	Splaty finansowania w ramach umowy faktoringowej	(92 477)	(92 315)
III.08	Odsetki zapłacone	(5 285)	(5 303)
	Środki pieniężne wygenerowane na działalności finansowej	(8 569)	(10 452)
IV.	Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(3 434)	3 811
V.	Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	0	0
VI.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	4 507	696
VII.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	1 073	4 507

*DANE PRZEKSZTAŁCONE RETROSPEKTYWNIIE. SZCZEGÓŁY KOREKT LAT UBIEGŁYCH OPISANO W NOTCIE 11

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał podstawowy	Pozostały kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane ze zmianami założeń aktuarialnych	Zyski zatrzymane	Kapitały własne ogółem
Stan na 1 stycznia 2017 po korektach	500	0	116 515	(1 792)	0	60 284	175 506
Wydzielenie kapitału rezerwowego z kapitału zapasowego	0	10 000	(10 000)	0	0	0	0
Korekty konsolidacyjne	0	0	(391)	0	0	391	0
Przekazanie wypracowanego zysku na kapitał zapasowy	0	0	14 375	0	0	(14 375)	0
Wypłata dywidendy	0	0	0	0	0	0	0
Inne całkowite dochody ogółem	0	0	0	858	0	0	858
Zysk/(strata) roku bieżącego	0	0	0	0	0	(21 299)	(21 299)
Stan na 31 grudnia 2017	500	10 000	120 499	(934)	0	25 001	155 065

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku – dane przekształcone*

	Kapitał podstawowy	Pozostały kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane ze zmianami założeń aktuarialnych	Zyski zatrzymane	Kapitały własne ogółem
Stan na 1 stycznia 2016	500	0	109 388	(2 866)	0	98 474	205 495
korekty błędów poprzednich okresów	0	0	0	0	0	(23 378)	(23 378)
Stan na 1 stycznia 2016 po korektach	500	0	109 388	(2 866)	0	75 096	182 118
Przekazanie wypracowanego zysku na kapitał zapasowy	0	0	7 127	0	0	(7 127)	0
Wypłata dywidendy	0	0	0	0	0	0	0
Inne całkowite dochody ogółem	0	0	0	1 074	0	0	1 074
Pokrycie straty z lat ubiegłych	0	0	0	0	0	0	0
Zysk/(strata) roku bieżącego	0	0	0	0	0	(7 686)	(7 686)
Stan na 31 grudnia 2016	500	0	116 515	(1 792)	0	60 284	175 505

*DANE PRZEKSZTAŁCONE RETROSPEKTYWIE. SZCZEGÓŁY KOREKT LAT UBIEGŁYCH OPISANO W NOCIE 11

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU

1. Informacje ogólne

Poprzednik prawny Spółki dominującej Grupy Kapitałowej Libet S.A. (zwanej dalej „Spółką”, „Jednostką dominującą”), spółka Cydia Sp. z o.o. (od 1 października 2010 roku Libet Sp. z o.o., od 14 grudnia 2010 roku Libet S.A.) została utworzona na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A 2705/2008 z dnia 18 marca 2008 roku w kancelarii notarialnej Danuta Kosim-Kruszewska, Magdalena Witkowska, Spółka Cywilna. Siedzibą Cydia Sp. z o.o. była Warszawa, pl. Piłsudskiego 1, Polska.

W okresie od powstania do 29 marca 2010 roku (dzień nabycia grupy Libet) Cydia Sp. z o.o. nie prowadziła działalności gospodarczej, nie była jednostką dominującą grupy kapitałowej, ani nie posiadała inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

W dniu 29 marca 2010 roku Cydia Sp. z o.o. nabyła 100% akcji w Libet S.A., z siedzibą we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 5, związanej aktem notarialnym w dniu 16 listopada 1996 roku przed notariuszem Hanną Olszewską w Rawiczu (Repertorium Nr A 4234/1996). Na dzień nabycia Libet S.A. posiadał 100% udziałów w Libet 2000 Sp. z o.o.

W dniu 1 października 2010 roku dokonano połączenia Cydia Sp. z o.o. z Libet S.A. w trybie art. 492 § 1 kodeksu Spółek Handlowych poprzez przejęcie majątku spółki przejmowanej (Libet S.A.) przez spółkę przejmującą (Cydia Sp. z o.o.). Połączony podmiot (poprzednik prawny Emitenta) zmienił w tym samym dniu nazwę na Libet Sp. z o.o., a w dniu 14 grudnia 2010 roku został przekształcony w spółkę akcyjną działającego pod firmą Libet S.A. (dalej również „Emitent”).

Aktualnie jednostką dominującą jest Spółka Libet SA, zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 373276. Siedziba Spółki mieści się we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 5

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Libet S.A. jest produkcja wyrobów budowlanych z betonu.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

2. Opis Grupy Kapitałowej LIBET S.A.

Grupa Kapitałowa Libet S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa Libet”) składa się ze Spółki Libet S.A. („Jednostka Dominująca”, „Spółka”) i jej dwóch Spółek zależnych:

- Libet 2000 Sp. z o.o.
- oraz BaumaBrick Sp. z o.o. (do dnia 2 października 2013 roku Spółka działała pod nazwą Libet Libiąż Sp. z o.o.), w których Libet S.A. posiada 100% udziałów.

Przedmiot działalności oraz adres poszczególnych jednostek zaprezentowano w tabeli poniżej:

LP	Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Proporcja udziałów w głosach	Metoda konsolidacji
1	Libet 2000 Sp. Z o.o.	produkcja kostki brukowej	Polska, Żory, ul. Strażacka 47	100%	pełna
2	BaumaBrick Sp. Z o.o.	sprzedaż kostki brukowej	Polska, Wrocław, ul. Powstańców Śląskich 5	100%	pełna

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku struktura Grupy nie uległa zmianie.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Thomas Lehmann - Prezes Zarządu,
Ireneusz Gronostaj - Członek Zarządu.

W okresie od 31 grudnia 2017 roku do dnia opublikowania niniejszego rocznego sprawozdania finansowego skład Zarządu nie uległ zmianie.

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodziły następujące osoby:

- Jerzy Gabrielczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Sławomir Bogdan Najnigier – Członek Rady Nadzorczej;
- Heinz Geenen – Członek Rady Nadzorczej;
- Tomasz Marek Krysztofiak – Członek Rady Nadzorczej;
- Piotr Łyskawa – Członek Rady Nadzorczej;
- Zbigniew Rogóż – Członek Rady Nadzorczej;

W roku 2017 wystąpiły następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej jak i komitetów Rady Nadzorczej.

- w dniu 2 stycznia 2017 w związku z upływem kadencji wygasły mandaty Pana Piotra Łyskawy oraz Heinza Geenena, którzy nie zostali powołani w Rad Nadzorczej na kolejną kadencję;
- w dniu 2 stycznia 2017 na nową kadencję zostali powołani dotychczasowi Rady Nadzorczej Spółki w osobach Pana Zbigniewa Rogóż, Pana Sławomira Najnigiera, Pana Tomasza Krysztofiaka;
- w dniu 2 stycznia 2017 w skład Rady Nadzorczej został powołany Pan Piotr Nowjalis;
- w dniu 2 stycznia 2017 w skład Rady Nadzorczej został powołany Pan Piotr Woźniak;
- z dniem 2 stycznia 2017 wobec wyborów Rady Nadzorczej nowej kadencji Pan Jerzy Gabrielczyk przestał pełnić funkcje Przewodniczącego Rady nadzorczej, przy czym dnia 2 stycznia 2017 roku Pan Jerzy Gabrielczyk został powołany na kolejną kadencję w skład Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 9 lutego 2017 roku Pan Zbigniew Rogóż został wybrany na Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a Pan Piotr Nowjalis na Wice Przewodniczącego Rady Nadzorczej;

- w dniu 9 lutego 2017 roku, Pan Piotr Nowjalis, Pan Jerzy Gabrielczyk, Tomasz Krysztofiak, Pan Piotr Woźniak zostali powołani w skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 9 lutego 2017 roku, Pan Piotr Woźniak został powołany na funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 29 sierpnia 2017 na podstawie art. 385 par. 8 Kodeksu Spółek Handlowych i z mocy ustawy z uwagi na ziszczenie się przesłanki wskazanej w tym przepisie, wygasły mandaty wszystkich dotychczasowych Członków Rady Nadzorczej;

- w dniu 29 sierpnia 2017 dokonano wyboru Rady Nadzorczej Spółki w następującym składzie: Pan Jerzy Gabrielczyk, Pan Sławomir Najnigier, Pan Piotr Łyskawa, Pan Tomasz Pelczar, Pan Piotr Nowjalis, Pan Tomasz Krysztofiak;

- w dniu 25 września 2017 roku, Pan Jerzy Gabrielczyk został wybrany Przewodniczącym Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 25 września 2017 roku, Pan Piotr Łyskawa został wybrany Członkiem i Przewodniczącym Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 25 września 2017 roku, Pan Piotr Nowjalis oraz Pan Sławomir Najnigier zostali wybrani do Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 27 października 2017 roku odwołano Pana Tomasza Pelczara oraz odwołano Pana Piotra Łyskawę;

- w dniu 27 października 2017 roku powołano w skład Rady Nadzorczej Pana Seweryna Kubickiego, Pana Macieja Matusiaka oraz Pana Piotra Woźniaka;

- w dniu 24 listopada 2017 roku Pan Piotr Woźniak został wybrany Członkiem i Przewodniczącym Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 27 listopada 2017 roku odwołano ze składu Rady Nadzorczej Spółki Pana Piotra Nowjalisa, Seweryna Kubickiego oraz Tomasza Krysztofiaka;

- w dniu 27 listopada 2017 roku powołano w skład Rady Nadzorczej Spółki Panów Piotra Łyskawę oraz Grzegorza Warzochę;

- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Woźniak został odwołany ze składu Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Łyskawa oraz Pan Grzegorz Warzocha zostali powołani w skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Łyskawa został powołany na funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Woźniak, Pan Maciej Matusiak, Pan Grzegorz Warzocha zostali powołani w skład Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Woźniak został powołany na funkcję Przewodniczącego Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Spółki;

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodziły następujące osoby:

- Jerzy Gabrielczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Sławomir Bogdan Najnigier – Członek Rady Nadzorczej;
- Piotr Łyskawa – Członek Rady Nadzorczej;
- Piotr Woźniak – Członek Rady Nadzorczej;
- Maciej Matusiak – Członek Rady Nadzorczej;
- Grzegorz Warzocha – Członek Rady Nadzorczej;

Od dnia 31 grudnia 2017 roku do dnia opublikowania niniejszego raportu okresowego w składzie Rady Nadzorczej nie zaszły żadne zmiany.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 27 kwietnia 2018 roku.

5. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze zbadane Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy („Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe”) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

5.2. Nowe standardy i interpretacje

Standardy zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2017

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym [spółki / grupy] za 2017 rok:

Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSSF 12 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Wyżej wymienione zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Grupy za 2017 rok.

Informacje co do standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 16 „Leasing” – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji -- zatwierdzone w UE w dniu 27 lutego 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą - – zatwierdzone w UE w dniu 22 marca 2018 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych – zatwierdzone w UE w dniu 14 marca 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 i MSR 28 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” – zatwierdzona w UE w dniu 28 marca 2018 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów. Według szacunków Grupy, wpływ zastosowania MSSF 9 spowodowałby obniżenie zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2018 roku o 677 tys. zł. Dodatkowo Grupa informuje że nie będzie stosować wcześniej MSSF 15. Grupa oszacowała że wcześniejsze zastosowanie MSSF 15 nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Pozostałe, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień [dzień publikacji sprawozdania finansowego] nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczenia podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

6. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest tysiąc złotych polski (tys. zł), o ile przy wybranych informacjach nie podano inaczej.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Działalność Grupy na terenie Polski nie wykazuje istotnego regionalnego zróżnicowania. W związku z powyższym Grupa nie wykazuje danych finansowych dotyczących segmentów operacyjnych.

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w 2017 jak i w 2016 roku.

Również ze względu na fakt, że działalność Grupy Kapitałowej z punktu widzenia rodzaju sprzedawanych produktów i towarów jest jednolita, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie wykazuje się danych finansowych dotyczących segmentów operacyjnych ze względu na rodzaj sprzedawanych produktów lub towarów.

8. Stosowane istotne zasady rachunkowości

8.1. Kontynuacja działalności

Informacje zawarte poniżej należy czytać łącznie z notą 11 opisującą korekty bilansu otwarcia, notą 29.6 opisującą zobowiązania i kowenanty bankowe oraz z notą 33, opisującą istotne zdarzenia po dacie bilansowej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Mając w szczególności na uwadze podwyższone standardy sprawozdawczości jednostek zainteresowania publicznego oraz ochronę interesariuszy, Zarząd Grupy zwraca uwagę na następujące kwestie ujawniając je szczegółowo w sprawozdaniu:

1. W nocie 1.4 niniejszego sprawozdania finansowego Grupa opisała korekty dotyczące wyceny zapasów ujęte w zyskach zatrzymanych i w wyniku roku bieżącego, w wyniku zidentyfikowanego w 2017 roku błędu w kalkulacji rzeczywistych kosztów wytworzenia wyrobów gotowych, a w szczególności wyliczenia odchyień od przyjętego standardowego kosztu wytworzenia wyrobu gotowego, o czym Zarząd Jednostki Dominującej poinformował raportem bieżącym z dnia 19 kwietnia 2018 roku.

W efekcie wartość zapasów na dzień 31 grudnia 2017 roku została obniżona o 38 mln zł w stosunku do założeń wstępnych rocznego sprawozdania finansowego za 2017 rok, z czego 14 mln zł odniesione zostało w ciężar kosztu własnego sprzedaży roku 2017, a pozostałą kwotę ujęto w zyskach zatrzymanych. Opisanie korekty nie wpłynęło na przepływy pieniężne generowane przez Grupę.

2. Powyższe korekty i trudna sytuacja na rynku w trakcie roku 2017, w tym w szczególności wzrost kosztu surowców i wynagrodzeń, przy jednoczesnej konkurencji na rynku i presji na ceny sprzedaży, spowodowały osiągnięcie przez Grupę straty netto w wysokości 21,3 mln zł.

3. W wyniku powyższych korekt oraz w konsekwencji poniesienia straty netto za rok 2017, doszło do naruszenia warunków umów kredytowych w zakresie spełniania określonych poziomów wskaźników finansowych przez Grupę (kowenantów).

4. Jednocześnie, ze względu na krótki czas pomiędzy korektą wyceny zapasów a publikacją sprawozdania finansowego, Zarząd Jednostki dominującej nie ma pewności, jaki model obliczania wskaźników przyjmą banki i jak banki odniosą się do tych naruszeń. Zachowując zasadę ostrożności, dokonano więc przeklasyfikowania całości zobowiązań bankowych do pozycji długu krótkoterminowego. Przeklasyfikowanie całego długu bankowego do zobowiązań krótkoterminowych spowodowało wystąpieniem na dzień 31 grudnia 2017 roku, nadwyżki zobowiązań krótkoterminowych nad aktywami obrotowymi w kwocie 87 mln zł.

Wskazane w ustępach 1-4 okoliczności, nie będą w ocenie Zarządu wpływać na terminowe regulowanie przez Grupę zobowiązań, finansowanie niezbędnych inwestycji czy współpracę z kluczowymi klientami. Zarząd nie wyklucza jednak, że mogą one stanowić podstawę do uznania, że zachodzi niepewność co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności, w związku z tym dokonał szczegółowej analizy w tym zakresie.

Dokonana przez Grupę ocena zdolności jednostki do kontynuacji działalności dotyczyła więc wpływu zmiany wskaźników finansowych na umowy kredytowe. Zostało to rozpoznane jako czynnik mogący zagrozić kontynuacji działalności w razie wystąpienia skutków naruszeń tj. wypowiedzenia umów. Dokonana analiza Zarządu oparta jest o wiarygodne stanowiska banków w odpowiedzi na informacje uzyskane od Grupy.

Zarząd, po publikacji ww. raportu bieżącego z 19 kwietnia 2018 r. zwrócił się do 4 banków wymienionych poniżej, udzielając niezbędnych informacji, w celu oceny czy doszło do przypadków naruszeń oraz czy w ocenie banków wywołają one skutki w postaci wypowiedzenia umów kredytowych, o ile do naruszenia doszło.

Po dokonanej przez banki oceny otrzymanych danych, do dnia publikacji niniejszego sprawozdania:

1. W żadnym wypadku nie doszło do wypowiedzenia umów kredytowych.

2. Otrzymano stanowiska:

- 1) Banku Zachodniego WBK S.A., który oświadczył, że w związku z otrzymaniem od Grupy informacji o przeszacowaniu wartości zapasów, przyjmuje do wiadomości fakt naruszenia warunków umowy i deklaruje, że mimo tego naruszenia, nie podejmie czynności zmierzających do wypowiedzenia Umowy, z zastrzeżeniem że deklaracja pozostaje w mocy pod warunkiem, iż pozostałe instytucje finansowe, finansujące Grupę, nie dokonają wypowiedzenia zawartych ze Grupą umów bądź zmniejszenia, w stosunku do dotychczasowej, wartości finansowania udzielonego Spółce, z powodu wyżej wskazanego naruszenia.
- 2) ING Banku Śląskiego S.A. tj. informację o tym, że w zakresie dwóch umów kredytowych w rachunku bieżącym doszło do przypadku naruszenia. W przypadku zaistnienia i utrzymywania się naruszenia bank może podjąć odpowiedniej działania. Bank w chwili obecnej wstrzymuje się od czynności możliwych do podjęcia w związku z naruszeniem, co nie oznacza zrzeczenia się uprawnień banku w przyszłości. Bank zwrócił się z prośbą o podjęcie niezbędnych starań, aby w kolejnych okresach wszystkie warunki umowy były realizowane.

Jeżeli chodzi o stanowiska pozostałych banków

- 3) PKO Banku Polskiego S.A. – bank przyjął do wiadomości otrzymane informacje, nie wypowiedział umowy, Grupa nie ma wiedzy o zamiarze, ani nic nie wskazuje na zamiar wypowiedzenia, a na dzień publikacji sprawozdania nie było możliwe uzyskanie stanowiska na piśmie.
- 4) mBanku S.A. – bank przyjął do wiadomości otrzymane informacje, nie wypowiedział umowy, Grupa nie ma wiedzy o zamiarze, ani nic nie wskazuje na zamiar wypowiedzenia, a na dzień publikacji sprawozdania nie było możliwe uzyskanie stanowiska na piśmie.

W związku z otrzymanymi od banków informacjami, a także po ocenie prognoz na kolejne kwartaly oraz po analizie przepływów pieniężnych planowanych na rok 2018, z której wynika, że Grupa planuje wygenerowanie 18 mln wolnych przepływów pieniężnych uznano, że przy ew. ograniczeniu wydatków inwestycyjnych z zakładanego poziomu 14 mln zł do poziomu 7 mln zł, oraz wypracowaniu dodatkowych środków pieniężnych z działalności operacyjnej w wysokości 3mln zł Zarząd może dodatkowo uwolnić 10 mln zł. Oznacza to w ocenie Zarządu, że przy małym prawdopodobieństwie wypowiedzenia kredytów oraz poprawie wskaźników, nie ma zagrożenia dla zdolności do kontynuacji działalności Grupy, w szczególności dla zagrożenia związanego z bieżącym regulowaniem zobowiązań handlowych (w razie potrzeby dostosowując planowane wydatki inwestycyjne do możliwości finansowych i płynnościowych Grupy).

Po dokonaniu analizy Zarząd uznał, że nie zachodzi istotna niepewność co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności. Zwłaszcza, że przedmiotowa korekta miała charakter incydentalny, czynniki mające wpływ na ocenę kondycji Grupy będą w ocenie Zarządu ulegać poprawie, a żaden z ww. banków nie wykazał intencji do wypowiedzenia lub istotnej zmiany umów łączących ich ze Grupą, co więcej 2 banki, w tym mający największy udział w finansowaniu, potwierdziły brak zamiaru wypowiedzenia umów.

Mając na uwadze wszystkie czynniki opisane powyżej, w opinii Zarządu nie istnieje zagrożenie co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, tj. od dnia 31 grudnia 2017 roku.

8.2. Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązań, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat, jako element skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, został sporządzony w wariantcie kalkulacyjnym.

Libet S.A., jako podmiot dominujący, sporządza sprawozdanie skonsolidowane dla całej Grupy Kapitałowej. Jest ono przechowywane w siedzibie podmiotu dominującego oraz podlega publikacji na stronie internetowej www.libet.pl.

Sprawozdanie jednostki zależnej objętej konsolidacją, sporządzane jest za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Z posiadanych przez Spółkę i Grupę informacji nie wynika, aby istniał jakikolwiek akcjonariusz Spółki, który byłby zobowiązany do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania, w skład którego weszłyby Grupa Kapitałowa Libet.

W okresie zakończonym 31 grudnia 2017 roku, Grupa dokona korekt lat poprzednich, które zostały opisane w nocie 11.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej.

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Libet S.A. oraz jej jednostek zależnych sporządzone przez każdą jednostkę za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz za okres porównawczy zakończony 31 grudnia 2016 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

Inwestycje w jednostki zależne

Przez jednostki zależne rozumie się jednostki kontrolowane przez jednostkę dominującą (co obejmuje także jednostki specjalnego przeznaczenia). Uznaje się, że kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznaną początkowo, skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy, gdy powoduje to powstanie ujemnej wartości tych udziałów.

Zmiany w udziale w jednostce zależnej niepowodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziały niesprawujące kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartością godziwą udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów niesprawujących kontroli. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat. Wartość godziwa udziałów w jednostkach pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku, z którego korzysta jednostka),
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	1 stycznia 2016
EUR	4,1709	4,4240	4,2615
CZK	0,1632	0,1637	0,1577

Informacja o segmentach działalności

Grupa prowadzi swoją działalność w przeważającej części na terenie kraju. Zaprezentowane w nocie 12.2 przychody ze sprzedaży produktów w obrocie eksportowym stanowią około 0,24 % ogólnej kwoty przychodów netto ze sprzedaży produktów.

Działalność spółek Grupy na terenie Polski nie wykazuje istotnego regionalnego zróżnicowania w zakresie ryzyka i poziomu zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych. W związku z powyższym Grupa nie wykazuje danych finansowych dotyczących segmentów operacyjnych.

Również ze względu na fakt, że działalność Grupy Kapitałowej z punktu widzenia rodzaju sprzedawanych produktów i towarów jest jednolita, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie wykazuje się danych finansowych dotyczących segmentów operacyjnych ze względu na rodzaj sprzedawanych produktów lub towarów.

Ujęcie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Do przychodów zalicza się kwoty należne za sprzedane wyroby gotowe, towary, materiały oraz pozostałe usługi dotyczące działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż produktów i towarów

Przychody ze sprzedaży produktów i towarów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia z Grupy na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów,
- Grupa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedawanymi dobrami w stopniu w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr do których ma się prawo własności ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów,
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją,
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Ujęcie kosztów

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych,

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły. Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- utworzeniem i rozwiązaniem odpisów aktualizujących wartość należności,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami niezwiązanymi ze zwykłą działalnością.

Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych, dotyczących działalności finansowej, będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Jednostki kompensują przychody i koszty z tytułu różnic kursowych, jeżeli wynikają one z podobnych transakcji. Jeżeli różnice kursowe są istotne, a nie wynikają z podobnych transakcji, to jednostka analizuje, czy prezentować je oddzielnie.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty świadczeń pracowniczych

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (renty inwalidzkie itp.) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuarialną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w pozostałych całkowitych dochodach. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast i odnoszone w zysk/stratę okresu.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy ujmują się jako zobowiązanie i koszt, gdy Grupa jest zdecydowana w możliwy do udowodnienia sposób:

- rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem lub grupą pracowników przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego,
- zapewnić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie propozycji zachęcającej ich do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy.

Opodatkowanie

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnicę pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zobowiązanie na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub zobowiązanie na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek bieżący i odroczony wykazuje się w kosztach lub przychodach w zysku/stracie okresu, z wyjątkiem przypadku, gdy dotyczy on pozycji uznających lub obciążających bezpośrednio kapitał własny, bo wtedy także podatek jest odnoszony bezpośrednio w kapitał własny (inne całkowite dochody w sprawozdaniu z całkowitych dochodów), lub gdy wynika on z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych. W przypadku połączenia jednostek gospodarczych konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższających koszt przejęcia.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki). Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne które funkcjonują jako element środka trwałego.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty.

Jako składnik rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje grunty.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych lub administracyjnych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi aktywów trwałych Grupy.

Amortyzacja środków trwałych w tym komponentów odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Budynki i budowle	od 22 do 40 lat
Maszyny i urządzenia	od 3 do 33 lat
Środki transportu	od 5 do 10 lat
Pozostałe środki trwałe	od 5 do 20 lat

Grunty wykupione na własność nie są amortyzowane.

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna środków trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku finansowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków. Odpis amortyzacyjny ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów trwałych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie *Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia*.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Leasing

Leasing klasyfikuje się jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktuje się jak aktywa Grupy i wycenia w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji pozostałych zobowiązań.

Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio w wynik finansowy, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są one kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy dotyczącymi kosztów obsługi zadłużenia, przedstawionymi w punkcie koszty finansowania zewnętrznego. Płatności warunkowe z tytułu leasingu ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się w wynik finansowy metodą liniową przez okres trwania leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, takie jak:

- nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby własne, w szczególności:
- autorskie lub pokrewne prawa majątkowe, koncesje, licencje (w tym dotyczące programów komputerowych),
- prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, programy komputerowe,
- know-how, tzn. wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej,
- koszty prac rozwojowych,
- wartość firmy z wyłączeniem wartości firmy wytworzonej przez jednostkę we własnym zakresie,
- inne wartości niematerialne rozpoznane na nabyciu w ramach połączenia jednostek gospodarczych.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się także:

- obce wartości niematerialne przyjęte w odpłatne używanie na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa kwalifikowana jest do leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 Leasing,
- prawa majątkowe oddane innym jednostkom w używanie na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa zaliczana jest do leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 Leasing.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia w przypadku prac rozwojowych. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ocenia, czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony oraz, jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu lub wielkość produkcji lub inną miarę będącą podstawą do określenia okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości.

Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane prospektywnie poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych.

Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane.

Z wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie wartości niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku lub stracie okresu, w którym dotyczący ich koszty zostały poniesione.

Wartość niematerialną powstałą w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Do pozycji wartości niematerialnych Grupa zalicza także wydatki poniesione na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu. Wieczyste użytkowanie gruntu traktowane jest jako leasing operacyjny, w związku z czym nie ujmuje się jego przedmiotu jako aktywów Grupy. Jednakże wydatki na nabycie takich praw na rynku wtórnym (od innych podmiotów) oraz wydatki związane z nadaniem takich praw przez właściwe urzędy państwowe, ujmowane są jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie umownym w jakim Grupa może te prawa wykorzystywać.

W momencie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów w prawo własności Spółka dokonuje przekwalifikowania wcześniej ujętego prawa jako wartości niematerialne i prawne do gruntów a opłatę z tytułu przekształcenia ujmuje jako zwiększenie wartości posiadanego prawa.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania weryfikowane są corocznie. Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

Licencje na oprogramowanie	3 lata
Znaki towarowe	5 – 20 lat.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Wartości niematerialne utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Wartości niematerialne spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie *Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia*.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w zysku/stracie okresu.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji. Jako jednostki generujące przepływy pieniężne (CGU) Grupa traktuje całą Grupę Kapitałową jako jeden ośrodek generujący przyływy kapitałowe.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nieprzekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w zysku/stracie okresu.

Likwidacja rzeczowych składników aktywów trwałych

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się, jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w zysku/stracie okresu.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenach nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Zapasy towarów, materiałów i produktów gotowych obejmowane są odpisem aktualizującym według indywidualnej oceny ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Rozchód zapasów odbywa się według metody FIFO. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w koszty wytworzenia produktów.

Pozostałe aktywa niefinansowe

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów zapasów i usług. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Instrumenty finansowe

Inne niż pochodne instrumenty finansowe obejmują inwestycje kapitałowe, dłużne papiery wartościowe, należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania, oraz pochodne instrumenty finansowe.

Aktywa finansowe w Spółce obejmują aktywa dostępne do sprzedaży (udziały i akcje), pożyczki udzielone i należności własne oraz środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS) to niepochodne aktywa finansowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub niezaliczone do: (a) pożyczek i należności, (b) utrzymywanych do terminu wymagalności (UTW), (c) wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy (WGPW). Zmiany wartości bilansowej pieniężnych aktywów finansowych DDS związane ze zmianami kursów wymiany walut, dochód odsetkowy obliczony metodą efektywnej stopy procentowej oraz

dywidendy z inwestycji kapitałowych DDS ujmuje się w wynik. Inne zmiany wartości bilansowych aktywów finansowych DDS ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitału z przeszacowania. W chwili zbycia inwestycji lub stwierdzenia jej utraty wartości skumulowany zysk lub strata uprzednio wykazywane w kapitale z przeszacowania inwestycji przenosi się na wynik. Wartość godziwą pieniężnych aktywów finansowych DDS denominowanych w walutach obcych określa się w tej walucie i przelicza po kursie spotowym obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Dodatnie lub ujemne różnice kursowe ujmowane w wynik określa się na podstawie kosztu zamortyzowanego składnika aktywów pieniężnych. Inne dodatnie i ujemne różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Inwestycje kapitałowe DDS nienotowane na aktywnym rynku, których wartości godziwej nie da się wiarygodnie wycenić oraz instrumenty pochodne powiązane z nimi i rozliczane w formie przekazania takich nienotowanych inwestycji kapitałowych, wycenia się po koszcie pomniejszonym o utratę wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Zobowiązania finansowe obejmują zaciągnięte kredyty i pożyczki, inne rodzaje finansowania, kredyty na rachunkach bieżących, zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zabezpieczające instrumenty pochodne, zobowiązania handlowe, zobowiązania wobec dostawców środków trwałych.

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane i wyceniane zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”.

Zarząd klasyfikuje aktywa lub zobowiązania finansowe do odpowiedniej kategorii w momencie ich początkowego ujęcia.

Ujmowanie i wycena aktywów finansowych

W momencie początkowego ujęcia, aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej powiększonej – w przypadku inwestycji, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – o koszty transakcji bezpośrednio do nich przyporządkowane.

a. Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone i należności własne są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Obejmują one należności handlowe, pozostałe pożyczki i należności. Po początkowym ich ujęciu w wartości godziwej, powiększonej o bezpośrednie koszty transakcji, są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej. Należności krótkoterminowe o nieokreślonym oprocentowaniu wyceniane są w kwocie pierwotnie zafakturowanej, o ile zastosowanie dyskonta nie wpłynie w istotny sposób na uzyskany wynik.

Przepływy pieniężne z tytułu pożyczek udzielonych i należności własnych o zmiennym oprocentowaniu są okresowo poddawane wycenie, w celu uwzględnienia ewentualnych zmian w rynkowych stopach procentowych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek obiektywne przesłanki wskazujące na to, iż wartość pożyczek udzielonych lub należności własnych uległa obniżeniu. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, ustalana jest wartość odzyskiwalna składnika aktywów. Jeżeli jest ona mniejsza niż wartość księgowa składnika aktywów, wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w zysku/stracie okresu.

Należności handlowe, które są jednorodne i charakteryzują się podobnym ryzykiem kredytowym, są testowane na utratę wartości łącznie. Szacując przewidywane ryzyko kredytowe Spółka korzysta z danych historycznych w celu określenia zmniejszenia szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z grupy aktywów, które mogą wystąpić po początkowym ujęciu tych aktywów w bilansie.

Obliczając wartość odzyskiwalną należności, które indywidualnie są znaczące i niejednorodne Spółka bierze pod uwagę znaczące trudności finansowe dłużnika lub prawdopodobieństwo upadłości albo reorganizacji finansowej dłużnika.

W przypadku utraty wartości, wartość bilansowa pożyczek udzielonych i należności własnych jest zmniejszana przy wykorzystaniu oddzielnego konta odpisów aktualizujących. Nieodzyskiwalne należności, na które był utworzony odpis aktualizujący, są spisywane poprzez wykorzystanie konta odpisów aktualizujących.

W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

b. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych są utrzymywane głównie w celu zaspokojenia krótkoterminowego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne, a nie dla celów inwestycyjnych lub innych.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne na rachunkach bankowych, środki pieniężne w kasie oraz płynne instrumenty, które mogą zostać w sposób natychmiastowy zamienione na środki pieniężne w znanej kwocie i które są przedmiotem nieznacznych zmian wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Ujmowanie i wycena zobowiązań finansowych

a. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej, a następnie są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu są prezentowane w bilansie w pozycjach „Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (długo i krótkoterminowe)” i „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”.

Koszty transakcji, bezpośrednio związane z nabyciem lub emisją zobowiązania finansowego, pomniejszają wartość bilansową tego zobowiązania, ponieważ w momencie początkowego ujęcia składnik zobowiązań ujmuje się w wartości godziwej kwot zapłaconych lub otrzymanych w zamian za zobowiązanie. Następnie koszty te są amortyzowane przez okres trwania zobowiązania, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowany strumień przyszłych płatności pieniężnych dokonywanych przez oczekiwany okres do upływu terminu wymagalności instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach do momentu następnej korekty oprocentowania, do wartości bilansowej netto zobowiązania finansowego. Wycieszenie obejmuje wszystkie opłaty i koszty płacone lub otrzymywane przez strony umowy.

Ujmowanie i wycena instrumentów pochodnych

Spółka używa pochodnych instrumentów finansowych do zabezpieczenia ryzyka kursowego i ryzyka zmiany stóp procentowych. Wbudowane instrumenty pochodne są wydzielane z umowy zasadniczej i wykazywane oddzielnie, jeśli cechy ekonomiczne i ryzyka umowy zasadniczej i wbudowanego instrumentu pochodnego nie są blisko powiązane.

Instrumenty pochodne są wykazywane w bilansie i wyceniane w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Spółkę nie są przedmiotem aktywnego rynku i ich wartość godziwa jest obliczana przy zastosowaniu standardowych modeli wyceny. Wartość godziwa jest obliczana na podstawie bieżącej wartości netto przyszłych przepływów pieniężnych związanych z tymi instrumentami finansowymi, kwotowanych rynkowych terminowych stóp procentowych, kwotowanych rynkowych terminowych kursów wymiany walut lub jeżeli kwotowane rynkowe terminowe kursy wymiany walut nie są dostępne, na podstawie kursów terminowych obliczanych w oparciu o bieżące kursy walutowe z wykorzystaniem metody parytetu stóp procentowych.

Z wyjątkiem zysków i strat na zabezpieczających instrumentach pochodnych (patrz poniżej), zyski i straty powstałe z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych klasyfikowanych jako aktywa lub zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są ujmowane bezpośrednio w zysku/stracie okresu. Składnik odsetek powstający z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu jest prezentowany jako koszt odsetkowy w ramach kosztów finansowych. Składnik różnic kursowych powstały z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu, stanowiących zabezpieczenie ekonomiczne transakcji handlowych lub finansowych, jest prezentowany odpowiednio jako zysk / (strata) z tytułu różnic kursowych w ramach pozostałych przychodów / kosztów operacyjnych lub jako koszty finansowe, w zależności od treści danej transakcji. Składnik różnic kursowych powstały z wyceny pozostałych instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu jest prezentowany jako zysk / (strata) z tytułu różnic kursowych w ramach kosztów finansowych.

Spółka traktuje instrument pochodny jako pojedynczy element księgowy i prezentuje go jako krótkoterminowy lub długoterminowy w zależności od daty ostatnich przepływów pieniężnych, które mogą nastąpić w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w okresie powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

a. Instrumenty zabezpieczające

Instrumenty pochodne mogą zostać zakwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające wartość godziwą lub instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne.

Zabezpieczanie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmianami w wartości godziwej ujętego aktywa, zobowiązania lub wyodrębnionej jego części, które przypisać można do konkretnego rodzaju ryzyka – szczególnie ryzyka stopy procentowej lub ryzyka walutowego i które może wpłynąć na wykazywany zysk lub stratę netto,

Zabezpieczanie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które można przypisać do konkretnego rodzaju ryzyka związanego z ujętym aktywem, zobowiązaniem lub wysoce prawdopodobną prognozowaną transakcją (taką jak przyszły zakup lub sprzedaż) oraz które może wpłynąć na wykazywany zysk lub stratę netto.

Rachunkowość zabezpieczeń

Powiązania zabezpieczające podlegają rachunkowości zabezpieczeń jeśli:

- w momencie ustanowienia transakcji zabezpieczającej formalnie wyznaczono oraz udokumentowano powiązanie zabezpieczające,
- w momencie ustanowienia transakcji zabezpieczającej oraz w okresach następnym oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka w okresie stosowania zabezpieczenia (tj. rzeczywista efektywność transakcji zabezpieczającej jest w przedziale 80-125 procent),
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Skutki zastosowania rachunkowości zabezpieczeń

Skutki zastosowania rachunkowości zabezpieczeń są następujące:

- dla zabezpieczeń wartości godziwej ujętego aktywa lub zobowiązania, zmiana wartości godziwej zabezpieczonej części aktywa lub zobowiązania, wynikająca z zabezpieczanego ryzyka, koryguje wartość bilansową tego aktywa lub zobowiązania. Zysk lub strata z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujmuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Zysk lub strata ta podlega kompensacji z efektywną częścią zysku lub straty z tytułu przeszacowania instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej. Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, następujące kumulowane zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązania, a powstające zyski lub straty ujmuje się w rachunku wyników. Początkowa wartość bilansowa składnika aktywów lub zobowiązania powstałego w wyniku wypełnienia przez jednostkę uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, jest korygowana o skumulowane zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka, które były ujęte w bilansie. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu podlega amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w rachunku wyników. Amortyzacja rozpoczyna się od najwcześniejszej możliwej daty a nie od momentu, kiedy pozycja zabezpieczana przestała być korygowana o zmianę wartości godziwej, wynikającą z zabezpieczanego ryzyka. Korektę rozlicza się za pomocą efektywnej stopy procentowej przeliczonej na dzień rozpoczęcia amortyzacji,
- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych, część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą uznano za efektywne zabezpieczenie, ujmowana jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, natomiast część zysku lub straty uznana za nieefektywne zabezpieczenie jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Kwoty, które zostały ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym samym okresie albo w okresach, w których zabezpieczone transakcje wpływają na rachunek zysków i strat. W momencie, kiedy zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, zyski i straty odroczone uprzednio w innych całkowitych dochodach uwzględnia się w wartości początkowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający lub powiązanie zabezpieczające ulega wygaśnięciu lub rozwiązaniu, lecz oczekuje się zrealizowania transakcji zabezpieczanej, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji. Gdy realizacja transakcji zabezpieczanej nie jest prawdopodobna, skumulowany zysk lub strata wykazywane dotychczas w kapitale własnym odnoszone są bezpośrednio do rachunku zysków lub strat danego okresu.

Wyłączenie z bilansu aktywów i zobowiązań finansowych

a. Aktywa finansowe

Składnik aktywów finansowych (albo część składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych) jest wyłączany z bilansu wówczas, gdy:

- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu tego składnika aktywów wygasły,
- Spółka zachowała prawo do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu tego składnika aktywów, ale jednocześnie zaciągnęła zobowiązanie do ich wypłaty w całości i bez znaczącej zwłoki na rzecz strony trzeciej,
- Spółka przeniosła swoje prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów na inny podmiot i albo (a) przeniosła na ten podmiot zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania tego aktywa, albo (b) ani nie przeniosła na inny podmiot, ani nie zatrzymała przy sobie zasadniczo całego ryzyka oraz wszystkich pożytków wynikających z posiadania aktywa, ale przekazała innemu podmiotowi kontrolę nad tym aktywem.

b. Zobowiązania finansowe

Zobowiązanie finansowe jest wyłączane z bilansu w momencie wypełnienia, umorzenia lub wygaśnięcia związanego z nim obowiązku.

W sytuacji, gdy zobowiązanie finansowe zostało zastąpione innym zobowiązaniem wobec tego samego wierzyciela zaciągniętym na znacząco odmiennych warunkach lub gdy warunki zobowiązania finansowego zostały znacząco zmienione, zastąpienie lub zmiana ujmowane jest jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego, zaś różnica między wartością bilansową starego i nowego zobowiązania odnoszona jest na rachunek zysków i strat.

Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną. Akcje własne ujmuje się jako odrębną kategorię kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

Zysk netto na jedną akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto Grupy oraz zysku netto przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy ciąży na niej istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które, jak się oczekuje, będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku. Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności Grupa utworzyła następujące tytuły rezerw:

Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do następujących świadczeń:

- odpraw emerytalno-rentowych – wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę,

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

Naprawy gwarancyjne

Do ustalenia wysokości rezerwy przyjmuje się założony procentowy udział reklamacji w przychodach z okresu ostatniego, co odpowiada faktycznej wielkości kosztów gwarancyjnych.

Czynności procesowe

Rezerwa na roszczenia przeciwko Spółce (czynności procesowe) jest tworzona, gdy w związku z toczącym się sporem sądowym lub pozasądowym istnieje prawdopodobieństwo powstania zobowiązania na skutek niekorzystnego dla Spółki rozstrzygnięcia sądu lub innego właściwego organu. Przy tworzeniu rezerwy uwzględnia się zarówno przyszłe zobowiązanie, łącznie z ewentualnymi odsetkami, jak i koszty prowadzenia procesu.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publicznoprawnym (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżkę zobowiązań nad aktywami ZFŚS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Jako rozliczenia międzyokresowe przychodów ujmowane są w szczególności nieodpłatnie otrzymane środki trwałe.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („Fundusz”) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Zobowiązania i należności warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczenia, którego powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania warunkowe, których prawdopodobieństwo nie jest wyższe niż 50%, nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba, że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających straty ekonomiczne jest znikome. W przypadku oceny prawdopodobieństwa na powyżej 50%, zobowiązanie zostaje ujęte w pasywach bilansu.

Należności warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o należności warunkowej, jeżeli wpływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

9. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

9.1. Niepewność szacunków

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości oraz inne podstawy szacunku niepewności na dzień bilansowy, mające znaczący wpływ na ryzyko istotnych korekt wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Okresy ekonomicznego użytkowania rzeczowych aktywów trwałych

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych. W sytuacji, gdy szacowany okres użytkowania jest krótszy niż okres wynikający z tytułów umownych przyjmuje się szacowany okres użytkowania. W przypadku zmiany długości okresu użytkowania o +/- 50% w stosunku do stawek przyjętych przez Spółkę w roku 2017, dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy urządzenia techniczne i maszyny, wpływ zmiany na wynik finansowy wyniósłby odpowiednio: zmniejszenie/zwiększenie kosztów amortyzacji o ok. 6,7 mln zł lub (w 2016 roku odpowiednio: zmniejszenie/zwiększenie kosztów amortyzacji o ok. 6,2 mln zł).

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, wycenia się, wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Zarząd dokonuje osądu wybierając odpowiednią metodę wyceny instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnym rynku. Stosuje się metody wyceny stosowane powszechnie przez praktyków rynkowych. Instrumenty finansowe wycenia się przy użyciu zdyskontowanych przepływów pieniężnych w oparciu o założenia potwierdzone, na ile to możliwe, dającymi się zaobserwować cenami czy stopami rynkowymi. Szczegóły dotyczące zastosowanych założeń i wyników analizy wrażliwości tych założeń przedstawiono w notcie 30.

Odpisy aktualizujące wartość należności oraz zapasów

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności, grupy należności oraz zapasów. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej, dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych. Wartość odpisów należności oraz zapasów przedstawiono odpowiednio w notach 30.3 oraz 17.

Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż Sprawozdanie Finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Utrata rzeczowych wartości aktywów

Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją przesłanki utraty wartości aktywów niefinansowych. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Ustalanie utraty wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji. Za potencjalną oznakę utraty wartości w przypadku Grupy, uważa się fakt poniesienia straty operacyjnej przez Grupę w roku obrotowym. W takim przypadku ustalana jest zdyskontowana suma przyszłych korzyści ekonomicznych, które przyniesie Grupa. Ewentualna utrata wartości jest ustalana w oparciu o zdyskontowaną wartość strumieni pieniężnych z działalności podstawowej z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta po opodatkowaniu uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nieprzekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w zysku/stracie okresu.

Testy na utratę wartości aktywów

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa przeprowadziła testy pod kątem utraty wartości aktywów Grupy. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest oparta na kalkulacji wartości użytkowej. Kalkulacja ta wykorzystuje przewidywane przepływy pieniężne, oszacowane na podstawie historycznych wyników oraz oczekiwań odnośnie rozwoju rynku w przyszłości, zawartych w biznesplanie.

Przewidywane przepływy pieniężne dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne opracowane zostały na podstawie założeń wynikających z historycznych doświadczeń skorygowanych do realizowanych planów oraz podjętych działań wraz z korektą o wiążące zobowiązania oraz szacunki co do konsekwencji zmian zachowań konsumentów.

Testy na utratę wartości zrealizowano na podstawie następujących założeń:

ZALOŻENIA	31.12.2017
Stopa dyskontowa po opodatkowaniu	8,59%
Budżetowa średnia marża EBITDA w latach prognozy 2018-2020	12%
Budżetowa średnia marża EBITDA w latach prognozy 2021-2022	13%
Rezydualna stopa wzrostu	2%

Przewidywane przepływy pieniężne analizowane są w perspektywie 5-letniego planu rozwoju Grupy testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Długość tego okresu (5 lat) wynika przede wszystkim z długoterminowego charakteru realizacji aktywów oraz długoterminowej natury inwestycji w branży budowlanej. Rezydualna stopa wzrostu została oszacowana na poziomie 2%. Budżetowa marża EBITDA liczona jest na podstawie najaktualniejszych prognoz i planów finansowych dot. ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne i bierze pod uwagę wszystkie czynniki wpływające na jego poziom. W efekcie przeprowadzanie testu z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2017 roku nie skutkowałoby rozpoznaniem odpisu

Zarząd przeprowadził analizę wrażliwości modelu testu na utratę wartości, w celu określenia czy możliwe jest wystąpienie teoretycznej utraty wartości w przypadku zmian kluczowych parametrów przyjętych w analizie. W przypadku gdyby przyjęta na potrzeby testu z tytułu utraty wartości dla ośrodka generującego przepływy pieniężne średnia marża EBITDA uległa zmniejszeniu o 0,5 p.p., nie skutkowałoby to ewentualnym rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości. Gdyby stopa dyskontowa uległa zwiększeniu o 0,5 p.p., skutkowałoby to ewentualnym rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości w wysokości około 5,7 milionów złotych.

W ocenie Zarządu scenariusz ten jest odległy, ponieważ bieżąca analiza bazuje na prognozach przyjętych z dużym poziomem ostrożności. Zakładane w modelu plany rozwojowe wiążą się z ponoszeniem kosztów nowych rzeczowych aktywów i innych wydatków inwestycyjnych. Analizy Grupy pokazują, że ograniczenie tych planów i koncentracja na polepszeniu efektu skali oraz optymalizacji procesów wyraźnie zredukują ryzyko utraty wartości.

10. Zmiana szacunków

W okresie 12 miesięcy 2017 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie zagadnień, wobec których zastosowanie miał profesjonalny osąd kierownictwa.

W okresie 12 miesięcy 2017 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie pozycji, które obciążone są istotną niepewnością zmiany szacunków w okresie najbliższych 12 miesięcy.

11. Korekta błędów poprzednich okresów oraz zmiany zasad rachunkowości

- (1) W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku, Grupa dokonała ponownej analizy zawartych umów leasingowych (jako leasingobiorca) pod kątem klasyfikacji umów jako leasing operacyjny lub finansowy. W wyniku przeprowadzonej analizy część umów, ujmowana dotychczas jako leasing operacyjny kwalifikuje się do ujęcia w sprawozdaniu finansowym jako leasing finansowy. W rezultacie ujęto środki trwałe w kwocie 7,320 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 r. (oraz w kwocie 8,596 tys. zł na dzień 1 stycznia 2016 r.) oraz zobowiązania w tytułu leasingu w kwocie 5,722 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 r. (w kwocie 7,523 tys. zł na dzień 1 stycznia 2016 r.). Dodatkowo, ze względu na odmienne rozliczanie leasingu dla celów księgowych i podatkowych ujęte dodatkowe aktywo z tytułu podatku odroczonego w kwocie 304 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 r. (204 tys. zł na dzień 1 stycznia 2016 r.). W rezultacie zyski zatrzymane zwiększyły się o kwotę 1.901 tys zł na 31 grudnia 2016 r. (o kwotę 1,277 tys. zł na dzień 1 stycznia 2016 r.). W skutek tej korekty, ujęto w wyniku roku 2016 dodatkowe koszty amortyzacji w kwocie 1,633 tys. zł, dodatkowe koszty finansowe z tytułu odsetek w wysokości 317 tys. zł oraz zmniejszono koszty usług obcych w wysokości 2,470 tys. zł oraz zmniejszono podatek dochodowy w wysokości 100 tys. zł, co łącznie skutkuje zwiększeniem zysku netto za okres 2016 o kwotę 624 tys zł w stosunku do uprzednio publikowanych danych.
- (2) W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku, Grupa dokonała ponownej weryfikacji pośrednich i bezpośrednich kosztów produkcyjnych i zidentyfikowała, że część kosztów, które powinny być odniesione do wyniku za okres została błędnie zakwalifikowana jako koszty wytworzenia zapasów, co skutkowało zawyżeniem ich wartości bilansowej. W wyniku analizy szczegółowej i ponownej wyceny kosztu wytworzenia wyrobów gotowych Grupa zmniejszyła wartość zapasów w bilansie na dzień 31 grudnia 2016 r. o kwotę 24,335 tys zł (na dzień 1 stycznia 2016 r. o kwotę ok. 22,097 tys zł), w korespondencji z zyskami zatrzymanymi. Wpływ zmiany wyceny zapasów skutkuje korektą powiększającą koszt własny sprzedaży o kwotę ok. 2,238 tys zł w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku w stosunku do uprzednio opublikowanych danych. Grupa nie zamierza korygować zeznań podatkowych za lata ubiegłe i dodatkowo rozpoznane koszty traktować jako niepodatkowe. W związku z tym korekta nie wpływa na ustalenie sald z tytułu podatku naliczonego i odroczonego w którymkolwiek z prezentowanych okresów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

- (3) Dodatkowo Grupa zidentyfikowała, iż w latach poprzednich nie ujęto zobowiązania z tytułu wynagrodzeń dla miesiąca grudnia 2015 roku, które zostało ujęte w styczniu 2016 r., natomiast na dzień 31 grudnia 2016 r. nie ujęto zobowiązania z tytułu wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2016 r., które zostało ujęte w styczniu 2017 r. Dokonana korekta skutkuje ujęciem dodatkowego zobowiązania w pozycji Pozostałe zobowiązania na dzień 31 grudnia 2016 r. (2,558 tys zł) oraz 1 stycznia 2016 roku (2,558 tys zł) w korespondencji z kwotą zysków zatrzymanych. Opisana korekta nie ma istotnego wpływu na zaprezentowane uprzednio dane w rachunku zysków i strat za rok 2016. Dla potrzeb ustalenia rocznego zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych koszty dotyczące wynagrodzeń były ujęte w tych okresach, w których są ujęte po dokonaniu korekty. W związku z powyższym dokonana korekta kosztu wynagrodzeń nie skutkuje korektami dotyczącymi sald podatku dochodowego naliczonego lub odroczonego.
- (4) Ponadto Grupa zmieniła prezentację zobowiązania z tytułu factoringu, które uprzednio prezentowane było w krótkoterminowych zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług. Obecnie zobowiązanie to prezentowane jest w Innych/Pozostałych zobowiązaniach krótkoterminowych. Kwota korekty z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosła 6,129 tys zł, a na dzień 1 stycznia 2016 roku 7,102 tys zł. Korekta ma charakter wyłącznie prezentacyjny w bilansie i jej wprowadzenie nie skutkowało zmianami wyniku finansowego lub kapitałów w stosunku do uprzednio opublikowanych danych.
- (5) W związku z korektą opisaną w punkcie (2) kowenanty bankowe na dzień 31 grudnia 2016 roku, również byłyby naruszone. W związku z tym Grupa przeklasyfikował całe zobowiązanie z tytułu kredytów bankowych do zobowiązań krótkoterminowych. Kwota kredytów bankowych przeklasyfikowana do zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 51,361 tys zł.
- (6) Grupa zmieniła sposób prezentacji rozliczeń (wpływów i spłat) w ramach umowy faktoringowej. Obecnie wpływy oraz spłaty prezentowane są w ramach działalności finansowej (szykiem rozłącznym). We wcześniejszych okresach zarówno wpływy, jak i wypływy prezentowane były w działalności operacyjnej (per saldo) w zmianie stanu zobowiązań krótkoterminowych.

Łączny wpływ powyższych korekt na kalkulację podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2016 r. skutkowało zmniejszeniem podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję odpowiednio o kwotę 1.613 tys zł w stosunku do uprzednio opublikowanych danych.

Zestawienie różnic, będących wynikiem powyższych korekt zostało zamieszczone poniżej.

NR	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na 31.12.2016 dane opublikowane	korekty	Stan na 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie	Stan na 01.01.2016 dane opublikowane	korekty	Stan na 01.01.2016 dane przekształcone retrospektywnie
AKTYWA							
I Aktywa trwałe							
I.1	Rzeczowe aktywa trwałe	196 285	7 320 (1)	203 605	203 737	8 596 (1)	212 333
I.2	Wartości niematerialne i prawne	49 716	0	49 716	52 541	0	52 541
I.3	Aktywa dostępne do sprzedaży	0	0	0	0	0	0
I.4	Pozostałe aktywa	10 056	0	10 056	12 919	0	12 919
I.5	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 959	304 (1)	6 263	4 067	204 (1)	4 271
	Aktywa trwałe razem	262 017	7 624	269 640	273 264	8 800	282 063
II Aktywa obrotowe							
II.1	Zapasy	79 464	-24 335 (2)	55 130	76 071	-22 097 (2)	53 974
II.2	Należności z tytułu dostaw i usług	35 576	0	35 576	34 952	0	34 952
II.3	Pożyczki i należności własne	0	0	0	0	0	0
II.4	Bieżące aktywa podatkowe	0	0	0	439	0	439
II.5	Pozostałe aktywa	13 459	0	13 459	15 776	0	15 776
II.6	Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0
II.7	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 507	0	4 507	696	0	696
II.8	Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	0	0
	Aktywa obrotowe razem	133 007	-24 335	108 672	127 935	-22 097	105 837
	AKTYWA RAZEM	395 023	-16 711	378 312	401 199	-13 297	387 902

NR	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na 31.12.2016 dane opublikowane	korekty	Stan na 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie	Stan na 01.01.2016 dane opublikowane	korekty	Stan na 01.01.2016 dane przekształcone retrospektywnie
PASYWA							
I Kapitał własny							
I.1	Wyemitowany kapitał akcyjny	500	0	500	500	0	(1) 500
I.2	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	0	0	0	0	0	0
I.3	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	-1 792	0	-1 792	-2 866	0	-2 866
I.4	Kapitał zapasowy	116 515	0	116 515	109 388	0	109 388
I.5	Kapitał rezerwowy	0	0	0			(1) 0
I.6	Zyski zatrzymane	85 276	-24 992	60 284	98 474	-23 378	75 096
I.7	Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane ze zmianami założeń aktuarialnych	0	0	0	0	0	0
	Kapitał własny razem	200 498	-24 992	175 506	205 495	-23 378	(2) 182 118
II Zobowiązania długoterminowe							
Długoterminowe pożyczki i kredyty							
II.1	bankowe	51 361	-51 361	0	73 044	0	73 044
II.2	Pozostałe zobowiązania	1 886	0	1 886	2 003	0	2 003
II.3	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	341	0	341	233	0	233
II.4	Rezerwa na podatek odroczoney	10 672	0	10 672	11 011	0	11 011
II.5	Zobowiązania z tytułu leasingu	0	3 431	3 431	385	5 366	(1) 5 750
II.6	Przychody przyszłych okresów	273	0	273	250	0	250
II.7	Pozostałe zobowiązania finansowe	2 213	0	2 213	3 538	0	3 538
	Zobowiązania długoterminowe razem	66 745	-47 930	18 815	90 464	5 366	95 830
III Zobowiązania krótkoterminowe							
III.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	76 188	-6 129	70 059	70 747	-7 102	(4) 63 646
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty							
III.2	bankowe	47 727	51 361	99 088	29 665	0	29 665
III.3	Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0	0	0
III.4	Bieżące zobowiązania podatkowe	38	0	38	0	0	0
III.5	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	0	0	0	3	0	3
III.6	Przychody przyszłych okresów	0	0	0	0	0	0
III.7	Zobowiązania z tytułu leasingu	0	2 291	2 291		2 157	(1) 2 157
III.8	Pozostałe zobowiązania	3 827	8 687	12 514	4 824	9 660	(3) i (4) 14 484
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży							
III.9			0	0		0	0
	Zobowiązania krótkoterminowe razem	127 781	56 210	183 991	105 240	4 715	109 955
PASYWA RAZEM		395 023	-16 711	378 312	401 199	-13 297	387 902

	Okres zakończony 31.12.2016 dane opublikowane	razem korekty	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	284 236	0	284 236
Koszt własny sprzedaży	(237 517)	(1 400) (1) i (2)	(238 918)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	46 718	(1 400)	45 318
Koszty sprzedaży	(36 391)	0	(36 391)
Koszty zarządu	(17 217)	0	(17 217)
Pozostałe przychody operacyjne	5 860	0	5 860
Pozostałe koszty operacyjne	(414)	0	(414)
Zysk (strata) operacyjny	(1 445)	(1 400)	(2 845)
Przychody finansowe	130	0	130
Koszty finansowe	(6 026)	(313) (1)	(6 339)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(7 341)	(1 713)	(9 054)
Podatek dochodowy	1 269	100 (1)	1 368
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	0		0
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(6 072)	(1 613)	(7 686)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(6 072)	(1 613)	(7 686)
Pozostałe całkowite dochody			
Pozycje które mogą być przeniesione do wyniku			
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	1 325	0	1 325
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(251)	0	(251)
Pozycje które mogą być przeniesione do wyniku razem	1 074	0	1 074
Pozycje które nie zostaną przeniesione do wyniku	0	0	0
Pozycje które nie zostaną przeniesione do wyniku razem	0	0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem	1 074	0	1 074
Całkowite dochody za rok obrotowy razem	(4 998)	(1 613)	(6 612)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych	Okres zakończony 31.12.2016 opublikowane	razem korekty	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk brutto za rok obrotowy	(7 341)	(1 713)	(9 054)
Korekty:	36 970	4 183	39 209
Amortyzacja	26 637	1 633 (1)	28 270
(Dodatnie) / ujemne różnice kursowe netto	0	0	0
Koszty finansowe ujęte w rachunku zysków i strat	4 965	313 (1)	5 278
	(42)	0	(42)
Zysk/(strata) ze sprzedaży lub zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych (Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	(3 394)	2 237 (2)	(1 156)
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	4 577	0	4 577
Zwiększenie / (zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	5 409	(973) (6)	3 465
Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw	(279)	0	(279)
Zwiększenie/(zmniejszenie) przychodów przyszłych okresów	23	0	23
Podatek zapłacony	(696)	0	(696)
Inne korekty	(229)	0	(229)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	29 629	1 497	30 155
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	(16 967)	0	(16 967)
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	103	0	103
Środki pieniężne wygenerowane na działalności inwestycyjnej	(16 863)	0	(16 863)
Wpływy z pożyczek	3 372	0	3 372
Splata pożyczek	(7 338)	0	(7 338)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	0	(2 157) (1)	(2 157)
Odsetki zapłacone	(4 990)	(313) (1)	(5 303)
Wpływy z tytułu umowy faktoringowej	0	93 288 (6)	93 288
Splaty finansowania w ramach umowy faktoringowej	0	(92 315) (6)	(92 315)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności finansowej	(8 955)	(1 497)	(10 452)
	3 811	0	3 811
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów			
	0	0	0
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	696	0	696
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	4 507	0	4 507
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	4 507	0	4 507

12. Przychody i koszty

12.1. Działalność zaniechana

W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2017 roku, jak i w ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 roku w Grupie nie wystąpiła działalność zaniechana.

12.2. Przychody ze sprzedaży

Analiza przychodów ze sprzedaży Grupy za bieżący oraz poprzedni rok dla działalności kontynuowanej przedstawia się następująco:

Działalność kontynuowana	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży wyrobów	250 116	253 539
Przychody ze sprzedaży towarów	38 091	30 697
RAZEM	288 207	284 236

Przychody ze sprzedaży w przeważającej większości realizowane są na terenie kraju.

Działalność Grupy na terenie Polski nie wykazuje istotnego regionalnego zróżnicowania. W związku z powyższym Grupa nie wykazuje danych finansowych dotyczących segmentów operacyjnych.

Również ze względu na fakt, że działalność Grupy Kapitałowej z punktu widzenia rodzaju sprzedawanych produktów i towarów jest jednolita, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie wykazuje się danych finansowych dotyczących segmentów operacyjnych ze względu na rodzaj sprzedawanych produktów lub towarów.

12.3. Informacje o wiodących klientach

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w 2017 jak i w 2016 roku.

12.4. Przychody finansowe

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:		
Przychody odsetkowe	1	4
Otrzymane odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	23	126
Razem przychody finansowe	24	130

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z tytułu otrzymanych dywidend, odsetki od działalności lokacyjnej i inwestycyjnej w różnego rodzaju formy instrumentów finansowych. Do działalności finansowej zaliczane są także zyski z tytułu różnic kursowych, powstałe w wyniku działalności finansowej Grupy.

12.5. Koszty finansowe

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	(5 405)	(5 651)
Koszty odsetkowe - kredyty bankowe	(4 556)	(4 965)
Koszty odsetkowe - leasing finansowy	(342)	0
nieefektywna część IRS	(168)	0
Różnice kursowe	164	(206)
Prowizje od kredytów bankowych	(504)	(480)
Pozostałe	0	0
Minus: kwoty ujęte w kosztach aktywów spełniających warunki kapitalizacji	0	0
Pozostałe koszty finansowe:	(863)	(375)
Odsetki od zobowiązań	(253)	(266)
Odsetki od faktoringu	(458)	(109)
Strata na sprzedaży wierzytelności	(115)	0
Pozostałe	(37)	0
Razem koszty finansowe	(6 269)	(6 026)

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu zobowiązań handlowych oraz inne koszty finansowe. Do działalności finansowej zaliczane są także straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku działalności finansowej Grupy.

12.6. Pozostałe przychody operacyjne

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Zysk ze zbycia aktywów:	1 088	42
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	1 088	42
Rozwiązane rezerwy:	0	0
Spory sądowe	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących należności	209	1 230
Rozwiązanie rezerw	137	1 840
Dotacje	0	0
Pozostałe przychody operacyjne:	404	2 748
Odszkodowania od ubezpieczycieli	208	263
Sprzedaż wierzytelności	0	0
Spisane zobowiązania	0	981
Pozostałe	196	1 504
Razem pozostałe przychody operacyjne	1 838	5 860

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane dotacje, zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych, za wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych oraz otrzymane odszkodowania z tytułu strat w majątku Grupy, który objęty był ubezpieczeniem.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności.

12.7. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Straty ze zbycia aktywów:	0	0
Strata z likwidacji majątku trwałego	0	0
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności handlowych	(503)	(216)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych	(269)	0
		(198)
Pozostałe koszty operacyjne:	(526)	
Wypłacone odszkodowania	(89)	0
Koszt sprzedanych wierzytelności	0	0
Rezerwy bilansowe	0	0
Zapłacone koszty sądowe i egzekucyjne	(139)	(13)
Zaniechane inwestycje	0	0
Pozostałe	(297)	(185)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(1 298)	(414)

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, przekazane darowizny tak w formie rzeczowej jak i pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego oraz skutki wynikające z gwarancji i poręczeń udzielonych na rzecz innych podmiotów.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są także koszty odpisów aktualizujących wartość należności oraz środków trwałych.

12.8. Koszty według rodzaju

Koszty według rodzaju	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 dane opublikowane	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(28 377)	(26 637)	(28 270)
Zużycie materiałów i energii	(132 258)	(139 648)	(139 648)
Usługi obce	(46 782)	(44 810)	(42 340)
Koszty świadczeń pracowniczych	(38 504)	(38 866)	(38 866)
Podatki i opłaty	(4 040)	(4 336)	(4 336)
Pozostałe koszty	(8 144)	(10 204)	(10 204)
Razem koszty według rodzaju	(258 104)	(264 501)	(263 664)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(12 812)	(198)	(2 435)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	565	1 682	1 682
Koszty sprzedaży	36 871	36 391	36 391
Koszty ogólnego zarządu	20 265	17 217	17 217
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(35 047)	(28 108)	(28 108)
Koszt własny sprzedaży	(248 263)	(237 517)	(238 917)

12.9. Koszty świadczeń pracowniczych

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Wynagrodzenia	(31 416)	(31 834)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(6 324)	(5 798)
Utworzenie/rozwiązanie rezerwy na niewykorzystane urlopy	(21)	(22)
Utworzenie/rozwiązanie rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne - programy określonych świadczeń	(102)	(83)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(596)	(577)
Pozostałe świadczenia pracownicze	(44)	(553)
Koszty świadczeń pracowniczych	(38 504)	(38 866)

13. Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej

13.1. Podatek dochodowy ujęty w zyskach/stratach okresu

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 oraz za rok zakończony 31 grudnia 2016 przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 (dane przekształcone)	Okres zakończony 31.12.2016 (dane opublikowane)
Bieżący podatek dochodowy:	(550)	(1 118)	(1 118)
Bieżące obciążenie podatkowe	(550)	(1 118)	(1 118)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	0	0	0
Odroczony podatek dochodowy:	2 148	2 486	2 387
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	2 148	2 486	2 387
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału własnego	0	0	0
Koszt/(dochód) podatkowy ogółem ujęty w roku bieżącym w działalności kontynuowanej	1 598	1 368	1 269

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym

W zakresie podatku dochodowego, Grupa podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Grupa nie stanowi podatkowej grupy kapitałowej. Jednostka zależna Libet 2000 do sierpnia 2016 roku prowadziła działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowało zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

13.2. Efektywna stawka podatku

Różnice pomiędzy nominalną a efektywną stawką podatkową przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie	Okres zakończony 31.12.2016 dane opublikowane
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(22 897)	(9 054)	(7 341)
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(22 897)	(9 054)	(7 341)
Podatek według ustawowej stawki podatkowej	(4 350)	(1 720)	1 395
Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych w okresie	0	0	0
Odpisanie aktywów na podatek z tytułu ulg podatkowych	0	670	670
Efekt podatkowy kosztów/przychodów trwale niepodatkowych	5 948	2 418	(3 334)
Koszt podatku dochodowego ujęty w rachunku zysków i strat	1 598	1 368	(1 269)
Efektywna stawka podatku	7%	15%	17%

13.3. Podatek dochodowy odniesiony bezpośrednio w kapitał własny

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpił podatek bieżący, który dotyczył pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły bezpośrednio kapitał własny.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpił podatek odroczony, który dotyczył pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły bezpośrednio kapitał własny, w kwocie odpowiednio (-) 201 tys zł i (-)251 tys zł.

13.4. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

Okres zakończony 31 grudnia 2017 roku	Wartość przed podatkiem	Podatek	Wartość po podatku
Dotyczący instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	1 059	(201)	858
Dotyczący zmian założeń aktuarialnych w zakresie świadczeń pracowniczych	0	0	0
Razem	1 059	(201)	858

Okres zakończony 31 grudnia 2016 roku	Wartość przed podatkiem	Podatek	Wartość po podatku
Dotyczący instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	1 325	(251)	1 074
Dotyczący zmian założeń aktuarialnych w zakresie świadczeń pracowniczych		0	0
Razem	1 325	(251)	1 074

13.5. Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe

	31.12.2017	31.12.2016
Bieżące aktywa podatkowe	136	0
Należny zwrot podatku	136	0
Bieżące zobowiązania podatkowe	0	38
Podatek dochodowy do zapłaty	0	38

13.6. Saldo podatku odroczonego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone	31.12.2016 dane opublikowane
Różnica wart.pod.a bil.środków trw.	904	969	969
Odpisy aktualizujący zapasy	56	56	56
Rezerwy	155	61	61
Odpisy aktualizujący należności netto	1 030	709	709
Odsetki od kredytów	42	38	38
Zobowiązania wobec budżetu	243	76	76
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Straty podatkowe do rozliczenia	3 198	3 610	3 610
Wycena instrumentów zabezpieczających	251	420	420
Odpis aktualizujący środki trwale	70	20	20
Ulgi podatkowe	0	0	0
Leasing	0	303	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - RAZEM	5 950	6 263	5 959

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2017	31.12.2016
Różnica wart.pod.a bil.środków trw.	8 238	10 672
Leasing	149	0
bonusy przychodowe	24	0
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego - RAZEM	8 411	10 672

13.7. Nieujęte aktywa z tytułu podatku odroczonego

Grupa ujęła aktywa z tytułu podatku odroczonego od wszystkich różnic przejściowych zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku.

13.8. Realizacja aktywa oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

Stan na dzień 31 grudnia 2017	do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 532	2 418
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	2 605	5 806

Stan na dzień 31 grudnia 2016 dane przekształcone	do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 375	2 888
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	2 434	8 238

Stan na dzień 31 grudnia 2016 dane opublikowane	do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 072	2 888
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	2 434	8 238

13.9. Zmiana stanu aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

Zmiana w stanie aktywa z tytułu podatku odroczonego	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	6 263	4 067
Zwiększenia	(112)	2 143
w korespondencji z wynikiem finansowym	(112)	2 143
w korespondencji z kapitałami	0	0
Zmniejszenia	0	(251)
w korespondencji z wynikiem finansowym	0	0
w korespondencji z kapitałami	(201)	(251)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	5 950	5 959
Korekty błędów poprzednich okresów	0	303
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia – po korekcie	5 950	6 263

Zmiana w stanie rezerwy z tytułu podatku odroczonego	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	10 672	11 011
Zwiększenia	0	0
w korespondencji z wynikiem finansowym	0	0
w korespondencji z kapitałami	0	0
rozliczenie nabycia	0	0
Zmniejszenia	(2 260)	(339)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(2 260)	(339)
w korespondencji z kapitałami	0	0
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	8 411	10 672

14. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Tytuł	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO								
Bilans otwarcia	32 007	104 384	131 349	7 901	59 147	334 789	5 081	339 870
korekty błędów poprzednich okresów	0	0	12 104	0	0	12 104	0	12 104
Bilans otwarcia po korektach	32 007	104 384	143 453	7 901	59 147	346 893	5 081	351 974
Zwiększenia	0	1 547	7 891	199	12 311	21 948	12 157	34 105
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	1 547	7 891	199	12 280	21 918	12 157	34 075
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	30	30	0	30
Zmniejszenia	(2 386)	(1 081)	(761)	(769)	(813)	(5 811)	(12 794)	(18 605)
sprzedaż	0	0	(749)	(769)	(312)	(1 830)	0	(1 830)
likwidacja	0	0	(12)	0	(501)	(513)	0	(513)
przemieszczenie wewnętrzne	(2 386)	(1 081)	0	0	0	(3 468)		(3 468)
pozostałe	0	0	0	0	0	0	(12 794)	(12 794)
Bilans zamknięcia	29 621	104 850	150 583	7 331	70 645	363 030	4 444	367 474
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)								
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)								
Bilans otwarcia	(370)	(25 837)	(71 154)	(6 436)	(37 312)	(141 109)	0	(141 109)
korekty błędów poprzednich okresów	0	0	(4 784)	0	0	(4 784)	0	(4 784)
Bilans otwarcia po korektach	(370)	(25 837)	(75 938)	(6 436)	(37 312)	(145 893)	0	(145 893)
Zwiększenia	0	(3 539)	(9 443)	(778)	(11 065)	(24 826)	0	(24 826)
amortyzacja za okres	0	(3 539)	(9 443)	(778)	(11 065)	(24 826)	0	(24 826)
Zmniejszenia	0	604	393	756	593	2 346	0	2 346
sprzedaż	0	0	381	587	92	1 060	0	1 060
likwidacja	0	604	12	169	501	1 286	0	1 286
Bilans zamknięcia	(370)	(28 773)	(84 989)	(6 458)	(47 784)	(168 374)	0	(168 374)
ODPIS AKTUALIZUJĄCY								
Bilans otwarcia - aktualizacja wyceny	0	(1 470)	(976)	0	(33)	(2 479)	0	(2 479)
Zwiększenia	0	(458)	(55)	0	0	(513)	0	(513)
aktualizacja wyceny	0	(458)	(55)	0	0	(513)	0	(513)
Zmniejszenia	0	16	56	0	4	76	0	76
aktualizacja wyceny	0	16	56	0	4	76	0	76

Bilans zamknięcia - aktualizacja wyceny	0	(1 912)	(975)	0	(29)	(2 916)	0	(2 916)
Wartość netto na początek okresu przed korektą	31 637	77 077	59 219	1 465	21 802	191 201	5 083	196 284
korekty błędów poprzednich okresów	0	0	7 320	0	0	7 320	0	7 320
Wartość netto na początek okresu po korekcie	31 637	77 077	66 539	1 465	21 802	198 520	5 083	203 605
Wartość netto na koniec okresu	29 251	74 166	64 619	873	22 832	191 741	4 444	196 184

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku (dane przekształcone)

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO								
Bilans otwarcia	32 007	101 806	139 277	7 946	51 943	332 980	4 253	337 233
Zwiększenia	0	2 578	4 197	130	7 745	14 651	7 975	22 626
aktualizacja wyceny	0	0	0	0	0	0	0	0
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	2 578	3 977	130	818	7 504	0	7 504
zakup środków trwałych	0	0	0	0	6 927	6 927	0	6 927
nakłady na środki trwałe w budowie	0	0	0	0	0	0	7 975	7 975
Zakup środków trwałych sfinansowany z dotacji	0	0	220	0	0	220	0	220
Zmniejszenia	0	0	(21)	(175)	(541)	(738)	(7 147)	(7 885)
sprzedaż	0	0	0	0	(541)	(541)	0	(541)
likwidacja	0	0	(21)	(175)	0	(197)	0	(197)
przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	0	(7 147)	(7 147)
Bilans zamknięcia	32 007	102 508	134 778	7 380	63 438	340 111	5 081	345 192
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)								
Bilans otwarcia	(315)	(22 272)	(63 782)	(5 885)	(29 289)	(121 543)	0	(121 543)
Zwiększenia	(55)	(3 565)	(10 534)	(724)	(8 523)	(23 401)	0	(23 401)
amortyzacja za okres	(55)	(3 565)	(10 534)	(724)	(8 523)	(23 401)	0	(23 401)
Zmniejszenia	0	0	10	173	500	684	0	684
sprzedaż	0	0	0	0	500	500	0	500
likwidacja	0	0	10	169	0	180	0	180
Bilans zamknięcia	(370)	(25 837)	(75 938)	(6 436)	(37 312)	(145 893)	0	(145 893)
ODPIS AKTUALIZUJĄCY								
Bilans otwarcia	0	(2 623)	(976)	0	(33)	(3 632)	0	(3 632)
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	1 204	70	0	4	1 279	0	1 279
Rozwiązanie odpisu	0	1 204	70	0	4	1 279	0	1 279
Bilans zamknięcia	0	(1 470)	(976)	0	(33)	(2 479)	0	(2 479)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	31 692	76 859	74 451	2 061	22 617	207 682	4 253	211 934
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	31 637	77 077	66 541	1 465	21 802	198 523	5 083	203 605

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku (dane opublikowane)

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO								
Bilans otwarcia	32 007	101 806	127 530	7 946	51 943	321 233	4 523	325 756
Zwiększenia	0	2 578	3 840	130	7 745	14 294	7 975	22 269
aktualizacja wyceny	0	0	0	0	0	0	0	0
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	2 578	3 620	130	818	7 147	0	7 147
zakup środków trwałych	0	0	0	0	6 927	6 927	0	6 927
nakłady na środki trwałe w budowie	0	0	0	0	0	0	7 975	7 975
Zakup środków trwałych sfinansowany z dotacji	0	0	220	0	0	220	0	220
Zmniejszenia	0	0	(21)	(175)	(541)	(738)	(7 147)	(7 885)
sprzedaż	0	0	0	0	(541)	(541)	0	(541)
likwidacja	0	0	(21)	(175)	0	(197)	0	(197)
przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	0	(7 147)	(7 147)
Bilans zamknięcia	32 007	104 384	131 349	7 901	59 147	334 789	5 081	339 870
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)								
Bilans otwarcia	(315)	(22 272)	(60 631)	(5 885)	(29 289)	(118 392)	0	(118 392)
Zwiększenia	(55)	(3 565)	(10 534)	(724)	(8 523)	(23 401)	0	(23 401)
amortyzacja za okres	(55)	(3 565)	(10 534)	(724)	(8 523)	(23 401)	0	(23 401)
Zmniejszenia	0	0	10	173	500	684	0	684
sprzedaż	0	0	0	0	500	500	0	500
likwidacja	0	0	10	169	0	180	0	180
Bilans zamknięcia	(370)	(25 837)	(71 154)	(6 436)	(37 312)	(141 109)	0	(141 109)
ODPIS AKTUALIZUJĄCY								
Bilans otwarcia	0	(2 623)	(976)	0	(33)	(3 632)	0	(3 632)
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	1 204	70	0	4	1 279	0	1 279
Rozwiązanie odpisu	0	1 204	70	0	4	1 279	0	1 279
Bilans zamknięcia	0	(1 470)	(976)	0	(33)	(2 479)	0	(2 479)
WARTOŚĆ NETTO NA POZĄTEK OKRESU	31 692	76 911	65 926	2 061	22 621	199 212	4 525	203 737
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	31 637	77 077	59 221	1 465	21 802	191 203	5 083	196 285

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku, jak i w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa nie skapitalizowała żadnych kosztów finansowych w wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa utworzyła odpis aktualizujący na środki trwale wycofane z użytkowania. Łączna kwota odpisu wyniosła 513 tys zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa nie tworzyła nowych odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe, gdyż nie wystąpiły przesłanki, które wskazywałyby na utworzenie takiego odpisu.

14.1. Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenia

Aktywa, które zostały oddane w zastaw jako zabezpieczenie spłaty kredytów wymieniono w nocy 29.6.1.1.

Grupa nie posiada żadnych zobowiązań umownych, których przedmiotem jest nabycie rzeczowych aktywów trwałych, a które nie byłyby ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

15. Aktywa trwale zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiada aktywów które spełniałyby definicję aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

16. Wartości niematerialne i prawne

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Znaki towarowe	Oprogramowanie oraz licencje	Inne	Razem wartości niematerialne i prawne
WARTOŚĆ BRUTTO					
Bilans otwarcia	19 571	42 822	8 625	0	71 018
Zwiększenia	2 386	0	1	0	2 387
nabycie			1		0
przemieszczenia w ramach grup	2 386				2 386
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
sprzedaż	0	0		0	0
Bilans zamknięcia	21 957	42 822	8 626	0	73 406
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)					
Bilans otwarcia	(1 842)	(15 754)	(3 706)	0	(21 302)
Zwiększenia	(248)	(2 097)	(878)	0	(3 224)
amortyzacja za okres	(248)	(2 097)	(878)	0	(3 224)
inne					
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
sprzedaż					0
inne					
Bilans zamknięcia	(2 090)	(17 851)	(4 584)	0	(24 526)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	17 729	27 068	4 919	0	49 716
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	19 867	24 971	4 042	0	48 880

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Znaki towarowe	Oprogramowanie oraz licencje	Inne	Razem wartości niematerialne i prawne
WARTOŚĆ BRUTTO					
Bilans otwarcia	19 571	42 822	8 215	0	70 608
Zwiększenia	0	0	410	0	410
nabycie	0	0	410		410
wytworzenie	0	0			
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
sprzedaż					
Bilans zamknięcia	19 571	42 822	8 625	0	71 018
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)					
Bilans otwarcia	(1 666)	(13 657)	(2 743)	0	(18 066)
Zwiększenia	(176)	(2 097)	(963)	0	(3 236)
amortyzacja za okres	(176)	(2 097)	(963)	0	(3 236)
inne					
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
sprzedaż					
inne					
Bilans zamknięcia	(1 842)	(15 754)	(3 706)	0	(21 302)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	17 905	29 165	5 472	0	52 542
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	17 729	27 068	4 929	0	49 716

Grupa nie posiada zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych i prawnych.

Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych jest wykazywana odpowiednio w kosztach wytworzenia, sprzedaży oraz kosztach zarządu.

Grupa posiada grunty w użytkowaniu wieczystym o wartości brutto 21,9 tys. zł brutto na 31 grudnia 2017 roku. Ponieważ nie są spełnione przesłanki uznania składników aktywów, Grupa nie ujmuje wartości gruntów jako środków trwałych w bilansie. Zgodnie z MSR 17 prawo wieczystego użytkowania jest traktowane jako leasing operacyjny. Grunty te zostały nabyte w ramach przejęcia grupy Libet i ich wartość brutto określona jako wartość rynkowa w momencie przejęcia jest ujmowana jako wartość niematerialna i umarzana na okres posiadania prawa.

Na skutek opisanego wyżej przejęcia Emitent ujmuje w sprawozdaniu finansowym znaki towarowe, wycenione przez rzeczoznawcę na dzień przejęcia i amortyzowane przez okres 20 lat. Pozostały okres amortyzacji znaków towarowych to 15 lat. Wartości znaków towarowych Libet Decco, Libet Impresio oraz Libet Patio wynoszą łącznie netto 25 mln zł na dzień 31 grudnia 2017 roku.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz w okresie porównywalnym nie wystąpiły przesłanki utraty wartości dla wartości niematerialnych.

17. Zapasy

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone retrospektywnie	31.12.2016 dane opublikowane
<i>Koszt historyczny</i>			
Materiały	7 161	6 911	6 911
Produkty gotowe	26 027	36 879	61 214
Towary	9 794	11 633	11 633
Towary w drodze	2 271	0	0
Razem	45 254	55 423	79 758
<i>Odpisy aktualizujące wartość</i>			
Materiały	0	0	0
Produkty gotowe	(294)	(294)	(294)
Towary	0	0	0
Towary w drodze	0	0	0
Razem	(294)	(294)	(294)
<i>Wartość możliwa do odzyskania</i>			
Materiały	7 161	6 911	6 911
Produkty gotowe	25 733	36 585	60 920
Towary	9 794	11 633	11 633
Towary w drodze	2 271	0	0
Razem	44 960	55 130	79 464
<i>Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy</i>			
Bilans otwarcia	294	1 379	1 379
Utworzenie odpisów aktualizujących	0	0	0
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	0	0	0
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	0	(1 086)	(1 085)
Bilans zamknięcia	294	294	294

Zapasy wyrobów gotowych, towarów, stanowią zabezpieczenia kredytów. Szczegółowy opis zabezpieczeń ustanowionych na aktywach obrotowych Grupy opisano w nocie 29.6.1.1 niniejszego sprawozdania.

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu wyniosły 248,3 mln zł, z czego kwota 14 mln związana jest z korektą kosztu wytworzenia.

Grupa nie posiada zapasów, spodziewanych do realizacji później niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku, Grupa nie zawiązywała ani nie rozwiązywała odpisów aktualizujących wartość zapasów ze względu na brak przesłanek do rozwiązania wcześniej utworzonych odpisów.

18. Należności z tytułu dostaw i usług

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 27.7. Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności przedstawiono w nocie 30.3.3.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane.

Na należności nieuregulowane powyżej 365 dni tworzy się odpis aktualizujący w oparciu o szacunkowe kwoty nieściągalnych należności z tytułu sprzedaży wyrobów oraz towarów, na podstawie doświadczenia z przeszłości oraz analizy sytuacji finansowej poszczególnych kontrahentów.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwy dla należności handlowych Grupy.

Nie istnieją należności przeterminowane nieobjęte odpisami, które byłyby uznane za nieściągalne.

Maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa należności z tytułu dostaw i usług.

W ocenie Spółki w odniesieniu do należności handlowych nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z uwagi na zróżnicowaną bazę odbiorców.

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, najczęściej od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w banku i w kasie	1 073	4 507
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy		
Środki pieniężne zabezpieczające otrzymaną gwarancję bankową		
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w bilansie	1 073	4 507
Różnice kursowe		
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w rachunku przepływów pieniężnych	1 073	4 507

W saldzie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku zawarte są środki pieniężne denominowane w walutach obcych w kwocie 25 tys. złotych i 10 tys. złotych odpowiednio.

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego odzwierciedla wartość bilansowa środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych. Grupa lokuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty na rachunkach prowadzonych przez wiodące instytucje finansowe w Polsce. Grupa lokuje środki w bankach posiadających rating od poziomu BB(-) do poziomu A(-). Na dzień 31 grudnia 2017 roku 1 mln zł ulokowane było w banku o ratingu BBB(+).

20. Pozostałe aktywa

20.1. Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe

	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu naliczonego VAT	347	807
Oplacone z góry ubezpieczenia majątkowe	389	0
Zaliczki na zakup rzeczowych aktywów trwałych	4 236	2 195
Zatrzymane kaucje handlowe	1 308	1 173
Oplacone z góry koszty usług	1 559	3 511
Oplacone z góry prenumeraty i czynsze	145	0
Pozostałe należności	710	802
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	811	2 647
Koszty związane z uruchomieniem nowych linii produktowych	1 833	2 750
Rozrachunki z pracownikami	0	21
Koszty uruchomienia nowych punktów dystrybucji sieć Platyna	7 302	9 609
RAZEM, w tym:	18 640	23 516
długoterminowe	7 102	10 056
krótkoterminowe	11 538	13 459

21. Pozostałe zobowiązania

21.1. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2017	31.12.2016 dane opublikowane	31.12.2016 Dane przekształcone retrospektywnie
Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń społecznych i innych, w tym:	417	119	119
Podatek od nieruchomości	0	0	0
Podatek VAT	417	119	119
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 138	2 020	4 578
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 140	0	2 558
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	2 272	1 716	1 716
Podatek dochodowy od osób fizycznych	688	281	281
PFRON	37	23	23
Pozostałe zobowiązania niefinansowe, w tym:	11 542	3 574	9 703
Zobowiązania z tytułu środków trwałych	766	401	401
Zobowiązania z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów	1 886	2 003	2 003
Zobowiązania z tytułu faktoringu	7 940	0	6 129
Pozostałe	950	1 170	1 170
Pozostałe bierne rozliczenia kosztów	0	40	40
Razem, w tym:	17 097	5 693	14 440
długoterminowe	1 768	1 886	1 886
krótkoterminowe	15 329	3 807	12 554

21.2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

	31.12.2017	31.12.2016
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		
Dotacje do zakupu środków trwałych	518	149
Środki trwale otrzymane nieodpłatnie	105	124
Razem, w tym:	623	273
długoterminowe	601	273
krótkoterminowe	22	0

22. Świadczenia na rzecz pracowników

22.1. Program określonych świadczeń

Na podstawie wyceny dokonanej metodami aktuarialnymi Grupa ujmuje rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze, takie jak: odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne. Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emeryturę kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy.

Wycenę aktuarialną wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń przeprowadziła firma Halley, pod przewodnictwem Aktuariusza Pana Pawła Kanii, nr licencji zawodowej 189/09. Wyceny dokonano według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu określonych świadczeń i związanych z nimi kosztów bieżącego i przeszłego zatrudnienia wyceniono metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Grupa ustala rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze w wysokości oszacowanej metodami aktuarialnymi, z uwzględnieniem stopy dyskonta, definiowanej na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Podziału rezerw na długo- i krótkoterminowe Grupa dokonuje na podstawie szacunków dotyczących rozkładu wypłat w czasie przygotowanego przy pomocy technik aktuarialnych. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Wycena na dzień 31.12.2017	Wycena na dzień 31.12.2016
Stopy dyskonta	3,25%	3,5%
Oczekiwane tempo wzrostu wynagrodzeń	3,0% od 2019 roku 2,5%	3,5%

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach w odniesieniu do omawianych programów określonych świadczeń wyniosły:

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	0	0
Koszty przeszłego zatrudnienia i (zysk) /strata z rozliczenia	0	0
Koszty odsetkowy netto	0	0
Składniki kosztów programu określonych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	0	0

Koszt bieżącego zatrudnienia i koszty odsetkowe netto za dany rok uwzględniono w kosztach świadczeń pracowniczych w wyniku finansowym.

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń w bieżącym roku:

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, BO	217	134
Koszt bieżących świadczeń	102	83
Koszt odsetkowy	0	0
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, BZ	319	217

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta, prognozowany wzrost wynagrodzeń i śmiertelność.

Ze względu na nieistotną wartość świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych i podobnych nie przeprowadzono analizy wrażliwości zmian odpowiednich założeń występujących na koniec okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych, jak również nie przedstawiano duracji aktuarialnej oraz nie prezentowano profilu przewidywanych kwot przepływów pieniężnych w najbliższych latach, w podziale na odpowiednie świadczenia.

23. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

23.1. Kapitał podstawowy

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział % w kapitale zakładowym	Liczba głosów	Udział % w ogólnej liczbie głosów na WZA
Glaspin Consultants Limited i Lybet Limited*	15 028 619	30,06%	15 028 619	30,06%
OFE Nationale Nederlanden	5 185 109	10,37%	5 185 109	10,37%
PKO BP BANKOWY OFE	4 916 676	9,83%	4 916 676	9,83%
Fundusze ESALIENS	4 740 219	9,48%	4 740 219	9,48%
Pozostali Akcjonariusze	20 129 377	40,26%	20 129 377	40,26%
RAZEM	50 000 000,00	100,00%	50 000 000,00	100,00%

*podmiot zależny od T.Lehmann (członek Zarządu), I. Gronostaj (członek Zarządu), J.Gabryjelczyk (Członek Rady Nadzorczej)

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał akcyjny (podstawowy) podmiotu dominującego (Grupy) wynosi 500 tys. zł i jest podzielony na 50.000.000 sztuk akcji o wartości nominalnej 1 grosz każda.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy nie wystąpiły zmiany w wartości kapitału akcyjnego.

Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Akcje notowane są w systemie notowań ciągłych pod nazwą skróconą LIBET i oznaczeniu LBT.

23.1.1 Prawa akcjonariuszy

Żadne akcje nie są uprzywilejowane, co do głosu. Wszystkie akcje są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

23.2. Kapitał zapasowy

	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał zapasowy o charakterze ogólnym	66 587	62 603
Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z KSH (8%)	40	40
Z emisji akcji powyżej wartości nominalnej	53 872	53 872
Zmiany założeń aktuarialnych	0	0
Razem	120 499	116 515

23.2.1 Kapitał zapasowy o charakterze ogólnym

Kapitał zapasowy o charakterze ogólnym tworzony jest przez jednostkę dominującą z wypracowanych zysków.

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Bilans otwarcia	62 603	55 476
Zmiany:	0	0
Wypłata dywidendy	0	0
Przekazanie wypracowanego zysku	14 375	7 127
Wydzielenie kapitału rezerwowego	(10 000)	0
Korekty konsolidacyjne	(391)	0
Bilans zamknięcia	66 587	62 603

23.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Bilans otwarcia	(1 793)	(2 866)
Ujęty zysk/(strata) na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne - swapy stóp procentowych	1 060	1 325
Podatek dochodowy dotyczący ujętych zysków i strat	(201)	(252)
Bilans zamknięcia	(934)	(1 792)

23.4. Zyski zatrzymane oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Skonsolidowany zysk Grupy Kapitałowej nie podlega podziałowi, a jedynie zatwierdzeniu.

Statutowe sprawozdania finansowe wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Libet S.A. są przygotowywane zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z art. 396 par. 1 Kodeksu Spółek Handlowych, któremu podlega jednostka dominująca Grupy na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, co do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału akcyjnego. Ta część kapitału akcyjnego (zysków zatrzymanych) nie jest dostępna do dystrybucji na rzecz Akcjonariuszy i na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 40 tys zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 40 tys zł).

23.5. Zysk na akcję – zwykły i rozwodniony

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (zwykłego i rozwodnionego) oraz wyniki tych wyliczeń za lata zakończone 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku.

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone	Okres zakończony 31.12.2016 dane opublikowane
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	(21 298,77)	(7 686)	(6 072)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	0,00	0	0
Zysk (strata) netto	(21 298,77)	(7 686)	(6 072)
Średnio ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	50 000	50 000	50 000
Średnio ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	50 000	50 000	50 000
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
Podstawowa z (straty) za rok obrotowy przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)	(0,12)
Podstawowa z zysku (straty) z działalności kontynuowanej przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)	(0,12)
Rozwodniona z zysku (straty) za rok obrotowy przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)	(0,12)
Rozwodniona z zysku (straty) z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(0,43)	(0,15)	(0,12)

Średnio ważona liczba akcji użyta do wyliczenia zysku rozwodniono na akcję jest taka sama jak średnioważona liczba akcji służąca do wyliczenia zwykłego wskaźnika – czyli 50 000 000 sztuk.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występowały akcje, które mogą potencjalnie rozwozić podstawowy zysk na akcję w przyszłości.

23.6. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Dywidendy zadeklarowane i wypłacone w okresie		
Wypłata z zysku wypłacona przez jednostkę dominującą	0	0
Dywidenda łącznie	0	0
Wypłacona dywidenda na akcję (w złotych)	0	0

24. Zobowiązania inwestycyjne

Zobowiązania inwestycyjne w Grupie na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 766 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły 401 tys. zł).

25. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Spółki Grupy nie udzielały żadnych poręczeń innym podmiotom.

26. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występują kwestie podatkowe, na które należałoby utworzyć rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w Spółkach Grupy Kapitałowej nie toczą się żadne postępowania dotyczące rozliczeń publicznoprawnych.

27. Informacje o podmiotach powiązanych

27.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Jednostka bezpośrednio dominująca i ostatecznie kontrolująca Grupę to Libet S.A.

27.2. Jednostki współkontrolowane

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie posiada jednostek współkontrolowanych.

27.3. Wspólne przedsięwzięcie, w którym Grupa jest współnikiem

W latach sprawozdawczych 2016 oraz 2017 Jednostka Dominująca, jak i jej Jednostki Zależne nie była zaangażowana w żadne wspólne przedsięwzięcia.

27.4. Pożyczki udzielone członkom Zarządu

W okresie do 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, jak również w okresie do 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku Grupa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu.

27.5. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W latach 2016 – 2017 członkowie Zarządu nie świadczyli usług dla spółek Grupy.

27.6. Wynagrodzenie członków naczelnego kierownictwa

Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa wraz z narzutami kosztów ZUS wyniosły odpowiednio:

- w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku:

Zarząd jednostki dominującej oraz jednostek zależnych:

Lehmann Thomas	1 512 567,41
Gronostaj Ireneusz	1 002 000,00

Rada Nadzorcza jednostki dominującej

Gabryjelczyk Jerzy	51 960,00
Geenen Heinz	6 779,36
Krysztofiak Tomasz	50 484,86
Lyskawa Piotr	18 310,86
Najnigier Sławomir	50 165,07
Rogóż Zbigniew	42 093,81
Nowjalis Piotr	43 041,37
Woźniak Piotr	33 467,74
Kubicki Seweryn	5 306,45
Matusiak Maciej	5 806,45
Pelczar Tomasz	9 838,71
Warzocha Grzegorz	666,67

- w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2016 roku:

Zarząd jednostki dominującej oraz jednostek zależnych:

Thomas Lehmann	-	1.704 tys zł;
Ireneusz Gronostaj	-	1.308 tys zł;
Razem:	-	3.012 tys zł.

Rada Nadzorcza jednostki dominującej

Jerzy Gabrielczyk	-	91 tys zł;
Sławomir Bogdan Najnigier	-	91 tys zł;
Heinz Geenen	-	78 tys zł;
Tomasz Marek Krysztofiak	-	93 tys zł;
Piotr Łyskawa	-	93 tys zł;
Zbigniew Rogóż	-	88 tys zł;
Razem:	-	534 tys zł.

Wynagrodzenia w całości dotyczyły krótkoterminowych świadczeń pracowniczych.

27.7. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

27.8. Nierozliczone salda zobowiązań/należności wynikające z transakcji z podmiotami powiązаныmi

Saldo rozrachunków z podmiotami powiązаныmi na koniec poszczególnych okresów zostały wyeliminowane w całości w procesie konsolidacji.

28. Rachunkowość zabezpieczeń

Pewne instrumenty pochodne używane przez Grupę są klasyfikowane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych. W latach poprzednich Grupa rozpoczęła stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych pozwala wyeliminować zmienność w przyszłych przepływach pieniężnych wynikającą z ryzyka zmiany stóp procentowych, która mogłaby wpływać na rachunek zysków i strat. Grupa posiada zawartą transakcję terminową w celu zabezpieczania się przed ryzykiem zmiany stopy procentowej dla długoterminowego kredytu inwestycyjnego – pozycja zabezpieczana. Instrument pochodny używany przez Grupę to swap procentowy – pozycja zabezpieczająca.

Szczegółowe informacje o instrumentach pochodnych wykorzystywanych przez Grupę, wraz z opisem powiązań zabezpieczających, znajdują się w Nocie poniżej.

Zgodnie z polityką Grupy, instrumenty pochodne używane są wyłącznie jako narzędzie do zabezpieczania przed ryzykiem finansowym i nie są wykorzystywane do celów spekulacyjnych.

29. Instrumenty finansowe

29.1. Charakterystyka instrumentów pochodnych

	31.12.2017	31.12.2016	Wartość nominalna	Wycena przez	Data zakończenia transakcji
Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne	1 321	2 213	78 000		
Transakcja typu IRS - zabezpieczenie przepływów z tytułu długoterminowych kredytów bankowych	1 321	2 213	78 000	kapitał	Wrzesień 2019
Instrumenty przeznaczone do obrotu	0	0			
Razem instrumenty pochodne	1 321	2 213	78 000		
w tym długoterminowe	1 321	2 213			
w tym krótkoterminowe	0	0			
aktywa finansowe	0	0			
zobowiązania finansowe	1 321	2 213			

Grupa zaprzestała stosowania rachunkowości zabezpieczeń od 1 stycznia 2016 roku, w związku z nieefektywnością ustanowionego zabezpieczenia. W okresie zakończonym 31 grudnia 2017 roku była konieczności ujęcia w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kwot z tytułu nieefektywności zabezpieczeń. Skumulowana kwota za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2017 roku wyniosła 168 tys. zł.

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje pochodne, działają w sektorze finansowym. Są to polskie banki posiadające wysoki rating finansowy, a także dysponujące odpowiednią wysokością kapitału własnego oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Grupa zabezpiecza za pomocą pochodnych instrumentów finansowych głównie ryzyko zmiany stóp procentowych w ramach zawartych umów kredytowych.

29.2. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych Spółki wycenianych na bieżąco w wartości godziwej

Pewne zobowiązania finansowe Spółki wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące sposobu obliczania wartości godziwej tych zobowiązań finansowych (w szczególności techniki wyceny i dane wsadowe).

Zobowiązania finansowe	Wartość godziwa na dzień		Hierarchia wartości godziwej	Techniki wyceny i podstawowe dane wsadowe
	31.12.2017	31.12.2016		
Swapy stóp procentowych	Zobowiązania (wyznaczone do zabezpieczenia): 1 321	Zobowiązania (wyznaczone do zabezpieczenia): 2 213	Poziom 2	Zdyskontowane przepływy pieniężne. Przyszłe przepływy pieniężne szacuje się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward (w oparciu o obserwowalne krzywe dochodu na koniec okresu sprawozdawczego) oraz o stopy kontraktów, zdyskontowane wg stopy odzwierciedlającej ryzyko kredytowe poszczególnych kontrahentów.

29.3. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jednostki, które nie są wyceniane na bieżąco w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych)

Kategorie i klasy aktywów finansowych	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Udziały i akcje	0	0
Pożyczki i należności	39 341	35 576
Należności z tytułu dostaw i usług	39 341	35 576
Pożyczki	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 073	4 507
Razem aktywa finansowe	40 413	40 083

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone	31.12.2016 dane opublikowane
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	168	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	169 417	171 551	171 551
Kredyty i pożyczki	96 471	99 088	99 088
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	70 295	70 059	70 059
Zobowiązania z tytułu środków trwałych	766	401	401
Zobowiązania z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów	1 885	2 003	2 003
Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	13 351	11 851	6 129
Zobowiązania z tytułu leasingu	5 411	5 722	0
Zobowiązania z tytułu faktoringu	7 940	6 129	6 129
Instrumenty pochodne zabezpieczające	1 321	1 059	2 213
Razem zobowiązania finansowe	184 257	184 461	179 893

Wartość godziwa instrumentów finansowych, jakie Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku, nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanej w sprawozdaniach finansowych za poszczególne lata z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Wartość godziwa kredytów, pożyczek równa jest wartości przyszłych przepływów zdyskontowanych bieżącą rynkową stopą procentową.

29.4. Hierarchia wartości godziwej na 31 grudnia 2017 roku

31 grudnia 2017 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0
Udziały i akcje	0	0	0
Pożyczki i należności	0	0	39 341
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	39 341
Pożyczki	0	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0	1 073
Razem aktywa finansowe	0	0	40 413
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	0	0	169 417
Kredyty i pożyczki	0	0	96 471
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	0	70 295
Zobowiązania z tytułu środków trwałych	0	0	766
Zobowiązania z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów	0	0	1 885
Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	0	0	13 351
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	1 321	0
Razem zobowiązania finansowe	0	1 321	182 768

31 grudnia 2016 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3 (dane opublikowane)	Poziom 3 (dane przekształcone retrospektywnie)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0
Udziały i akcje	0	0	0	0
Pożyczki i należności	0	0	35 576	35 576
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	35 576	35 576
Pożyczki	0	0	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0	4 507	4 507
Razem aktywa finansowe	0	0	40 083	40 083
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	0	0	171 551	171 551
Kredyty i pożyczki	0	0	99 088	99 088
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	0	70 059	70 059
Zobowiązania z tytułu środków trwałych	0	0	401	401
Zobowiązania z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów	0	0	2 003	2 003
Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	0	0	6 129	11 851
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	2 213	0	0
Razem zobowiązania finansowe	0	2 213	177 680	183 402

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku, nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej wykorzystywanej przy wycenie wartości godziwej instrumentów finansowych.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka była stroną umowy faktoringowej z PKO Faktoring S.A. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Przyznany limit finansowania to 15 mln zł. Umowa jest umową faktoringu z regresem.

29.5. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	0	0	0	0	0	0	0	0
Przychody/koszty z tytułu odsetek	0	3	1	0	(4 556)	(53)	(168)	(4 773)
Różnice kursowe	0	0	0	0	(206)	0	0	(206)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	0	209	0	0	0	0	0	209
Utworzenie odpisów aktualizujących	0	(503)	0	0	0	0	0	(503)
Rozliczenie prowizji	0	0	0	0	(504)	(134)	0	(638)
Zysk/strata netto	0	(291)	1	0	(5 266)	(187)	(168)	(5 911)

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	0	0	0	0	0	0	0	0
Przychody/koszty z tytułu odsetek	0	126	3	0	(5 231)	(109)	(326)	(5 537)
Różnice kursowe	0	0	0	0	(206)	0	0	(206)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	0	(1 230)	0	0	0	0	0	(1 230)
Utworzenie odpisów aktualizujących	0	(216)	0	0	0	0	0	(216)
Rozliczenie prowizji	0	0	0	0	(480)	(7)	0	(487)
Zysk/strata netto	0	(1 320)	3	0	(5 917)	(116)	(326)	(7 676)

29.6. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

29.6.1 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

29.6.1.1 Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2017 roku

Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu (limit) w tys.	Waluta kredytu	Stopa %	Wartość kredytów na dzień bilansowy	Z tego o terminie spłaty:		Ostateczny termin spłaty	Zabezpieczenia
						poniżej 1 roku	powyżej 1 roku		
BZ WBK SA oraz SGB Bank SA	Kredyt inwestycyjny	78 000	PLN	zmienna	54 600	54 600	0	2019-09-30	weksel własny in blanco hipoteka umowna na nieruchomości cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach
MBANK SA	Kredyt inwestycyjny	18 700	PLN	zmienna	11 687	11 687	0	2022-10-20	hipoteka umowna na nieruchomości zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości
MBANK SA	Kredyt w rachunku bieżącym	6 500	PLN	zmienna	6 374	6 374	0	2018-11-23	hipoteka umowna na nieruchomości cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości
ING BANK SA	Kredyt w rachunku bieżącym	15 000	PLN	zmienna	14 838	14 838	0	2019-01-31	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach Zastaw rejestrowy na zapasach cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ruchomości (środków trwałych oraz zapasów) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PKO BP SA	Kredyt w rachunku bieżącym	10 000	PLN	zmienna	9 322	9 322	0	2019-01-31	umowne prawo potrącania wierzytelności PKO BP z tytułu limitu z wierzytelnością posiadacza rachunku bankowego wobec PKO BO
Razem					96 821	96 821	0		
					Prowizja rozliczana efektywną stopą procentową (440)	(440)	0		
					Odsetki pobrane w styczniu 2018 90	90	0		
Razem wartość bilansowa kredytów					96 471	96 471	0		

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2016 roku

Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu (limit) w tys.	Waluta kredytu	Stopa %	Wartość kredytów na dzień bilansowy	Z tego o terminie spłaty:		Ostateczny termin spłaty	Zabezpieczenia
						poniżej 1 roku	powyżej 1 roku		
BZ WBK SA oraz SGB Bank SA	Kredyt inwestycyjny	78 000,00	PLN	zmienna	62 400	10 600	51 800	2019-09-30	weksel własny in blanco hipoteka umowna na nieruchomości cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach
MBANK SA	Kredyt inwestycyjny	18 700,00	PLN	zmienna	14 025	14 025	0	2022-10-20	hipoteka umowna na nieruchomości zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości
MBANK SA	Kredyt w rachunku bieżącym	6 500,00	PLN	zmienna	3 309	3 309	0	2017-11-23	hipoteka umowna na nieruchomości cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości
ING BANK SA	Kredyt w rachunku bieżącym	15 000,00	PLN	zmienna	11 230	11 230	0	2017-11-28	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach Zastaw rejestrowy na zapasach cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ruchomości (środków trwałych oraz zapasów) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PKO BP SA	Kredyt w rachunku bieżącym	10 000,00	PLN	zmienna	6 674	6 674	0	2017-12-29	umowne prawo potrącania wierzytelności PKO BP z tytułu limitu z wierzytelnością posiadacza rachunku bankowego wobec PKO BO
PKO BP SA	Kredyt obrotowy nieodnawialny	2 000,00	PLN	zmienna	1 997	1 997	0	2017-12-29	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych, maszynach i urządzeniach cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ruchomości umowne prawo potrącania wierzytelności PKO BP z tytułu limitu z wierzytelnością posiadacza rachunku bankowego wobec PKO BO
Razem					99 635	47 835	51 800		
	Prowizja rozliczana efektywną stopą procentową				-744	-305	-439		
	Odsetki pobrane w styczniu 2017				197	197	0		
Razem wartość bilansowa kredytów					99 088	47 727	51 361		

29.6.2 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia na nieruchomościach oraz innych rzeczowych aktywach trwałych oraz aktywów obrotowych.

Wartość bilansową składników majątku stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na poszczególne dni bilansowe przedstawiono w nocie 14.

29.6.3 Kowenanty bankowe

Grupa w ramach posiadanych umów kredytowych zobowiązana jest do przestrzegania m.in szeregu wskaźników finansowych związanych z bieżącą sytuacją finansową Grupy. Dostępność finansowania uzależniona jest spełnienia wymogów tych wskaźników na kolejne dni bilansowe.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w efekcie ujęcia m.in korekt wyceny zapasów i innych korekt wpływających na zyski z lat ubiegłych Grupa nie spełniła wskaźników finansowych w następujących bankach:

- BZ WBK SA
- ING Bank SA
- MBANK SA
- PKO BO SA

Niedopełnienie w/w wskaźników skutkowało zaklasyfikowaniem całości długu z tyt. kredytów i pożyczek bankowych do pozycji zobowiązań krótkoterminowych.

29.6.4 Umowa faktoringowa

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017, jak i na dzień 31 grudnia 2016 Jednostka dominująca była stroną umowy faktoringowej z PKO Faktoring S.A. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Przyznany limit finansowania to 15 mln zł. Umowa jest umową faktoringu z regresem.

30. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółki z Grupy Kapitałowej świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządzają ryzykiem finansowym w oparciu o opracowane i przyjęte do stosowania polityki zarządzania ryzykiem finansowym. Całościowe i spójne z procesami biznesowymi zarządzanie ryzykiem pozwala na identyfikowanie i zarządzanie zależnościami pomiędzy ponoszonym ryzykiem a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu. Intencją zarządzających ryzykiem w Spółkach Grupy nie jest całkowita eliminacja zagrożeń wynikających ze zmian zidentyfikowanych i monitorowanych czynników ryzyka, lecz to, by zagrożenia te nie przekraczały ustalonych i zatwierdzonych wcześniej bezpiecznych poziomów.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest takie nim zarządzanie, aby maksymalnie ograniczyć wrażliwość przepływów finansowych Grupy na zmieniające się czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, umowy dzierżawy z opcją zakupu, leasing, faktoring, swap, środki pieniężne i lokaty. Głównym celem wykorzystania tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność jednostek z Grupy Kapitałowej. Grupa, ze względu na charakter swoich procesów biznesowych, posiada i wykorzystuje również inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez spółki z Grupy obecnie i przez cały okres objęty niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Przyjęto, iż zarządzanie ryzykiem jest odpowiedzialnością każdego pracownika. Zarządy weryfikują, uzgadniają i zatwierdzają zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka, pracownicy znają ryzyka występujące w ich obszarach działalności i czują się odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem. Spółki z Grupy monitorują również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

30.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową.

W poniższych tabelach przedstawione zostały wartości bilansowe instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Oprocentowanie zmienne

Na dzień 31 grudnia 2017 roku

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5lat	Ogółem
Zobowiązania finansowe					
Kredyty i pożyczki udzielone na warunkach rynkowych	66 288	0	0	0	66 288
Kredyty w rachunku bieżącym udzielone n warunkach rynkowych	30 534	0	0	0	30 534
RAZEM	96 822	0	0	0	96 822

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5lat	Ogółem
Zobowiązania finansowe					
Kredyty i pożyczki udzielone na warunkach rynkowych	24 625	51 800	0	0	76 425
Kredyty w rachunku bieżącym udzielone n warunkach rynkowych	23 210	0	0	0	23 210
RAZEM	47 835	51 800	0	0	99 635

*w sprawozdaniu z sytuacji finansowej kredyty i pożyczki zostały pomniejszone o kwoty prowizji pobranej przy udzielaniu kredytów oraz powiększone o kwoty odsetek pobranych w styczniu roku kolejnego.

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

30.2. Ryzyko walutowe

Spółki z Grupy Kapitałowej narażone są na zmiany kursów walutowych EUR/PLN i CZK/PLN, przede wszystkim w związku z transakcjami związanymi z zakupem surowców od podmiotów zagranicznych. Polityka zabezpieczenia Spółki przed ryzykiem walutowym, minimalizująca wpływ wahań kursów walutowych, jest ustalana okresowo. Akceptowalny poziom ekspozycji walutowej jest wynikiem analizy ryzyka dla otwartej pozycji w danej walucie przy uwzględnieniu oczekiwań rynków finansowych co do kształtowania się kursów walutowych w określonej perspektywie czasu.

Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2017	Łącznie wartość bilansowa w PLN	EUR		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	39 341	5	21	27	4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 073	6	25	1	0
Razem	40 413	11	46	28	4
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(70 295)	(1 096)	(4 571)	0	0
Razem	(70 295)	(1 096)	(4 571)	0	0
Pozycja walutowa netto	(29 882)	(1 085)	(4 525)	28	5

Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Łącznie wartość bilansowa w PLN	EUR		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	35 576	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 507	2	8	13	2
Razem	40 083	2	8	13	2
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(70 059)	(910)	(4 017)	0	0
Razem	(70 059)	(910)	(4 017)	0	0
Pozycja walutowa netto	(29 976)	(908)	(4 017)	13	2

30.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Spółki Grupy zawierają transakcje wyłącznie z wiarygodnymi podmiotami o dobrej zdolności kredytowej.

Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalności należności jest nieznaczne.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego związane z działalnością podstawową.

W odniesieniu do aktywów finansowych ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

30.3.1 Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczą głównie należności z tytułu sprzedaży wyrobów gotowych oraz towarów. Dzięki bieżącej kontroli należności handlowych nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym.

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym wobec kontrahentów głównie poprzez stosowanie następujących mechanizmów oraz technik:

- ocenę standingu finansowego kontrahentów wraz z nadawaniem limitów kredytowych;
- wymaganie określonych zabezpieczeń kredytowych od klientów o słabym standingu finansowym;
- standaryzację zapisów umownych z zakresu ryzyka kredytowego i standaryzacja zabezpieczeń kredytowych;
- system bieżącego monitoringu płatności i system wczesnej windykacji;
- systematyczny pomiar ryzyka kredytowego wynikający z prowadzonej działalności handlowej;
- bieżące monitorowanie kondycji finansowej kontrahenta, współpraca z wywiadowcami gospodarczymi i firmami windykacyjnymi.

30.3.2 Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi Grupa realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe, działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, posiadających rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Grupa lokuje środki w bankach posiadających rating od poziomu BB(-) do poziomu A(-). Na dzień 31 grudnia 2017 roku 1 mln zł ulokowane było w banku o ratingu BBB(+).

30.3.3 Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku odpisem aktualizującym objęte były należności z tytułu dostaw i usług. Zmiana stanu odpisów aktualizujących w poszczególnych latach została zaprezentowana w poniższej tabeli.

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	(5 130)	(6 171)
Utworzenie odpisów aktualizacyjnych w ciężar kosztów operacyjnych	(772)	(216)
Rozwiązanie w ciężar pozostałych przychodów operacyjnych	479	1 230
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	0	27
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	(5 423)	(5 130)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	44 764	40 706
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	39 341	35 576

Ustalając utratę wartości aktywów, Grupa wzięła pod uwagę czynniki, które zostały opisane w nocie 9 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Grupa nie posiada istotnych pozycji, które na dzień bilansowy byłyby nieściągalne, lecz nieobjęte odpisem aktualizującym. Poniżej przedstawiono analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług, uwzględniającą odpisy z tytułu utraty wartości.

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług według stanu na 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku przedstawiono poniżej.

Stan na 31 grudnia 2017

	Nie		Przeterminowane		
	przeterminowane	< 90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	26 153	8 678	1 948	2 562	5 423
Odpisy aktualizujące	0	0	0	0	(5 423)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	26 153	8 678	1 948	2 562	0

Stan na 31 grudnia 2016

	Nie		Przeterminowane		
	przeterminowane	< 90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	23 854	7 436	1 405	1 651	6 360
Odpisy aktualizujące	0	0	0	0	(5 130)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	23 854	7 436	1 405	1 651	1 230

30.4. Ryzyko związane z płynnością

Polityka zarządzania ryzykiem utraty płynności finansowej w Grupie, polega na zapewnieniu środków finansowych niezbędnych do wywiązywania się Spółki ze zobowiązań finansowych i inwestycyjnych przy wykorzystaniu najbardziej atrakcyjnych źródeł finansowania. Zarządzanie płynnością Spółki koncentruje się na szczegółowej analizie, planowaniu i podjęciu odpowiednich działań w obszarach: inwestycji w aktywa trwałe, kapitału pracującego, zadłużenia finansowego netto.

Grupa utrzymuje równowagę pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu. Takie wykorzystanie źródeł finansowania pozwala na zarządzanie ryzykiem płynności i skutecznie minimalizuje jego negatywne skutki materializacji.

Poniżej przedstawiono analizę wymagalności i zapadalności instrumentów finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Instrumenty finansowe według stanu na 31 grudnia 2017 roku

	Razem	<6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lata	2-5 lat	>5 lat
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 073	1 073	0	0	0	0
Należności z tytułu dostaw i usług- wartość netto	39 342	36 780	2 562	0	0	0
Udzielone pożyczki	0	0	0	0	0	0
Kredyty bankowe* ^	(66 288)	(33 144)	(33 144)	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	0
Kredyty bankowe w rachunku bieżącym*	(30 534)	0	(30 534)	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług	(70 295)	(70 295)	0	0	0	0
Razem instrumenty finansowe	(126 703)	(65 587)	(61 116)	0	0	0
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	0
Zabezpieczające instrumenty pochodne	(1 321)	0	(1 321)	0	0	0
Razem instrumenty pochodne	(1 321)	0	(1 321)	0	0	0

*w wyniku złamania kowenantów finansowych całość zadłużenia z tytułu kredytów bankowych została zaprezentowana jako krótkoterminowe

^wartość zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej została pomniejszona o prowizję oraz powiększona o zobowiązanie z tytułu odsetek, które zostało rozliczone w styczniu 2018 roku.

Instrumenty finansowe według stanu na 31 grudnia 2016 roku

	Razem	<6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lata	2-5 lat	>5 lat
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 507	4 507	0	0	0	0
Należności z tytułu dostaw i usług- wartość netto	35 575	32 694	1 651	1 230	0	0
Udzielone pożyczki	0	0	0	0	0	0
Kredyty bankowe *	(76 635)	(19 025)	(5 600)	(52 010)	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	0
Kredyty bankowe w rachunku bieżącym*	(23 210)	0	(23 210)	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług	(70 748)	(69 214)	(1 534)	0	0	0
Razem instrumenty finansowe	(130 511)	(51 038)	(28 693)	(50 780)	0	0
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	0
Zabezpieczające instrumenty pochodne	(2 213)	0	0	0	(2 213)	0
Razem instrumenty pochodne	(2 213)	0	0	0	(2 213)	0

30.5. Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe.

Grupa narażona jest głównie na zmiany referencyjnych stóp procentowych dla waluty PLN. Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na działanie czynników ryzyka zmian kursu walutowego EUR/PLN.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych są określone w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego i zostały obliczone na podstawie zmiany kursów o +/- 5%.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została określona na poziomie +/- 0,5 pp.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując, jaki wpływ na wynik finansowy netto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

30.5.1 Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Do pomiaru ryzyka walutowego Grupa wykorzystuje analizę wrażliwości. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały główne ekspozycje walutowe Grupy oraz potencjalne zyski/straty kursowe na tych ekspozycjach będące wynikiem hipotetycznej pięcioprocentowej aprecjacji/deprecjacji złotego względem innych walut, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zostały wyłączone z analizy.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +5%		kurs EUR/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	39 341	21	1	0	(1)	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(70 295)	(4 571)	(229)	0	229	0
Razem	(30 955)	(4 550)	(228)	0	228	0

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +5%		kurs EUR/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	35 576	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(70 059)	(910)	(153)	0	153	0
Razem	(34 483)	(910)	(153)	0	153	0

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2017 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tę datę okresu rocznego.

30.5.2 Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR. Polityka zabezpieczania Grupy przed ryzykiem stopy procentowej, ograniczająca wpływ niekorzystnych zmian stóp procentowych, jest ustalana okresowo.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka (w związku ze zobowiązaniami o zmiennym oprocentowaniu).

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR +0,5 pp		WIBOR -0,5 pp	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Kredyty i pożyczki	96 821	96 821	(497)		497	
Razem	96 821	96 821	(497)	0	497	0

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR +0,5 pp		WIBOR -0,5 pp	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Kredyty i pożyczki	99 636	99 636	(508)		508	
Razem	99 636	99 636	(508)	0	508	0

30.6. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem poprzez stosowanie zrównoważonej polityki finansowej, której celem jest dostarczanie odpowiednich środków finansowych na rozwój biznesowy przy jednoczesnym zabezpieczeniu właściwej struktury finansowania i płynności finansowej.

Polityka zarządzania kapitałem Grupy uwzględnia poniższe kluczowe elementy:

- wyniki działalności w połączeniu z planami inwestycyjnymi i rozwojowymi,
- harmonogram spłat długu,
- rating kredytowy Grupy oraz warunki rynku finansowego,
- zasady dystrybucji zysku akcjonariuszom Grupy.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki kapitałowe wyliczone na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku oraz dane liczbowe, które posłużyły do ich kalkulacji.

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone	Okres zakończony 31.12.2016 dane opublikowane
Oprocentowane kredyty i pożyczki	96 471	99 088	99 088
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(1 073)	(4 507)	(4 507)
Zadłużenie netto	95 399	94 581	94 581
Kapitał własny	155 065	175 506	200 498
Wskaźnik zadłużenia netto/kapitał własny	62%	54%	47%

31. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem kształtowało się następująco:

	Okres zakończony 31.12.2017	Okres zakończony 31.12.2016
Pracownicy fizyczni	322	336
Pracownicy umysłowi	178	190
Razem	500	526

32. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego za badanie i przegląd sprawozdań finansowych Grupy Libet oraz przegląd i badanie niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku wyniosło łącznie 135 tys. złotych, za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku 95 tys. złotych.

Podmiotem uprawnionym, badającym niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Libet S.A. jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

33. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po za zdarzeniami opisanymi w załączonym sprawozdaniu finansowym oraz poniżej, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które nastąpiły po dniu bilansowym.

W dniu 24 stycznia 2018 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę w sprawie przyjęcia i wdrożenia przez Spółkę programu skupu akcji własnych Spółki („Program”). Zarząd wskazuje, iż: (a) Program realizowany będzie w wykonaniu upoważnienia do nabycia przez Spółkę akcji własnych udzielonego Zarządowi przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki uchwałą numer 15 z dnia 29 czerwca 2017 roku, (b) Spółka zawarła z Trigon Dom Maklerski S.A. z/s w Krakowie umowę niezbędną celem przeprowadzenia Programu a Program realizowany będzie za pośrednictwem tego domu maklerskiego.

Spółka dnia 29 stycznia 2018 roku otrzymała podpisany przez drugą stronę a datowany na dzień 29 stycznia 2018 roku aneks do umowy („Aneks”) o kredyt na rachunku bieżącym („Umowa”) zawartej przez Spółkę z bankiem ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach, Centrum Bankowości Korporacyjnej we Wrocławiu („Bank”) dnia 29 listopada 2016 roku, zmienionej później aneksem z dnia 29 listopada 2017 roku (o zawarciu Umowy Spółka informowała raportem bieżącym numer 23/2016 z dnia 2 grudnia 2016 roku, o zawarciu aneksu raportem bieżącym numer 41/2017 z dnia 1 grudnia 2017 roku). Mocą zawartego Aneksu, Strony przedłużyły okres obowiązywania Umowy do dnia 31 stycznia 2019 roku, pozostawiając kwotę dopuszczalnego zadłużenia z tytułu Umowy na uprzednio ustalonym poziomie 15.000.000 PLN (piętnastu milionów złotych). Koszty finansowania jak i pozostałe warunki Umowy nie odbiegają od standardów rynkowych.

Spółka na satysfakcjonujących ją warunkach zawarła dnia 28 marca 2018 porozumienie dotyczące przedłużenia okresu obowiązywania umowy dzierżawy zespołu składników majątkowych służących produkcji kostki brukowej i innych elementów betonowych zlokalizowanych w Hucie Szklanej (województwo Wielkopolskie), opisanej szczegółowo w punkcie 12 prospektu emisyjnego Spółki w taki sposób, iż w/w umowa obowiązywać będzie do dnia 31 grudnia 2027 roku. Zakład produkcyjny mieszczący się w Hucie Szklanej, dzięki swojemu położeniu na dobrym, perspektywnym rynku z dużym potencjałem nabywczym, jest jednym z ważniejszych zakładów w strukturze LIBET S.A. Stąd też decyzja Spółki o dziesięcioletnim okresie obowiązywania umowy. Zawarcie porozumienia stanowi element realizowanego planu redukcji kosztów – nowe warunki dzierżawy wygenerują oszczędności rzędu min. 400 tys. PLN rocznie.

Sprawozdanie finansowe przedstawił Zarząd Spółki Dominującej:

.....
Thomas Lehmann - Prezes Zarządu

.....
Ireneusz Gronostaj – Członek Zarządu

Wrocław, 27 kwietnia 2018 roku

GRUPA KAPITAŁOWA LIBET S.A.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU

Wrocław, 27 kwiecień 2018 roku

Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku**Spis treści**

1.	INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI GRUPY	4
1.1.	Podstawowe informacje o Spółce dominującej i Grupie	4
1.2.	Produkty i usługi	4
1.3.	Rynki zbytu	5
1.4.	Struktura Grupy Kapitałowej.....	5
1.5.	Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania	6
1.6.	Istotne wydarzenia.....	6
1.7.	Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.....	6
1.8.	Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności Emitenta, co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej	6
1.9.	Opis podstawowych ryzyk i zagrożeń:.....	7
1.10.	Przewidywany rozwój Grupy Kapitałowej.....	8
1.11.	Plany inwestycyjne.....	9
1.12.	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.....	9
1.13.	Zasady sporządzania rocznego sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Libet.....	9
2.	OMÓWIENIE SYTUACJI FINANSOWEJ	10
2.1.	Przychody i wynik finansowy Grupy.....	10
2.2.	Sytuacja majątkowa Grupy	12
2.3.	Przepływy pieniężne Grupy.....	14
2.4.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki.....	14
2.5.	Udzielone kredyty i pożyczki.....	15
2.6.	Poręczenia, gwarancje	15
2.7.	Opis istotnych pozycji pozabilansowych w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym	15
2.8.	Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej Libet w danym roku obrotowym	15
2.9.	Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	15
2.10.	Ocena zarządzania zasobami finansowymi	16
2.11.	Prezentacja wybranych danych w walutach obcych	17
3.	POZOSTAŁE INFORMACJE	18
3.1.	Znaczące umowy jednostki dominującej	18
3.2.	Transakcje z jednostkami powiązanymi	18
3.3.	Emisja papierów wartościowych.....	18
3.4.	Nabycie akcji własnych	18
3.5.	Realizacja prognoz	19
3.6.	Postępowania sądowe	19
3.7.	Nietypowe wydarzenia i czynniki	19
3.8.	Zmiany zasad zarządzania jednostką.....	19
3.9.	Umowy z osobami zarządzającymi jednostką	19
3.10.	Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących.....	19
3.11.	Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu.....	20
3.12.	Programy wynagrodzeń oparte na kapitale	20
3.13.	Umowy wpływające na zmiany w proporcjach posiadanych akcji	20
3.14.	System kontroli programów akcji pracowniczych.....	20

3.15.	Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.	20
3.16.	Informacje dotyczące badania sprawozdania finansowego	21
4.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO	21
4.1.	Stosowane zasady ładu korporacyjnego	21
4.2.	System kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości	22
4.3.	Znaczący akcjonariusze	23
4.4.	Akcje posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące	24
4.5.	Posiadacze akcji dających specjalne uprawnienia kontrolne	24
4.6.	Ograniczenie dotyczące praw głosu	24
4.7.	Ograniczenie dotyczące przenoszenia praw własności akcji	24
4.8.	Skład Zarządu Spółki dominującej , Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu oraz Komitetu Wynagrodzeń	24
4.9.	Organizacja Zarządu	26
4.10.	Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki Emitenta	27
4.11.	Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa	27
	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU O RZETELNOŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	28
	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU O WYBORZE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA	28
	Załącznik 1. Oświadczenie Grupy Kapitałowej na temat informacji niefinansowych	29
1.	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET S.A.	31
2.	Strategia biznesowa i zarządzanie ryzykiem	32
3.	Kultura zarządzania	36
4.	Zarządzanie zasobami ludzkimi	39
5.	Bezpieczne środowisko pracy	42
6.	Odpowiedzialność za produkt	44
7.	Relacje z otoczeniem zewnętrznym	46
8.	Środowisko naturalne	48
9.	Oświadczenie niefinansowe	52
10.	Wskaźniki GRI	54

1. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI GRUPY

1.1. Podstawowe informacje o Spółce dominującej i Grupie

Poprzednik prawny Spółki Libet S.A. (zwanej dalej „Spółką”), spółka Cydia Sp. z o.o. (od 1 października 2010 r. Libet Sp. z o.o., od 14 grudnia 2010 roku Libet S.A.) została utworzona na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A 2705/2008 z dnia 18 marca 2008 roku w kancelarii notarialnej Danuta Kosim-Kruszewska, Magdalena Witkowska, Spółka Cywilna. Siedzibą Cydia Sp. z o.o. była Warszawa, pl. Piłsudskiego 1, Polska.

W okresie od powstania do 29 marca 2010 roku (dzień nabycia Grupy Libet) Cydia Sp. z o.o. nie prowadziła działalności gospodarczej, nie była jednostką dominującą grupy kapitałowej, ani nie posiadała inwestycji kapitałowych w innych podmiotach. Rokiem obrotowym Emitenta jest rok kalendarzowy. W dniu 29 marca 2010 roku Cydia Sp. z o.o. nabyła 100% akcji w Libet S.A., z siedzibą we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 5, związanej aktem notarialnym w dniu 16 listopada 1996 roku przed notariuszem Haliną Olszewską w Rawiczu (Repertorium Nr A 4234/1996). Na dzień nabycia Libet S.A. posiadał 100% udziałów w Libet 2000 Sp. z o.o.

W dniu 1 października 2010 roku dokonano połączenia Cydia Sp. z o.o. z Libet S.A. w trybie art. 492 § 1 kodeksu Spółek Handlowych poprzez przejęcie majątku spółki przejmowanej (Libet S.A.) przez spółkę przejmującą (Cydia Sp. z o.o.). Połączony podmiot (poprzednik prawny Emitenta) zmienił w tym samym dniu nazwę na Libet Sp. z o.o., a w dniu 14 grudnia 2010 roku został przekształcony w spółkę akcyjną działającego pod firmą Libet S.A. (dalej „Emitent”).

W dniu 21 kwietnia 2011 roku Emitent uzyskał dopuszczenie Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie do obrotu giełdowego wszystkich swoich akcji, a w dniu 28 kwietnia 2011 roku zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Akcjonariat Spółki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania jest przedstawiony w punkcie 4.3 poniżej. Aktualnie Emitent jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 373276.

Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w skład Grupy Kapitałowej Emitenta (zwanej dalej „Grupą”) wchodzi Libet S.A. jako podmiot dominujący oraz 2 spółki zależne, Libet 2000 Sp. z o.o. oraz BaumaBrick Sp. z o.o.

Sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku .

1.2. Produkty i usługi

Grupa Libet jest wiodącym na rynku polskim producentem betonowych materiałów nawierzchniowych produkowanych w technologii wibroprasowania. Produkty oferowane są w trzech segmentach:

- segment premium,
- segment standardowy,
- segment przemysłowy.

Produkty z segmentu premium adresowane są do najbardziej wymagających klientów. Są to najwyższej jakości materiały nawierzchniowe takie jak kostka brukowa premium (linia Decco), płyty tarasowe (linia Impresio) oraz płyty z kamieni naturalnych (linia Patio). Odbiorcami produktów z segmentu premium są w większości klienci indywidualni. Ta grupa odbiorców jest w stanie zapłacić wyższą cenę za produkty z segmentu premium niż za standardową kostkę brukową, aby zbudować otoczenie swoich domostw materiałami o wysokich właściwościach jakościowych i estetycznych. Znaczną grupą odbiorców produktów z segmentu premium są również klienci komercyjni (np. centra handlowe) oraz deweloperzy, którzy

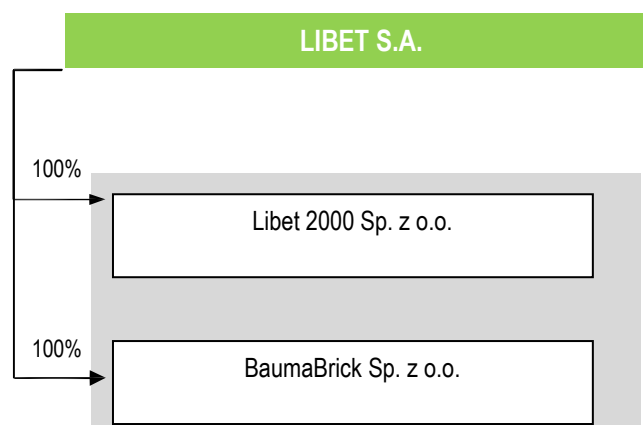
wykorzystują produkty Libet z najwyższego segmentu do zabudowy terenów wokół swoich obiektów (np. skwery, ogrody, tereny wokół centrów handlowych). Produkty z segmentu standard adresowane są do klientów, którzy cenią sobie jakość oferowanych produktów ale jednocześnie bardzo ważnym czynnikiem przy podejmowaniu decyzji zakupowej jest dla nich cena. W ramach segmentu standard oferowana jest betonowa kostka brukowa, palisady oraz elementy małej architektury. Odbiorcami produktów z segmentu standard są zarówno klienci indywidualni, jak i klienci z sektora publicznego oraz komercyjnego. Produkty z segmentu standard służą np. do tworzenia parkingów, chodników, skwerów, a także nawierzchni przy obiektach użyteczności publicznej oraz domach. W ramach segmentu przemysłowego produkowane są betonowe kostki brukowe, płyty chodnikowe, krawężniki betonowe, płyty ażurowe oraz korytka ściekowe. Odbiorcami produktów z segmentu przemysłowego są niemalże wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje publiczne. Produkty z tego segmentu służą m.in. do budowy chodników, poboczy, terenów wokół dróg, parkingów.

1.3. Rynki zbytu

W przeważającej większości sprzedaż realizowana jest na rynku krajowym ze względu na znaczący udział kosztów transportu. W roku 2014 Grupa rozpoczęła sprzedaż produktów również na rynku słowackim oraz czeskim, jednak skala działalności na tych rynkach w porównaniu do sprzedaży ogółem jest marginalna. Udział żadnego z dostawców i odbiorców nie przekracza progu 10%. Dostawcy i odbiorcy poza jednostkami powiązanymi nie są formalnie powiązani z Emitentem.

1.4. Struktura Grupy Kapitałowej

Poniższy schemat przedstawia organizację Grupy Kapitałowej oraz powiązania właścicielskie według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku. Wszystkie jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Libet objęte się konsolidacją na dzień 31 grudnia 2017r.

1.5. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania

Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania wg najlepszej wiedzy Emitenta nie istnieją żadne powiązania organizacyjne lub kapitałowe Emitenta z innymi podmiotami niż tylko powiązania kapitałowe z podmiotami należącymi do Grupy Kapitałowej, które zostały opisane w pkt. 1.4. niniejszego sprawozdania.

1.6. Istotne wydarzenia

Grupa kontynuowała konsekwentną realizację strategii rozwoju oferty produktów Premium, wprowadziliśmy do oferty 30 nowości z segmentu Premium, oraz poszerzyliśmy je o produkty komplementarne – Libet Tools oraz obrzeża Libet Bord, dodatkowo pracowaliśmy nad dostosowaniem oferty produktowej do oczekiwań i potrzeb naszych Klientów. Grupa nadal rozwijała kanały dystrybucji poprzez stabilny program partnerski, wdrażając program optymalizacji i ujednolicenia Autoryzowanych Punktów Sprzedaży Libet Platinum. Rok 2017 Libet zamknął z 90 punktami w całym kraju.

Libet nadal rozwijał dedykowany kanał sprzedaży za pośrednictwem dużych sieci sklepów DIY. Do oferty wprowadzono wysokomarżowe towary komplementarne, uzupełniające dotychczasową ofertę Spółki.

Jednocześnie Grupa Kapitałowa Libet w 2017r. rozpoczęła pracę nad przygotowaniem 3-letniej strategii rozwoju, która będzie skoncentrowana na dalszą ekspansję terytorialną, zwiększenie potencjału produkcyjnego oraz digitalizację sprzedaży. Grupa Kapitałowa Libet chce wykorzystać swój w pełni swój potencjał i dotrzeć do jak największej liczby konsumentów.

1.7. Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Działalność badawczo-rozwojowa w Grupie Kapitałowej Libet jest prowadzona w laboratoriach, które są przy każdym zakładzie produkcyjnym. W 2017r. prace badawczo-rozwojowe skupiały się na opracowywaniu nowych produktów (Nowości 2018) między innymi produkty z linii Decco – Synergio, Hexo, Hexo Eco oraz nowe kształty z linii Complete (koło Madera, koło Trawertyn). W 2017r. zastosowano nowatorski system komór dojrzewania betonu, co pozwoliło na osiągnięcie większej wydajności produkcji oraz uzyskać wyższe parametry jakościowe wyrobów. Dodatkowo prowadzono prace nad modyfikacją struktury mieszanki betonowej wyeliminowały straty w wyrobach gotowych spowodowane pęknięciami.

Libet w 2017r. pracował nad innowacyjną technologią PHC, która charakteryzuje się zwiększoną odpornością na wodę, zaplamienia, promieniowanie UV, czy aktywność biologiczną. *Poly Hard Coat* polega na pokrywaniu produktów powłoką specjalnych lakierów utwardzanych promieniami UV, technologia PHC uzupełnia sprawdzone dotychczas stosowane przez Libet rozwiązania, istotnie podnosząc walory estetyczne materiałów nawierzchniowych. Dzięki zwiększonej odporności na wnikanie substancji, mróz, aktywność biologiczną oraz inne niekorzystane czynniki, kostki zabezpieczone w ten sposób charakteryzują się trwałym, atrakcyjnym wyglądem.

1.8. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności Emitenta, co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej

Do czynników zewnętrznych mogących istotnie wpłynąć na wyniki Grupy w kolejnym roku należą:

1. Prognozy makroekonomiczne: Według prognoz NBP PKB w Polsce w 2018 roku będzie na stabilnym poziomie 4,2%. Głównym motorem tak wysokiego poziomu mają być inwestycje, dodatnia dynamika nakładów środków brutto oraz spożycie indywidualne napędzane optymizmem gospodarstw domowych. Średnie prognozy inflacji na 2018 rok są na poziomie 2,1%.
2. Sytuacja w budownictwie: W 2018 roku będą pojawiać się dalsze sygnały poprawy w budownictwie wynikające głównie ze skłonności inwestorów do nowych inwestycji, głównie w budownictwie deweloperskim, co może być bodźcem do długookresowego wzrostu wolumenu i cen kostki Premium. W pierwszych miesiącach 2018 roku wg danych GUS oddano do użytkowania o 10,6% więcej mieszkań niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dodatkowo wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszeń z projektem budowlanym na budowę 66 766 mieszkań, tj. o około 11% więcej niż w analogicznym okresie, co jest pozytywnym wynikiem i powinno korzystnie wpłynąć na rozwój sektora kostki brukowej. Planowany wzrost produkcji budowlano-montażowej w roku 2018 (w I kwartale 2018r. wzrost o 26% r/r wg danych GUS) w efekcie przyspieszenia realizacji kontraktów infrastrukturalnych związanych między innymi ze wzrostem wykorzystywania środków unijnych.
3. Ceny surowców i ceny sprzedaży: w nawiązaniu do wywiadów z producentami kostki brukowej w 2018r. roku prognozowane są wzrosty sprzedaży oraz cen w grupie produktów przemysłowych i standardowych. W kategorii produktów Premium przewidywane są długookresowe perspektywy wzrostu wolumenu i cen. Szacuje się, że rynek kostki brukowej w roku 2018 wzrośnie o 4%.

Do czynników wewnętrznych możemy zaliczyć:

1. Rozwój strategicznej współpracy z serwisem e-otoczenie w nowym kanale e-commerce.
2. Rozwój nowych produktów z segmentu Premium, co istotnie może się przełożyć na wzrost realizowanej marży.
3. Optymalizacja oferty produktowej do oczekiwań i potrzeb klientów – Grupa planuje ciągły rozwój i optymalizację portfela produktów, mając na uwadze zmieniające się preferencje konsumentów.

Przewidywany rozwój Grupy Kapitałowej Libet został opisany w niniejszym sprawozdaniu w punkcie 1.10.

1.9. Opis podstawowych ryzyk i zagrożeń:

Do podstawowych ryzyk i zagrożeń wpływających na działalność w roku 2018 możemy zaliczyć:

- **Ryzyko stopy procentowej** - Grupa narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową.
- **Ryzyko walutowe** - Spółki z Grupy Kapitałowej narażone są na zmiany kursów walutowych EUR/PLN i CZK/PLN, przede wszystkim w związku z transakcjami związanymi z zakupem surowców oraz towarów handlowych od podmiotów zagranicznych.
- **Ryzyko związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną** - Czynnikiem mogącym mieć wpływ na działalność Grupy Libet jest uzależnienie warunków funkcjonowania od sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie, szczególnie od koniunktury na rynku budowlanym oraz materiałów budowlanych, a także od wysokości inwestycji infrastrukturalnych. Osłabienie wzrostu gospodarczego oraz koniunktury w sektorze budowlanym może niekorzystnie wpłynąć na osiągnięte przez Grupę wyniki finansowe.
- **Ryzyko związane z konkurencją** – Libet działa na rynku betonowych produktów wibroprasowanych, który jest rynkiem silnie konkurencyjnym, na którym obecni są krajowi producenci zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i regionalnym, a także dwa podmioty należące do koncernów międzynarodowych – ze względu na ich wielkość oraz skalę prowadzonej działalności dysponują szerokim portfelem produktów

oraz znaczącymi budżetami marketingowymi. Koncerny te są również w stanie ponosić znaczne koszty wspierania swoich produktów na rynku polskim, szczególnie w okresie dekonjunktury.

- **Ryzyko związane ze zmiennością przepisów prawa i ich interpretacji** - Charakterystyczne dla polskiego systemu prawnego częste zmiany przepisów mogą rodzić dla Grupy potencjalne ryzyko, iż prognozy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej staną się nieaktualne, a jej kondycja finansowa ulegnie pogorszeniu. Regulacjami tymi są w szczególności: przepisy prawa handlowego, przepisy podatkowe, przepisy regulujące działalność gospodarczą, przepisy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa z zakresu papierów wartościowych, czy z wprowadzeniem unijnego rozporządzenia o ochronie danych RODO.

- **Ryzyko związane z polityką podatkową** - Polski system podatkowy, będący jednym z podstawowych elementów składowych wpływających na decyzje przedsiębiorców, charakteryzuje się częstymi zmianami składających się na jego kształt przepisów, które nie zostały sformułowane w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. Interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania nie są jednolite, co powoduje, że w przypadku polskiej spółki zachodzi większe ryzyko prowadzenia działalności niż w przypadku spółki działającej w bardziej stabilnych systemach podatkowych.

- **Ryzyko związane z rynkiem budowlanym oraz realizacją inwestycji infrastrukturalnych** – Działalność Grupy jest uzależniona od ogólnej koniunktury w budownictwie oraz od tempa realizacji inwestycji infrastrukturalnych. Sytuacja sektora budowlanego, zarówno mieszkaniowego, jak i komercyjnego, ma znaczący wpływ na kształtowanie się popytu na produkty Grupy Libet z segmentu Premium, zaś inwestycje infrastrukturalne wpływają istotnie na zapotrzebowanie na produkty z segmentu standardowego.

- **Ryzyko wahań w poziomie podaży i cen surowców** - Działalność Grupy jest silnie uzależniona od cen surowców, w szczególności cementu oraz kruszyw, które to surowce stanowią główne pozycje kosztowe. Libet stara się przenosić wzrosty cen surowca na cenę oferowanych produktów. Istnieje jednak ryzyko, że Grupie nie uda się w pełni przenieść wzrostu cen surowców na cenę oferowanych produktów, co mogłoby niekorzystnie wpłynąć na osiąganą rentowność i wyniki finansowe spółki. Ponadto istnieje ryzyko, że podwyższenie przez Libet cen sprzedaży może wpłynąć na ograniczenie popytu na oferowane produkty i w konsekwencji niekorzystnie przełożyć się na poziom realizowanych przychodów i wyników finansowych.

- **Ryzyko związane ze zmianami klimatycznymi** - Grupa jako firma zajmująca się produkcją materiałów budowlanych odczuwa sezonowość wynikającą z uzależnienia prac budowlanych od warunków pogodowych. Oprócz corocznego okresu przerwy zimowej, wykorzystywanej przez Zakłady Grupy do realizacji przeglądów i remontów linii technologicznych oraz szkoleń daje się zauważyć silny wpływ pogody na poziom realizowanej sprzedaży. Grupa przeciwdziała skutkom zidentyfikowanego ryzyka, poprzez poszerzenie powierzchni składowania i produkcję „na magazyn”. Powyższe rozwiązanie zapewnia dostępność produktu w okresie zwiększonych obrotów.

1.10. Przewidywany rozwój Grupy Kapitałowej

W okresie najbliższych 2-3 lat spodziewany stabilny wzrost koniunktury w budownictwie będzie miał zauważalny wpływ na rozwój Grupy. W roku 2017 Zarząd nadal zgodnie z planami implementował politykę oszczędnościową w celu osiągnięcia efektywności kosztowej oraz realizacji celów związanych z rozwojem produktów. W następnych latach będą kontynuowane działania mające na celu poprawę efektywności operacyjnej oraz na wyzwoleniu dodatkowych mocy produkcyjnych. Grupa Kapitałowa będzie w najbliższych latach prowadziła zrównoważony rozwój sprzedaży, szczególnie w stabilnym kanale dystrybucji Autoryzowanych Punktów Sprzedaży Libet Platiniem. Dodatkowo Grupa będzie skupiała się na podnoszeniu jakości obsługi klientów, która wzrasta dzięki pracy lokalnych koordynatorów rozwoju sprzedaży. Do ich zadań należy kreowanie oraz podtrzymywanie relacji zarówno z Klientami hurtowymi, jak i odbiorcami bezpośrednimi, takimi jak deweloperzy czy architekci. Grupa będzie skupiała się na odpowiednim procesie zakupowym dostosowanym do potrzeb klienta, jak również na dopasowywaniu oferty produktowej – optymalizacja oraz lepsza dostępność produktów. Grupa będzie stawiała na digitalizację sprzedaży oraz na

rozwój w nowym kanale sprzedaży e-commerce, w ramach nawiązania strategicznej współpracy z serwisem e-otoczenie.

Zarząd na obecną chwilę nie widzi przesłanek pozwalających stwierdzić, że zagrożona jest zdolność Grupy do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, a także nie widzi zagrożeń w realizacji obecnych zamierzeń inwestycyjnych.

1.11. Plany inwestycyjne

Zarząd Grupy Kapitałowej konsekwentnie dąży do realizacji strategii długoterminowej. W roku 2018 planowany jest rozwój w trzech kluczowych z punktu widzenia Zarządu obszarach. Przede wszystkim zacieśnianie współpracy z Autoryzowanymi Punktami Sprzedaży Libet Platinum, którego celem jest wzrost przychodów ze sprzedaży generowanej na grupie produktów Premium. Grupa wdrożyła szereg procedur mających na celu poprawę efektywności działań swoich kluczowych dystrybutorów. Przeprowadzane są cykliczne szkolenia dla sprzedawców, projektanci Libet pomagają dystrybutorom w przygotowaniu ekspozycji produktów Premium (tzw. Ogrody). Konsekwentnie prowadzony jest rozwój nowych produktów i grup produktowych. Grupa współpracuje z wieloma architektami i designerami. Libet konsekwentnie będzie rozwijać linie produktów Stampo – zindywidualizowanych produktów z betonu architektonicznego przeznaczonych dla wymagających użytkowników a także produkty śrutowano-szczotkowane oraz postarzane z linii Decco. Dodatkowo spółka będzie poszerzać ofertę produktów z grupy Elegante o nowe kształty np. plaster miodu (Hexo), trapez (Synergio) .

Grupa będzie się nadal koncentrować na optymalizacji procesów produkcyjnych mającej na celu zwiększenie marżowości. Zadania inwestycyjne będą skupione na rozwoju istniejących produktów grupy Premium oraz na wdrożeniu nowych produktów z tej grupy.

1.12. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Grupa nie przewiduje zmian w strukturze finansowania działalności inwestycyjnej. W 2018r. Grupa Kapitałowa planuje ponieść na nakłady inwestycyjne około 14 000 tys. zł. Większość nakładów inwestycyjnych będzie dotyczyła utrzymania oraz modernizacji parku maszynowego w 15 zakładach produkcyjnych w celu optymalizacji procesów produkcyjnych. Grupa zamierza realizować inwestycje w oparciu o własne środki finansowe bądź korzystać z zewnętrznych źródeł finansowania.

1.13. Zasady sporządzania rocznego sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Libet

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia rocznego sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Libet opisano w pkt. 8 rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. OMÓWIENIE SYTUACJI FINANSOWEJ

2.1. Przychody i wynik finansowy Grupy

	Okres 12 miesięcy zakończony 31/12/2017	Okres 12 miesięcy zakończony 31/12/2016*
	PLN'000	PLN'000
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży	288 206	284 236
Koszt własny sprzedaży	248 263	238 918
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	39 944	45 318
Koszty sprzedaży	36 871	36 391
Koszty zarządu	20 265	17 217
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	541	5 446
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-16 651	-2 845
Wynik na działalności finansowej	- 6 245	-6 209
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-22 897	-9 054
Podatek dochodowy	1 598	1 368
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	-21 299	-7 686

*dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

Przychody ze sprzedaży

W 2017 roku przychody ze sprzedaży wzrosły o 3 970 tys. zł, co oznacza wzrost o 1,4% w porównaniu do roku poprzedniego.

Na zwiększenie przychodów miał wpływ postępujący rozwój sieci sprzedaży oraz systematyczny wzrost sprzedaży w grupie towarów.

W minionym okresie Libet nadal zacieśniał także współpracę z największymi odbiorcami, z którymi podpisał nowe umowy dystrybucyjne. Dzięki takiej współpracy Grupa jest w stanie zapewnić końcowym klientom najwyższą dostępność produktów, a swoim Partnerom dodatkowo oferuje wsparcie w zakresie serwisu sprzedażowego, marketingu, logistyki czy doradztwa. Konsekwentna polityka umacniania współpracy z Autoryzowanymi Punktami Sprzedaży Libet Platinum jest bardzo istotna z punktu widzenia budowy pozycji Libet w najważniejszym dla Grupy segmencie produktów Premium.

Zysk brutto na sprzedaży

Grupa Kapitałowa Libet S.A. wygenerowała w 2017 roku zysk brutto ze sprzedaży w wysokości 39.944 tys. zł. Spadek o 5 374 tys. zł w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

był spowodowany presją na ceny na rynku produktów przemysłowych, wzrostem kosztów pracowniczych. Dodatkowo Grupa dokonała odpisu z tytułu korekty wartości zapasów, o których Grupa informowała raportem bieżącym. Szczegółowe informacje opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Koszty sprzedaży

W 2017 roku koszty sprzedaży wyniosły 36 871 tys. zł, wzrost o 1,3% wynika z nakładów poniesionych na rozwój sieci sprzedaży oraz wprowadzeniem do oferty dodatkowych produktów komplementarnych. Większy wolumen sprzedaży poprzez sieci DIY wiązał się z wyższymi kosztami logistycznymi.

Koszty ogólnego zarządu

W 2017 roku koszty ogólnego zarządu wzrosły o 3 048 tys. zł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wzrost kosztów był spowodowany rozwojem Grupy oraz pracami nad rozwojem projektów informatycznych.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W 2017 roku saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych było dodatnie i wyniosło 541 tys. Istotny wpływ na dodatnie saldo miało zbycie niefinansowych aktywów trwałych.

Zysk operacyjny (EBIT)

W 2017 roku Grupa Kapitałowa Libet S.A. osiągnęła stratę na poziomie 22 897 tys. zł w porównaniu do 9 054 tys. zł straty w poprzednim okresie. Głównym czynnikiem mającym wpływ na tę zmianę miały opisane powyżej koszty oraz odpis z tytułu korekty wartości zapasów na poziomie 14 480 tys. zł, o których Grupa informowała raportem bieżącym. Szczegółowe informacje opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zysk netto

Wynik netto za 2017 rok wyniósł -21 299 tys. zł wobec straty w wysokości 7.686 tys. zł odnotowanej w roku 2016.

2.2. Sytuacja majątkowa Grupy

Wybrane wielkości jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016*
	PLN'000	PLN'000
AKTYWA		
Aktywa trwałe		
Rzeczowe aktywa trwałe	196 184	203 605
Wartości niematerialne	48 880	49 716
Pozostałe aktywa	7 102	10 056
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 949	6 263
Aktywa trwałe razem	258 115	269 640
Aktywa obrotowe		
Zapasy	44 960	55 130
Należności z tytułu dostaw i usług	39 341	35 576
Bieżące aktywa podatkowe	136	0
Pozostałe aktywa	11 538	13 459
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 073	4 507
Aktywa obrotowe razem	97 047	108 672
Aktywa razem	355 162	378 312

* dane przekształcone – dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie. 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

Aktywa trwałe Grupy spadły o 4,3% w stosunku do roku poprzedniego, co było spowodowane odpisami amortyzacyjnymi.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia roku 2017, Zarząd spółki dokonał weryfikacji pośrednich i bezpośrednich kosztów produkcyjnych i zidentyfikował pozycje błędnie alokowane do tych kosztów. W wyniku analizy szczegółowej i ponownej wyceny kosztu wytworzenia wyrobów gotowych Zarząd skorygował wartość zapasów w bilansie na dzień 31 grudnia 2017 roku. Celem zapewnienia porównywalności danych analogiczna metoda wyceny w oparciu o na nowo zdefiniowaną bazę kosztową została zastosowana do wyceny zapasów na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na pierwszy dzień roku obrotowego zakończonego tą datą, tj. 1 stycznia 2016 roku.

W efekcie wartość zapasów na dzień 31 grudnia 2016 roku została pomniejszona o kwotę 24,3 mln PLN z czego kwota 2,2 mln PLN została odniesiona do rachunku zysków i strat, a pozostała kwota w wysokości 22,1 mln PLN została odniesiona w zyski zatrzymane. Analogicznie wartość zapasów na dzień 1 stycznia 2016 roku została zmniejszona o 22,1 mln PLN w korespondencji z zyskami zatrzymanymi. Przy danych porównywalnych r/r poziom zapasów w 2017r. spadł w stosunku do roku poprzedniego. Spowodowane jest to wprowadzonymi działaniami optymalizacyjnymi.

Stan należności handlowych zwiększył się w porównaniu do poprzedniego okresu o 10,6% .

Stan środków pieniężnych spadł nominalnie o kwotę 3 434 tys. zł do kwoty 1 073 tys. zł.

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016*
	PLN'000	PLN'000
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		
Kapitał własny		
Wyemitowany kapitał akcyjny	500	500
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	- 934	- 1 792
Kapitał zapasowy	120 499	116 515
Kapitał rezerwowy	10 000	0
Zyski zatrzymane	25 001	60 284
Kapitał własny razem	155 065	175 506
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	155 065	175 506
Kapitały przypadające udziałom niesprawnym kontroli	0	0
Zobowiązania długoterminowe		
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	328	341
Rezerwa na podatek odroczony	8 411	10 672
Pozostałe zobowiązania	7 317	7 803
Zobowiązania długoterminowe razem	16 056	18 815
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	70 295	70 059
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	96 471	99 088
Pozostałe zobowiązania	17 274	14 844
Zobowiązania krótkoterminowe razem	184 040	183 991
Zobowiązania razem	200 096	202 806
Pasywa razem	355 162	378 312

* dane przekształcone – dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

Zmiana poziomu kapitału rezerwowego wynika z podjętych uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2017 został, o którym Grupa Kapitałowa informowała raportem bieżącym. Na podstawie podjętej uchwały utworzono kapitał rezerwowy w kwocie 10.000 tys. PLN z przeznaczeniem na pokrycie ceny nabycia przez Spółkę akcji własnych oraz kosztów ich nabycia. Kapitał rezerwowy został pokryty z kapitału zapasowego.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31/12/2017	Okres 12 miesięcy zakończony 31/12/2016*
Wskaźnik bieżącej płynności	0,53	0,59
Wskaźnik szybkiej płynności	0,28	0,29
Wskaźnik stopy zadłużenia	56%	54%

* dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

Wskaźnik bieżącej płynności: majątek obrotowy / zobowiązania bieżące

Wskaźnik szybkiej płynności: majątek obrotowy pomniejszony o zapasy / zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik stopy zadłużenia: zobowiązania / aktywa ogółem

2.3. Przepływy pieniężne Grupy

Wybrane wielkości skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych za 2017 rok oraz 2016 rok przedstawia poniższa tabela.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31/12/2017	Okres 12 miesięcy zakończony 31/12/2016*	Zmiana
	'000 PLN	'000 PLN	'000 PLN
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	22 009	31 127	-9 118
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-16 875	-16 863	-12
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-8 569	-10 452	1 883
Zmiana stanu środków pieniężnych	-3 434	3 811	-7 245

* dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

Grupa w roku 2017 wygenerowała niższy poziom środków na działalności operacyjnej, głównym powodem był osiągnięty niższy wynik brutto oraz zwiększenia salda należności.

Poziom przepływów z działalności inwestycyjnej w 2017r. jest na podobnym poziomie jak w roku 2016. Wydatki inwestycyjne były związane z utrzymaniem optymalnych mocy produkcyjnych.

Przepływy pieniężne działalności finansowej wyniosły -8 569 tys. zł w 2017r. Wpływ na taki wynik miały wyższe wpływy z kredytów w porównaniu do poprzedniego roku przy jednoczesnej wyższej spłacie kredytów.

2.4. Zaciągnięte kredyty i pożyczki

W 2017 roku Libet spłacał raty zgodnie z harmonogramami obowiązujących umów kredytowych.

Zmiany w zakresie umów kredytowych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz do dnia opublikowania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

-dnia 29 stycznia 2018 roku podpisano aneks do umowy o kredytu w rachunku bieżącym z bankiem ING Bank Śląski S.A. przedłużający okres obowiązywania umowy do dnia 31 stycznia 2019 roku, pozostawiając kwotę dopuszczalnego zadłużenia na uprzednio ustalonym 15 000 tys. zł.

- dnia 20 grudnia 2017 roku zawarcie aneksu do umowy o kredytu w rachunku bieżącym z bankiem PKO BP S.A. do limitu w kwocie 10 000 tys. zł na okres do dnia 29 stycznia 2019r. i po spełnieniu dodatkowych warunków – dalszego finansowania w kwocie nie wyższej ni 4 000 tys. zł.

- dnia 22 listopada 2017 roku podpisano aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym z bankiem mBank S.A., utrzymując dotychczasowy dopuszczalny limit kredytu w rachunku bieżącym w wysokości nieprzekraczającej 6 500 tys. zł.

2.5. Udzielone kredyty i pożyczki

Grupa Kapitałowa nie udzielała kredytów i pożyczek w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017r.

2.6. Poręczenia, gwarancje

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017r. spółki zależne (LIBET 2000 sp. z o.o. z/s w Żorach Baumabrick sp. z o.o. z/s we Wrocławiu) udzieliły poręczeń Jednostce Dominującej Libet S.A. w przedmiocie zabezpieczeń spłaty kredytu na mocy podpisanego aneksu do Umowy przez Libet S.A. z Bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z/w w Warszawie. Spółka informowała o tym fakcie odrębnym raportem bieżącym nr 16/2017.

2.7. Opis istotnych pozycji pozabilansowych w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym

Na dzień 31.12.2017 nie wystąpiły istotne pozycje pozabilansowe w Grupie Kapitałowej.

2.8. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej Libet w danym roku obrotowym

Grupa Kapitałowa przechowuje niewykorzystane środki pieniężne w formie lokat bankowych na lokatach typu overnight. Działania mają charakter krótkoterminowy.

2.9. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządza ryzykiem finansowym w oparciu o opracowane i przyjęte do stosowania polityki zarządzania ryzykiem finansowym. Całościowe i spójne z procesami biznesowymi

zarządzanie ryzykiem pozwala na identyfikowanie i zarządzanie zależnościami pomiędzy ponoszonym ryzykiem a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu. Intencją zarządzających ryzykiem w spółce nie jest całkowita eliminacja zagrożeń wynikających ze zmian zidentyfikowanych i monitorowanych czynników ryzyka, lecz to, by zagrożenia te nie przekraczały ustalonych i zatwierdzonych wcześniej bezpiecznych poziomów.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest takie nim zarządzanie, aby maksymalnie ograniczyć wrażliwość przepływów finansowych Grupy na zmieniające się czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach przeprowadzanych transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych.

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, faktoring, umowy leasingu i umowy dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty. Głównym celem wykorzystania tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy.

Spółka zawiera także transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim internal rate swap (IRS). Celem tych transakcji jest zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany stopy procentowej powstającym w toku działalności Spółki.

Pewne instrumenty pochodne używane przez Spółkę są klasyfikowane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych pozwala wyeliminować zmienność w przyszłych przepływach pieniężnych wynikającą z ryzyka zmiany stóp procentowych, która mogłaby wpływać na rachunek zysków i strat. Spółka ma zawartą transakcję terminową w celu zabezpieczania się przed ryzykiem zmiany stopy procentowej dla długoterminowego kredytu inwestycyjnego – pozycja zabezpieczana. Instrumenty pochodne używany przez Spółkę to swap procentowy – pozycja zabezpieczająca.

Zgodnie z polityką Grupy, instrumenty pochodne używane są wyłącznie jako narzędzie do zabezpieczania przed ryzykiem finansowym i nie są wykorzystywane do celów spekulacyjnych.

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje pochodne, działają w sektorze finansowym. Są to polskie banki posiadające wysoki rating finansowy, a także dysponujące odpowiednią wysokością kapitału własnego oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Poza instrumentami finansowymi opisanymi w nocie 28 rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, kredytami oraz środkami pieniężnymi, Spółka nie posiadała innych istotnych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku.

2.10. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Rok 2017 charakteryzował się w branży budowlanej wydłużonym cyklem zobowiązań i należności. Libet wdrożył szereg działań mających na celu poprawę sytuacji finansowej Grupy. Wdrożona została zaostrzona polityka kredytowa wobec odbiorców firmy. Mimo wdrożonych działań problemy branży odbiły się również na sytuacji Grupy. Celem Grupy jest zapewnienie w najwyższym możliwym stopniu, że jej płynność będzie zawsze zachowana na poziomie pozwalającym na regulowanie zobowiązań w terminie ich zapadalności, bez ponoszenia niemożliwych do przyjęcia strat lub negatywnego wpływu na reputację Grupy.

2.11. Prezentacja wybranych danych w walutach obcych

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	Okres 12 miesiący zakończony 31.12.2017	Okres 12 miesiący zakończony 31.12.2016*	Okres 12 miesiący zakończony 31.12.2017	Okres 12 miesiący zakończony 31.12.2016*
	WYBRANE DANE FINANSOWE			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	288 206	284 236	67 681	65 136
II. Zysk (strata) na działalności operacyjnej	- 16 651	- 2 845	- 3 910	- 652
III. Zysk (strata) brutto	- 22 897	- 9 054	- 5 377	- 2 075
IV. Zysk (strata) netto	- 21 299	- 7 686	- 5 002	- 1 761
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	22 009	31 127	5 168	7 133
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 16 875	- 16 863	- 3 963	- 3 864
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 8 569	- 10 452	- 2 012	- 2 395
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	- 3 434	3 811	- 806	873
XV. Liczba akcji	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000
XVI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EURO)	-0,43	-0,15	-0,10	-0,04

* dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	stan na dzień 31.12.2017	stan na dzień 31.12.2016*	stan na dzień 31.12.2017	stan na dzień 31.12.2016*
	Wybrane dane finansowe dotyczące sytuacji finansowej			
IX. Aktywa razem	355 162	378 312	85 152	85 514
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	200 097	202 806	47 974	45 842
XI. Zobowiązania długoterminowe	16 056	18 815	3 850	4 253
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	184 040	183 991	44 125	41 589
XIII. Kapitał własny	155 065	175 506	37 178	39 671
XIV. Kapitał zakładowy	500	500	120	113

* dane przekształcone – korekty błędów poprzednich okresów opisano w nocie 11 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Libet.

Zastosowanie do przeliczeń kursów EUR	31.12.2017	31.12.2016
<i>Kurs średni okresu</i>	4,2583	4,3637
<i>Kurs ostatniego dnia sprawozdawczego</i>	4,1709	4,4240

Dane finansowe przeliczono na EUR wg następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów według średnich kursów ogłoszonych na dzień 29.12.2017 roku oraz 30.12.2016 roku przez Narodowy Bank Polski (Tab. 251/A/NBP/2017, Tab. 252/A/NBP/2016),
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca, następujących w okresach sprawozdawczych 01.01.2017 – 31.12.2017 oraz 01.01.2016 – 31.12.2016.

3. POZOSTAŁE INFORMACJE

3.1. Znaczące umowy jednostki dominującej

Umowa kredytu z bankiem PKOBP S.A. opisana w pkt. 2.4.

Umowa kredytu z bankiem mBank S.A. opisana w pkt. 2.4.

Umowa kredytu z bankiem ING S.A. opisana w pkt. 2.4.

Umowa przedłużenia dzierżawy zespołu składników majątkowych służących produkcji kostki brukowej i innych elementów betonowych w Hucie Szklanej do dnia 31 grudnia 2027r.

3.2. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

W okresie objętym niniejszym raportem jednostka dominująca nie zawierała ze swoimi jednostkami powiązаныmi istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

3.3. Emisja papierów wartościowych

W okresie objętym niniejszym raportem Grupa Libet S.A. nie przeprowadziła żadnych transakcji w zakresie emisji, wykupu lub spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

3.4. Nabycie akcji własnych

Zgodnie z podjętą uchwałą przez NZWA w dniu 29 czerwca 2017 roku Zarząd został upoważniony do nabycia akcji własnych spółki. Na szczegółowych warunkach wskazanych w treści tej uchwały został utworzony kapitał rezerwowy w kwocie 10.000 tys. PLN z przeznaczeniem na pokrycie ceny nabycia przez Grupę akcji własnych oraz kosztów ich nabycia przez Grupę akcji własnych oraz kosztów ich nabycia. Kapitał rezerwowy został pokryty z kapitału zapasowego.

W dniu 24 stycznia 2018 Zarząd Grupy podjął uchwałę dotyczącą podjęcia oraz wdrożenia przez Grupę programu skupu akcji własnych Grupy. Grupa informowała o podjętej uchwale odrębnym raportem bieżącym nr 2/2018r.

3.5. Realizacja prognoz

Spółka nie publikowała prognoz.

3.6. Postępowania sądowe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku ani na dzień opublikowania niniejszego sprawozdania Spółka dominująca i spółki Grupy nie były stronami żadnych znaczących (tj. mających wpływ na wynik Grupy) postępowań arbitrażowych i sądowych.

3.7. Nietypowe wydarzenia i czynniki

Nie dotyczy

3.8. Zmiany zasad zarządzania jednostką

W okresie objętym sprawozdaniem nie występowały żadne zmiany w podstawowych zasadach zarządzania zarówno w Spółce dominującej jak i w Grupie Kapitałowej.

3.9. Umowy z osobami zarządzającymi jednostką

Spółka dominująca nie zawierała odrębnych umów z osobami zarządzającymi w zakresie rekompensaty w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny.

3.10. Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących

Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących wypłacone w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku wyniosły:

Zarząd jednostki dominującej oraz jednostek zależnej

Thomas Lehmann	1 512 567,41
Ireneusz Gronostaj	1 002 000,00
Razem:	2 514 567,41

Rada Nadzorcza

Gabryjelczyk Jerzy	51 960,00
Geenen Heinz	6 779,36
Krysztofiak Tomasz	50 484,86
Lyskawa Piotr	18 310,86
Najnigier Sławomir	50 165,07
Rogóż Zbigniew	42 093,81
Nowjalis Piotr	43 041,37

Woźniak Piotr	33 467,74
Kubicki Seweryn	5 306,45
Matusiak Maciej	5 806,45
Pelczar Tomasz	9 838,71
Warzocha Grzegorz	666,67
	317 921,35

Rada Nadzorcza jednostek zależnych - nie dotyczy.

Wynagrodzenia w całości dotyczyły krótkoterminowych świadczeń pracowniczych.

3.11. Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu

Na dzień 31 grudnia 2017r roku Grupa Kapitałowa Libet nie posiadała zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administracji oraz nie posiadała żadnych zobowiązań zaciągniętych w związku z tymi emeryturami.

3.12. Programy wynagrodzeń oparte na kapitale

Nie dotyczy

3.13. Umowy wpływające na zmiany w proporcjach posiadanych akcji

Grupa nie posiada informacji o zawartych umowach, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

3.14. System kontroli programów akcji pracowniczych

W 2017 roku w Grupie nie występowały programy akcji pracowniczych.

3.15. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Zasady powoływania osób – członków organów Spółki Dominującej ustalają bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności przepisy Kodeksu Spółek Handlowych oraz postanowienia Statutu Spółki. Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza Spółki (członków Zarządu odwołać może także Walne

Zgromadzenie Spółki), Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie Spółki. W Spółce Dominującej brak jest indywidualnych uprawnień akcjonariuszy w kwestiach osobowych.

Kompetencje i zasady pracy Zarządu ustalane są przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności przez przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, a także przez Statut Spółki i Regulamin Zarządu (dostępne na stronie internetowej Spółki Dominującej).

Kompetencje decyzyjne co do, w szczególności emisji akcji należą do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia Spółki Dominującej.

3.16. Informacje dotyczące badania sprawozdania finansowego

W dniu 29 czerwca 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki dominującej podjęła uchwałę o wyborze firmy PricewaterhouseCoopers sp. z o.o. siedzibą w Warszawie, jako podmiotu uprawnionego za przegląd i badanie Jednostki Dominującej oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za lata 2017 i 2018r. Umowa o badanie została zawarta w dniu 29 czerwca 2017r. Szczegóły dotyczące wynagrodzenia za badanie są opisane w nocy 32 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

PricewaterhouseCoopers sp. z o.o. siedzibą w Warszawie nie świadczył usług innych dla Grupy Kapitałowej niż badanie sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Libet S.A.. W roku objętym sprawozdaniem finansowym biegły rewident wykonywał usługi nie audytowe nie będące usługami badania sprawozdania finansowego, których beneficjentem nie była Grupa Kapitałowa Libet S.A.

4. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

4.1. Stosowane zasady ładu korporacyjnego

Grupa Libet przyjęła do stosowania zasady ładu korporacyjnego opublikowane w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej w niniejszym punkcie „DB”), którego pełne brzmienie zamieszczone jest na stronie http://www.corp-gov.gpw.pl/lad_corp.asp. Odstępstwa wraz z wyjaśnieniami zostały opisane poniżej.

Zgodnie z rekomendacją wyrażoną w II.R.2 DB, osoby podejmujące decyzję w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny dążyć do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów, między innymi pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego;

Spółka wyjaśnia, iż stwarza wszelkie możliwości zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w sprawowaniu funkcji Zarządu i Rady Nadzorczej, ale na chwilę obecną równość proporcji udziału kobiet i mężczyzn w organach zarządzających i nadzorujących LIBET SA nie jest zachowana. W skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi jedynie mężczyźni, przy czym w 2015 roku w składzie Rady Nadzorczej znajdowała się Pani Magdalena Magnuszewska. W dwuosobowym składzie Zarządu Spółki w minionym roku nie było kobiet.

Zarząd stosownie do Zasady wyrażonej w I.Z.1.15 DB informuje, iż Spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów z uwagi na stabilny skład Zarządu i niewielką liczbę kluczowych stanowisk menedżerskich.

Jednocześnie Zarząd deklaruje, że rekrutacja kandydatów w Spółce poprzedzona jest dogłębną analizą doświadczenia, kompetencji, umiejętności oraz merytorycznym przygotowaniem i są to jedyne kryteria, jakie brane są pod uwagę w procedurach rekrutacyjnych na stanowiska w Zarządzie.

Zgodnie z rekomendacją wyrażoną w IV.R.2 DB, jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez: (1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, (2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia, (3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia;

Zgodnie z zasadą wyrażoną w IV.Z.2 DB, jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym;

Zgodnie z zasadą wyrażoną w I.Z.1 DB, Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: (a) I.Z.1.20 DB zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo, (b) I.Z.1.16 DB informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.

Spółka nie realizuje wskazań IV.R.2 DB, IV.Z.2 DB i konsekwentnie I.Z.1.16 DB, I.Z.1.20 DB, bowiem w ocenie Zarządu nie jest to uzasadnione okolicznościami dotyczącymi sytuacji Spółki jak idzie o strukturę akcjonariatu, powyższe oczekiwania nie były także zgłaszane Spółce przez akcjonariuszy. Nadto, w ocenie Emitenta obowiązujące w Spółce zasady udziału i wykonywania prawa głosu na Walnych Zgromadzeniach umożliwiały do tej pory właściwą i efektywną realizację praw wynikających z posiadania akcji Spółki. Zarząd Spółki wskazuje, iż aktualny Statut Spółki nie zawiera zapisów umożliwiających udział w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w myśl postanowień Kodeksu Spółek Handlowych. Z uwagi na rozwój i dostępność technologii umożliwiającej wykonywanie prawa głosu osobiście lub przez pełnomocnika w toku Walnego Zgromadzenia, poza miejscem odbywania Walnego Zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, Spółka w przyszłości będzie analizowała możliwości wprowadzenia tej rekomendacji, mając przede wszystkim na względzie zapewnienie należytego poziomu bezpieczeństwa informacji.

W ocenie Spółki powyższa stan w pełni zapewnia realizacji dyspozycji pkt I DB wskazującego iż Spółka giełdowa dba o należyłą komunikację z inwestorami i analitykami, prowadząc przejrzystą i skuteczną politykę informacyjną. W tym celu zapewnia łatwy i niedyskryminujący nikogo dostęp do ujawnianych informacji, korzystając z różnorodnych narzędzi komunikacji;

Zgodnie z zasadą wyrażoną w II.Z.2 DB, Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1 DB. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.

Spółka prowadzi stronę internetową częściowo w języku angielskim, jednakże część treści dotyczących relacji inwestorskich dostępnych jest wyłącznie w języku polskim. W ocenie Spółki nie zachodzą przesłanki stanowiące o obowiązku prowadzenia strony internetowej w języku angielskim w zakresie o którym mowa w I.Z.2.DB. O ile powyższe okoliczności ulegną zmianie, stanowisko Spółki co do stosowania przymiotowej praktyki może ulec zmianie.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w VI.Z.4 DB, Spółka przedstawia raport dot. wynagrodzeń o którym tam mowa. Spółka nie stosuje tej zasady, w ocenie Spółki wystarczające w tym zakresie są dane objęte sprawozdaniami finansowymi Spółki.

4.2. System kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości

Zarząd Spółki dominującej jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej i skuteczność jego funkcjonowania w procesie sporządzania sprawozdań finansowych. Mając na uwadze wiarygodność sporządzanych sprawozdań finansowych, Spółka wdrożyła i aktywnie rozwija system kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem. System ten obejmuje swoim zakresem między innymi następujące obszary:

- ✓ Controlling,
- ✓ Księgowość wraz ze sprawozdawczością i konsolidacją,
- ✓ Prognozowanie i analizy finansowe.
- ✓ W ramach systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem funkcjonuje szereg rozwiązań organizacyjnych i procedur oraz wdrożone zostały standardy korporacyjne gwarantujące skuteczność prowadzonej kontroli i identyfikację oraz eliminowanie ryzyk. Wymienić tutaj należy:
  - ✓ ujednoczenie polityki rachunkowości, zasad sprawozdawczości i ewidencji księgowej,
  - ✓ stosowanie usystematyzowanego modelu raportowania finansowego dla potrzeb zewnętrznych i wewnętrznych,
  - ✓ jasny podział obowiązków i kompetencji służb finansowych oraz kierownictwa średniego i wyższego szczebla,
  - ✓ cykliczność i formalizację procesu weryfikacji i aktualizacji planów
  - ✓ poddawanie sprawozdań finansowych przeglądom i badaniom przez niezależnego biegłego rewidenta.
  - ✓ wdrażanie wspólnej dla spółek Grupy platformy informatycznej firmy IFS.

Nadzór merytoryczny nad procesem przygotowania sprawozdań finansowych i raportów okresowych Grupy sprawuje Dyrektor Finansowy Spółki dominującej w randze Członka Zarządu. Za organizację prac związanych z przygotowaniem rocznych i śródrocznych sprawozdań finansowych odpowiedzialny jest pion finansowy Spółki dominującej. Spółka dominująca na bieżąco śledzi zmiany wymagane przez przepisy i regulacje zewnętrzne odnoszące się do wymogów sprawozdawczości giełdowej i przygotowuje się do ich wprowadzenia ze znacznym wyprzedzeniem czasowym. W cyklu miesięcznym, po zamknięciu ksiąg rachunkowych, sporządzany jest raport zawierający informację zarządczą, która prezentuje kluczowe dane finansowe i wskaźniki operacyjne segmentów biznesowych. Zarząd wraz z kadrą kierowniczą analizuje i omawia wyniki Grupy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Grupa poddaje swoje sprawozdania finansowe badaniu (przeglądowi) przez niezależnego biegłego rewidenta. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i niezależność zawodową. Wnioski z badania (przeglądu) prezentowane są przez biegłego rewidenta Zarządowi Spółki dominującej oraz Komitetowi Audytu, a następnie publikowane w sprawozdaniu z badania biegłego rewidenta.

4.3. Znaczący akcjonariusze

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i do dnia opublikowania niniejszego sprawozdania udział znaczących akcjonariuszy w kapitale akcyjnym oraz w głosach przedstawia poniższa tabela:

Akcjonariusz	Ilość akcji	Udział % w kapitale zakładowym	Udział % w liczbie głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA
Glaspin Consultants Limited i Lybet Limited	15 028 619	30,06%	15 028 619	30,06%
Nationale Nederlanden OFE	5 185 109	10,37%	5 185 109	10,37%
PKO BP Bankowy OFE	4 916 676	9,83%	4 916 676	9,83%
Fundusze ESALIENS	4 740 219	9,48%	4 740 219	9,48%

Pozostali Akcjonariusze	20 129 377	40,26%	20 129 377	40,26%
RAZEM	50 000 000,00	100,00%	50 000 000,00	100,00%

4.4. Akcje posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące

Członkowie Zarządu Libet S.A. posiadają bezpośrednio 5.000 (pięć tysięcy) akcji Spółki, natomiast członkowie Rady Nadzorczej Libet S.A. nie posiadają bezpośrednio żadnych akcji Spółki. Członkowie Zarządu Thomas Lehmann oraz Ireneusz Gronostaj i Członek Rady Nadzorczej Jerzy Józef Gabrielczyk kontrolują pośrednio, przez podmiot przez nich współkontrolowany 15.028.619 akcji Spółki, co stanowi 30,06 % kapitału zakładowego Spółki

4.5. Posiadacze akcji dających specjalne uprawnienia kontrolne

Nie istnieją papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Spółki dominującej.

4.6. Ograniczenie dotyczące praw głosu

Z akcjami Spółki dominującej nie wiążą się żadne ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu.

4.7. Ograniczenie dotyczące przenoszenia praw własności akcji

Z akcjami Spółki dominującej nie wiążą się żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia praw ich własności.

4.8. Skład Zarządu Spółki dominującej, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu oraz Komitetu Wynagrodzeń

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie do opublikowania niniejszego raportu przedstawiał się następująco:

Thomas Lehmann	Prezes Zarządu,
Ireneusz Gronostaj	Członek Zarządu.

W roku 2017 wystąpiły następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej jak i komitetów Rady Nadzorczej.

- w dniu 2 stycznia 2017 roku w związku z upływem kadencji wygasła mandaty Pana Piotra Łyskawy oraz Heinza Geenena, którzy nie zostali powołani w Rad Nadzorczej na kolejną kadencję;

- w dniu 2 stycznia 2017 roku na nową kadencję zostali powołani dotychczasowi członkowie Rady Nadzorczej Spółki w osobach Pana Zbigniew Rogóż, Pana Sławomir Najnigier, Pan Tomasz Krysztofiak;
- w dniu 2 stycznia 2017 roku w skład Rady Nadzorczej został powołany Pan Piotr Nowjalis;
- w dniu 2 stycznia 2017 roku w skład Rady Nadzorczej został powołany Pan Piotr Woźniak;
- z dniem 2 stycznia 2017 roku wobec wyborów Rady Nadzorczej nowej kadencji Pan Jerzy Gabrielczyk przestał pełnić funkcje Przewodniczącego Rady nadzorczej, przy czym dnia 2 stycznia 2017 roku Pan Jerzy Gabrielczyk został powołany na kolejną kadencję w skład Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 9 lutego 2017 roku Pan Zbigniew Rogóż został wybrany na Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a Pan Piotr Nowjalis na Wice Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- w dniu 9 lutego 2017 roku, Pan Piotr Nowjalis, Pan Jerzy Gabrielczyk, Tomasz Krysztofiak, Pan Piotr Woźniak zostali powołani w skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 9 lutego 2017 roku, Pan Piotr Woźniak został powołany na funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 29 sierpnia 2017 roku na podstawie art. 385 par. 8 Kodeksu Spółek Handlowych i z mocy ustawy z uwagi na ziszczenie się przesłanki wskazanej w tym przepisie, wygasły mandaty wszystkich dotychczasowych Członków Rady Nadzorczej;
- w dniu 29 sierpnia 2017 roku dokonano wyboru Rady Nadzorczej Spółki w następującym składzie: Pan Jerzy Gabrielczyk, Pan Sławomir Najnigier, Pan Piotr Łyskawa, Pan Tomasz Pelczar, Pan Piotr Nowjalis, Pan Tomasz Krysztofiak;
- w dniu 25 września 2017 roku, Pan Jerzy Gabrielczyk został wybrany Przewodniczącym Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 25 września 2017 roku, Pan Piotr Łyskawa został wybrany Członkiem i Przewodniczącym Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 25 września 2017 roku, Pan Piotr Nowjalis oraz Pan Sławomir Najnigier zostali wybrani do Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 27 października 2017 roku odwołano Pana Tomasza Pelczara oraz odwołano Pana Piotra Łyskawę;
- w dniu 27 października 2017 roku powołano w skład Rady Nadzorczej Pana Seweryna Kubickiego, Pana Macieja Matusiaka oraz Pana Piotra Woźniaka;
- w dniu 24 listopada 2017 roku Pan Piotr Woźniak został wybrany Członkiem i Przewodniczącym Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;

- w dniu 27 listopada 2017 roku odwołano ze składu Rady Nadzorczej Spółki Pana Piotra Nowjalisa, Seweryna Kubickiego oraz Tomasza Krysztofiaka;

- w dniu 27 listopada 2017 roku powołano w skład Rady Nadzorczej Spółki Panów Piotra Łyskawę oraz Grzegorza Warzochę;
- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Woźniak został odwołany ze składu Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Łaskawa oraz Pan Grzegorz Warzocha zostali powołani w skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Łyskawa został powołany na funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Woźniak, Pan Maciej Matusiak, Pan Grzegorz Warzocha zostali powołani w skład Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Spółki;
- w dniu 15 grudnia 2017 roku Pan Piotr Woźniak został powołany na funkcję Przewodniczącego Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Spółki;

W skład **Rady Nadzorczej** Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2017 wchodziły następujące osoby:

Jerzy Gabrielczyk	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Sławomir Bogdan Najnigier	- Członek Rady Nadzorczej,
Piotr Łyskawa	- Członek Rady Nadzorczej,
Maciej Matusiak	- Członek Rady Nadzorczej.
Grzegorz Warzocha	- Członek Rady Nadzorczej.
Piotr Woźniak	- Członek Rady Nadzorczej

W skład **Komitetu Audytu Rady Nadzorczej** na dzień 31 grudnia 2017r. wchodziły następujące osoby:

- Piotr Łyskawa – Przewodniczący Komitetu Audytu
- Grzegorz Warzocha – Członek Komitetu Audytu
- Sławomir Najnigier – Członek Komitetu Audytu

W skład **Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej** na dzień 31 grudnia 2017r. wchodziły następujące osoby:

- Piotr Woźniak – Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń
- Maciej Matusiak – Członek Komitetu Wynagrodzeń
- Grzegorz Warzocha – Członek Komitetu Wynagrodzeń

4.9. Organizacja Zarządu

Organizacja i kompetencje Zarządu ustalane są przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa w szczególności przez przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, a także przez Statut Spółki i Regulamin Zarządu (dostępne na stronie internetowej Spółki) powzięty uchwałą Rady Nadzorczej Spółki.

Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.

4.10. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia Spółki. Do dokonania zmiany Statutu Spółki konieczna jest odpowiednia uchwała Walnego Zgromadzenia Spółki oraz zarejestrowanie zmian Statutu Spółki zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa.

4.11. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki. Statut Spółki znajduje się na stronie internetowej www.libet.pl

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU O RZETELNOŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zarząd Libet S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2017 rok oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Libet S.A. oraz jej wynik finansowy, oraz że roczne skonsolidowane sprawozdanie Zarządu z działalności zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU O WYBORZE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA

Zarząd Libet S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Libet za 2017 rok został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Thomas Lehmann

Prezes Zarządu

Ireneusz Gronostaj

Członek Zarządu

Grupa Kapitałowa LIBET S.A.

Roczne Skonsolidowane Oświadczenie Niefinansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Niniejsze oświadczenie (dalej zwane „Oświadczeniem”) sporządzone zostało w wykonaniu obowiązku określonego w art. 49b Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tj. z dnia 22 listopada 2017 roku (Dz.U. z 2017 roku poz. 2342) z wykorzystaniem standardu Global Reporting Initiative GRI-4 jako załącznik nr 1 do Roczego Skonsolidowanego Sprawozdania Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej LIBET S.A. Treść Sprawozdania obejmuje informacje niefinansowe, dotyczące Grupy Kapitałowej LIBET S.A. za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, w zakresie zagadnień uznanych przez Spółkę, w wyniku przeprowadzonych analiz, za istotne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji oraz wpływu jej działalności na zagadnienia, o których mowa w art. 49b ust. 2 pkt. 3 Ustawy o rachunkowości.

Spis treści

1.	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET S.A.	31
2.	Strategia biznesowa i zarządzanie ryzykiem	32
3.	Kultura zarządzania	36
4.	Zarządzanie zasobami ludzkimi	39
5.	Bezpieczne środowisko pracy	42
6.	Odpowiedzialność za produkt	44
7.	Relacje z otoczeniem zewnętrznym	46
8.	Środowisko naturalne	48
9.	Oświadczenie niefinansowe.....	52
10.	Wskaźniki GRI	54

1. Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET S.A.

Grupa Kapitałowa LIBET S.A. jest wiodącym producentem betonowych materiałów nawierzchniowych. Priorytetem jej działalności jest dostarczanie produktów spełniających najwyższe oczekiwania klientów. Grupa kreuje trendy i wpływa na gusta klientów, dostarczając nowoczesne rozwiązania i materiały, pozwalające na aranżację przestrzeni w niecodzienny i innowacyjny sposób, przełamując obowiązujące schematy. Przewagą konkurencyjną Grupy jest efektywnie zarządzany zespół pracowników, wieloletnie doświadczenie oraz umiejętność kształtowania nowych kierunków rozwoju, które są komercjalizowane na rynku.

W ofercie produktowej Grupy Kapitałowej LIBET S.A. znajdują się kostki brukowe, płyty ażurowe, tarasowe i gresowe oraz elementy uzupełniające, do których należą ogrodzenia, palisady i obrzeża, stopnie schodowe, cegły ozdobne, materiały elewacyjne, beton architektoniczny oraz szkło dekoracyjne, grysy i otoczaki. Grupa dostarcza również nowoczesne rozwiązania oraz technologie dla brukarzy i wykonawców projektowanych aranżacji w postaci narzędzi oraz technik ułatwiających pracę z materiałem, w tym m.in. wsporniki tarasowe oraz preparaty do fugowania, impregnacji i montażu materiałów betonowych.

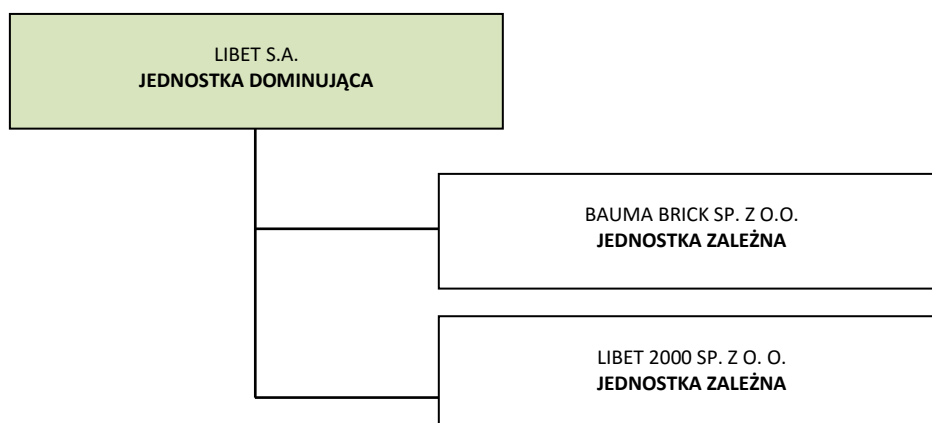
Solidność wykonania, kompleksowość oferty, nowoczesne wzornictwo oraz trwałość oferowanych produktów, pozwoliły LIBET S.A. przez lata zdobyć grono zadowolonych klientów, wybierających produkty przedsiębiorstwa spośród różnych segmentów. Grupa dociera do klientów rynku krajowego z produktami należącymi do segmentu Premium, segmentu Standard oraz segmentu Przemysłowego. Produkty Premium adresowane są do najbardziej wymagających klientów indywidualnych i komercyjnych oraz deweloperów. Segment Standard zaspokaja potrzeby klientów indywidualnych oraz odbiorców sektora publicznego i komercyjnego, ceniących jakość i przystępną, adekwatną do jakości cenę. W ramach segmentu Przemysłowego odbiorcami produktów są głównie jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje publiczne.

Grupa cyklicznie wyróżniana jest nagrodami w różnorodnych konkursach i rankingach. Doceniany jest m.in. design i funkcjonalność produktów, współpraca z wykonawcami czy pozycja Grupy na rynku budowlanym. Rozwiązania LIBET S.A. uznawane są nie tylko przez profesjonalistów / projektantów, architektów, przedstawicieli branżowych mediów i organizacji /, ale, co najważniejsze, klientów finalnych, korzystających z produktów Grupy. Do najważniejszych wyróżnień i nagród należą: Inspiracje 2017 (System Madera), Perła Ceramiki UE 2016 (płyta gresowa Sundeck), Budowlana Marka Roku 2015 i 2016 (nagroda przyznawana na podstawie opinii wykonawców), Inspiracje 2016 (Maxima Rigato), Budowlana Firma Roku Buildera 2016, Polski Herkules Buildera (dla Thomasa Lehmana, Prezesa Zarządu Spółki), Design dla Konesera 2015 (podwójne wyróżnienie dla płyty Innovatio), TopBuilder 2016, Dobry Design 2016 (Plaster Miodu Libet Stampo), Dobry Design 2015 (Maxima Trio).

LIBET S.A. z siedzibą we Wrocławiu, zgodnie z podziałem sektorowym stosowanym przez GPW w Warszawie, zaliczany jest do sektora budownictwo. Jako jednostka dominująca Spółka tworzy wraz z jednostkami zależnymi Grupę Kapitałową LIBET S.A., w skład której wchodzi dwie Spółki zależne: Bauma Brick Sp. z o.o. oraz Libet 2000 Sp. z o.o.

G4-17	Nazwa i forma prawna podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Posiadane udziały i prawa głosu
SPÓŁKI ZALEŻNE				
	Bauma Brick Sp. z o.o.	Polska (Wrocław)	sprzedaż hurtowa kostki brukowej	100,0 %
	Libet 2000 Sp. z o. o.	Polska (Żory)	produkcja kostki brukowej	100,0 %

Struktura GRUPY KAPITAŁOWEJ LIBET S.A.

2. Strategia biznesowa i zarządzanie ryzykiem

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Okres ostatnich trzech lat działalności był dla Grupy Kapitałowej LIBET S.A. czasem intensywnej pracy i realizacji ambitnych wyzwań w wielu obszarach i aspektach zrównoważonego rozwoju. Grupa koncentrowała się na podniesieniu poziomu innowacyjności swoich zakładów. W wymiarze zewnętrznym zmiany te podniosły jakość oferowanych produktów i ich estetykę. W wymiarze wewnętrznym wpłynęły na zwiększenie komfortu pracowników, bezpieczeństwo i efektywność pracy oraz, w kwestiach środowiskowych, zminimalizowały potencjalne negatywne oddziaływanie na otoczenie zewnętrzne.

Istotnym elementem rozwoju Grupy jest prowadzenie ciągłych prac w zakresie doskonalenia oferowanych produktów, dzięki którym osiąga ona zamierzone cele w wymiarze klienckim oraz rynkowym. Aktywne poszukiwanie możliwości, pozwalających na wyprzedzanie oczekiwań konsumentów sukcesywnie realizowane jest przez proces wdrażania innowacji.

W analizowanym okresie Grupa swoją uwagę koncentrowała również na przemodelowaniu obszaru sprzedażowego. Działania w tym zakresie podejmowane były w kilku wymiarach, m.in. struktury organizacyjnej, podnoszenia kompetencji sprzedażowych i wiedzy technicznej oraz personalizacji oferty szkoleniowej. Efektem tych prac było wypracowanie ścieżki rozwoju oraz awansu pracowników Działu Sprzedaży, co wpłynęło na zwiększenie efektywności pracy oraz motywacji pracowników.

Realizacja celów strategicznych obejmowała także obszar produkcji i technologii. W tym zakresie Grupa koncentrowała swoje wysiłki na wprowadzeniu innowacji procesowych i technologicznych istotnie wpływających na skrócenie czasu cyklu produkcyjnego. Zastosowanie nowatorskiego systemu komór dojrzewania betonu pozwoliło osiągnąć większą wydajność produkcji oraz uzyskać wyższe parametry jakościowe wyrobów. Dodatkowo, prowadzone prace nad modyfikacją struktury mieszanki betonowej, wyeliminowały straty w wyrobach gotowych spowodowane pęknięciami. Ponadto, do produkcji części wyrobów, wykorzystywano surowce pochodzące z recyklingu w postaci popiołów i kruszonego betonu oraz prowadzono badania nad zastosowaniem w produkcji cementu przyjaznego środowisku, który ma właściwości redukcji szkodliwych związków przedostających się do powietrza.

REALIZACJA STRATEGII

Wzrost efektywności, optymalizacja procesów produkcyjnych, inwestycje dopasowane do potrzeb rynku oraz rozwój innowacji i budowanie długotrwałej relacji z klientem, były podstawowymi założeniami Strategii Grupy LIBET S.A. w 2017 r., realizowanymi w oparciu o przyjęte cele:

- **Wzrost przychodów ze sprzedaży generowanych na grupie produktów Premium** w oparciu o skorelowanie działań sprzedażowych z prowadzonymi pracami rozwojowymi nad dedykowanymi klientom indywidualnymi produktami z tego segmentu oraz rozbudowę istniejącej sieci Autoryzowanych Punktów Sprzedaży Libet Platinum.
- **Poprawa efektywności funkcjonowania kluczowych klientów**, poprzez odpowiednie działania marketingowe i organizację cyklu szkoleń podnoszących kwalifikacje oraz dostarczających wiedzę w zakresie oferowanych produktów. Znaczącym krokiem w realizacji tego celu było również powołanie Rady Ekspertów Platinum, której zadaniem jest uwspólnianie dobrych praktyk i sprawdzonych rozwiązań wśród dystrybutorów, przyczyniających się do wzrostu ich skuteczności.
- **Doskonalenie procesu zarządzania jakością produkcji materiałów betonowych**, obejmujące optymalizację procedur dotyczących produkcji, zakupów, łańcucha dostaw oraz jakości wyrobów.
- **Stworzenie komplementarnej oferty dla klientów**, obejmującej z jednej strony rozszerzenie obecnej oferty produktowej Grupy o produkty uzupełniające i narzędzia brukarskie, z drugiej – rozwój systemu

certyfikowanych szkoleń dla brukarzy w zakresie wprowadzonych produktów oraz prawidłowej pracy z narzędziami dedykowanymi do danych linii produktowych.

- **Podniesienie wiedzy i umiejętności pracowników** w oparciu o cykliczne szkolenia dla handlowców, pozwalające na precyzyjniejszy dobór produktów do oczekiwań klientów oraz sprawniejsze przeprowadzenie procesu sprzedaży.

PLANY I PERSPEKTYWY

Plany rozwojowe Grupy Kapitałowej LIBET S.A. na najbliższe lata działalności obejmują m.in.:

- dalsze zwiększanie udziału w rynku dedykowanym dla segmentu Premium,
- zwiększenie udziału w rynku w obecnym obszarze działania,
- koncentrację na nowych rynkach,
- optymalizacja mocy produkcyjnych potrzebnych do pokrycia potencjalnego wzrostu sprzedaży,
- dalszą digitalizację sprzedaży, wykorzystującą nowoczesne narzędzia internetowe.

Grupa ocenia możliwość wykonania powyższych zamierzeń w oparciu o wypracowaną pozycję, która obecnie wskazuje, że LIBET S.A. jest drugim największym graczem na rynku, obejmując jednocześnie pozycję lidera w Polsce w segmencie kostki Premium. Spółka posiada około 22% udziału w rynku ogółem oraz 36% udziału w segmencie Premium. Należy podkreślić, że trzy największe firmy z branży posiadają łącznie ponad 50% udziału w rynku. Realizacja planów jest możliwa dzięki ogólnopolskiej sieci Autoryzowanych Punktów Sprzedaży Libet Platinum oraz posiadanej infrastrukturze zakładów produkcyjnych zapewniających ponad 70% pokrycie rynku dystrybucji. Ponadto, realizacji planów sprzyja szeroko rozpoznawana marka Libet utożsamiana z wysoką jakością, nowoczesnością oraz niezawodnością. Prowadzone prace badawczo-rozwojowe materializujące się w postaci corocznie wprowadzanych innowacyjnych produktów oraz konsekwentnie przeprowadzane inwestycje infrastrukturalne, technologiczne i organizacyjne, są kolejnym atutem, przemawiającym za realizacją z sukcesem powyższych planów. Obecność blisko klienta oraz szybkość reakcji na zmieniające się oczekiwania, w połączeniu z profesjonalną obsługą sprawiają, że założone cele urzeczywistniają się w postaci wymiernych efektów.

Na pozytywną ocenę przyszłej perspektywy wpływ mają również sprzyjające czynniki zewnętrzne. Tym samym należy podkreślić, że rynek produktów Premium wykazuje tendencje wzrostowe, co utożsamiane jest z rosnącym poziomem zamożności społeczeństwa. Jednocześnie, dodatkowych pozytywnych argumentów dostarcza fakt odnotowania znaczącego ożywienia w branży deweloperskiej, przejawiającego się w postaci stale utrzymującego się trendu wzrostowego sektora mieszkaniowego. Przyczyną zaistniałej sytuacji jest realizowany na rynku program inwestycji infrastrukturalnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Celem dokonania obiektywnej oceny w zakresie prawdopodobieństwa osiągnięcia przyjętych celów, Grupa wzięła również pod uwagę zagrożenia, które mogą wpłynąć negatywnie na sytuację w przyszłości. Tym samym

dostrzega pewne trudności w przypadku wejścia w trend okresowej dekonjunktury, wraz z którą w silniejszy sposób mogą uaktywnić się główni konkurenci. Do znaczącej konkurencji należą międzynarodowe koncerny dysponujące wsparciem finansowym i technologicznym, uruchamianym w czasie regresu gospodarczego. Dodatkowo nie należy pomijać ewentualnych zmian oraz innych uregulowań prawno-podatkowych, które mogą spowolnić trwające ożywienie w branży budowlanej.

MONITOROWANIE RYZYKA NIEFINANSOWEGO

Grupa Kapitałowa LIBET S.A. wyznaje zasadę transparentności oraz kieruje się uczciwością w każdym obszarze swojego wpływu. Tym samym, przykładą znaczącą uwagę do monitorowania ryzyk niefinansowych oraz prawidłowości wykonania działań, analizując ich ewentualne skutki i konsekwencje. Ryzyka monitorowane są w obszarze operacyjnym oraz strategicznym w aspektach ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, pracowniczych oraz produktowych. W powyższym procesie poszczególne osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie jednostek organizacyjnych prowadzą nadzór i kontrolę w zakresie zgodności podejmowanych działań z przepisami prawa oraz przyjętymi wewnątrznie regulacjami. Do ich zadań należy identyfikacja ewentualnego ryzyka pozafinansowego oraz jego monitorowanie i prowadzenie analiz w zakresie powstania możliwych zagrożeń w swoim obszarze działania. Celem przeciwdziałania materializacji zidentyfikowanych ryzyk i wyniki prowadzonych analiz są szczegółowo konsultowane z osobami zarządzającymi. Opracowywane są także programy, mające na celu niwelowanie skutków zagrożeń. Wykonywanie powyższych obowiązków przez wyznaczone osoby realizowane jest przy wsparciu obsługi prawnej oraz wewnętrznych służb kontroli LIBET S.A.

W ramach przeprowadzonego w 2017 r. badania istotności dokonano kompleksowej identyfikacji ryzyk, związanych z pozafinansowym obszarem działalności Grupy. W efekcie badania zidentyfikowano następujące uznane za istotne ryzyka:

Rodzaj ryzyka	Sposób przeciwdziałania
RYZYKA NIEFINANSOWE	
Pochodzenie surowców ze złóż eksploatowanych niezgodnie z zasadami ochrony środowiska naturalnego	Surowcami niezbędnymi do produkcji materiałów betonowych są kruszywa pozyskiwane ze złóż naturalnych. Grupa dba o wysoką jakość wykorzystywanych surowców oraz o pewne i sprawdzone źródło ich pochodzenia. Istnieje jednak ryzyko, że pozyskany surowiec może pochodzić ze złóż eksploatowanych niezgodnie z zasadami ochrony środowiska naturalnego Grupa przeciwdziała materializacji powyższego ryzyka, poprzez opracowanie, wdrożenie i stosowanie wewnątrz organizacji procedury „Ocena i Kwalifikacje Dostawców”. Grupa dokonuje oceny dostawców w ramach łańcucha dostaw pod kątem spełniania wskazanych wymagań oraz posiadania określonych certyfikatów. Proces doboru dostawców zarządzany jest poprzez „Listę kwalifikowanych Dostawców”. W 2018 r. Grupa planuje wprowadzić rozszerzone badanie dostawców ujmujące w szczególności aspekty środowiskowe i społecznej odpowiedzialności biznesu.
Ryzyko zwiększenia zużycia wody	Grupa posiada w ofercie m.in. szlachetne kostki brukowe o powierzchni płukanej. Jednym z etapów procesu produkcyjnego tego asortymentu (prowadzonego przez część zakładów) jest tzw. „płukanie kostki”. Wykorzystywana w tym procesie woda wymywa nadmiar zączynu cementowego odsłaniając wierzchnią warstwę kostki przypominającą naturalny kamień. Przy zwiększonej produkcji tego rodzaju produktu rośnie ryzyko zwiększenia ilości zużywanej wody. Grupa ogranicza negatywne skutki procesu

	i przeciwdziała materializacji tego ryzyka poprzez ponowne wykorzystywanie zużytej wody w procesie produkcyjnym.
Ryzyko zwiększenia emisji pyłów zawieszonych	Proces produkcyjny realizowany przez Grupę generuje pył zawieszony do powietrza, który powstaje w wyniku przeladunku cementu oraz późniejszego procesu obróbczego wykonywanego na liniach produkcyjnych. Przy zwiększonej produkcji rośnie ryzyko zwiększenia emisji pyłów zawieszonych do powietrza. W celu przeciwdziałania materializacji zidentyfikowanego ryzyka Grupa stosuje systemy odpylania instalacji składowania cementów i pyłów oraz systemy odpylania elementów linii wyposażonych w filtry.
Ryzyko oddziaływania prowadzonej produkcji na społeczność lokalną	Podstawowymi maszynami wykorzystywanymi do produkcji są wibroprasy, które generują wysoki poziom hałasu. Grupa dąży do utrzymywania dobrych relacji ze społecznością lokalną, natomiast ma pełną świadomość, że lokalizacja Zakładów w pobliżu terenów mieszkalnych może nieść ze sobą uciążliwości związane z odczuwaniem nadmiernego hałasu. Zidentyfikowane ryzyko zostało ograniczone poprzez rezygnację z prowadzenia produkcji w porze nocnej przez zakłady znajdujące się w pobliżu gospodarstw domowych. Ponadto wszystkie wibroprasy zostały umieszczone w specjalnych kabinach wyciszających.
Nieodpowiednia jakość lub skład stosowanych surowców i komponentów do produkcji	Kluczowym elementem realizowanych działań jest dostarczanie klientom produktów o wysokiej jakości spełniających ich oczekiwania. Grupa wprowadza zmiany technologiczne, które mają na celu osiągnięcie określonych parametrów wytrzymałościowych. Jednak każda zmiana niesie ze sobą ryzyko dostarczenia nieodpowiedniej jakości lub składu stosowanych surowców bądź komponentów. Grupa przeciwdziała urzeczywistnieniu się powyższego ryzyka poprzez dokładną kontrolę jakości surowców stosowanych do produkcji oraz finalnie - kontrolę jakości wyrobów gotowych. Ponadto realizuje szkolenia dla załogi w zakresie jakości ich pracy i wpływu na efekt finalny wyrobu gotowego.
Niezgodne z prawem oznakowanie i sporządzanie wymaganych przepisami prawa dokumentów dotyczących wyrobów	Jednym z priorytetów Grupy jest transparentność oraz uczciwość w zakresie prowadzonych działań. Przejawia się ona w przestrzeganiu regulacji oraz przepisów prawa. Natomiast wprowadzane zmiany w przepisach budowlanych mogą spowodować zastosowanie niewłaściwego oznakowania lub braku informacji towarzyszących oznakowaniu wprowadzanych wyrobów na rynek. Wystąpienie zidentyfikowanego ryzyka jest ograniczane poprzez zewnętrzne szkolenia kadry zarządzającej w zakresie wymagań przepisów prawa dotyczących wyrobów budowlanych i wprowadzania ich na rynek oraz przez stosowanie w tym zakresie procedur zawartych w Systemie Operacyjnym Libet.
Ryzyko związane z przeciwdziałaniem korupcji	Polityka w zakresie przeciwdziałania korupcji regulowana jest przez Zarządzenie Prezesa Zarządu. Działania prewencyjne i kontrolne w zakresie przeciwdziałania korupcji są realizowane na różnych poziomach organizacji, szczególnie wśród pracowników mających bezpośredni kontakt z przedstawicielami podmiotów zewnętrznych. Grupa nie toleruje przyjmowania i udzielania niedozwolonych korzyści finansowych, wszelkich form wyludzenia lub korupcji, gratyfikacji, a także „prania pieniędzy”.

3. Kultura zarządzania

ORGANY SPÓŁKI

Głównymi organami LIBET S.A. są Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza i Zarząd. Dodatkowo w Spółce funkcjonuje Komitet Audytu Rady Nadzorczej, monitorujący m.in. proces sprawozdawczości finansowej skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i inne określone przepisami działania oraz Komitet Wynagrodzeń właściwy w sprawach nadzoru nad sposobem i formą wynagradzania członków Zarządu, wprowadzania w Spółce programów motywacyjnych i innych spraw określonych w Statucie podmiotu.

Funkcjonowanie powyższych organów regulowane jest przez Kodeks Spółek Handlowych, Statut Spółki, Regulaminy Rady Nadzorczej i Zarządu oraz zasady ładu korporacyjnego wprowadzone przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w postaci „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

ZARZĄD

Zarząd LIBET S.A. kieruje działalnością Spółki, zarządza jej majątkiem, reprezentuje Spółkę na zewnątrz przed sądami, organami władzy i wobec osób trzecich oraz prowadzi wszelkie sprawy korporacyjne, z wyjątkiem zastrzeżonych przez prawo lub Statut Spółki do wyłącznej kompetencji Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Tryb działania Zarządu, a także sprawy, które mogą być powierzone poszczególnym jego członkom określa szczegółowo Regulamin Zarządu.

Na dzień 31.12.2017 r. Zarząd Spółki reprezentują dwie osoby. Łączą one funkcje w organie zarządzającym z pełnieniem funkcji operacyjnego kierownictwa w strukturze organizacyjnej Spółki. Prezes Zarządu sprawuje funkcję Dyrektora Zarządzającego, a Członek Zarządu – Dyrektora Finansowego. Wszyscy Członkowie Zarządu są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw Spółki.

Imię i nazwisko	Stanowisko
CZŁONKOWIE ZARZĄDU	
Thomas Lehmann	Prezes Zarządu, Dyrektor Zarządzający
Ireneusz Gronostaj	Członek Zarządu, Dyrektor Finansowy

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością LIBET S.A. we wszystkich dziedzinach działalności Spółki. Rada podejmuje uchwały w sprawach przewidzianych w kodeksie spółek handlowych oraz Statucie Spółki. Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa jej Regulamin.

Na dzień 31.12.2017 r. Rada Nadzorcza Spółki składa się z sześciu członków. Wszyscy członkowie Rady spełniają kryteria niezależności określone w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW” oraz Ustawie o Biegłych Rewidentach.

G4-34	Imię i nazwisko	Stanowisko
	CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ	
	Jerzy Gabrielczyk	Przewodniczący Rady Nadzorczej
	Piotr Łyskawa	Członek Rady Nadzorczej
	Grzegorz Warzocha	Członek Rady Nadzorczej
	Sławomir Najnigier	Członek Rady Nadzorczej
	Maciej Matusiak	Członek Rady Nadzorczej
	Piotr Woźniak	Członek Rady Nadzorczej

Imię i nazwisko	Stanowisko
CZŁONKOWIE KOMITETU AUDYTU RADY NADZORCZEJ	
Piotr Łyskawa	Przewodniczący Komitetu Audytu
Grzegorz Warzocha	Członek Komitetu Audytu
Sławomir Najnigier	Członek Komitetu Audytu
Imię i nazwisko	Stanowisko
CZŁONKOWIE KOMITETU WYNAGRODZEŃ RADY NADZORCZEJ	
Piotr Woźniak	Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń
Maciej Matusiak	Członek Komitetu Wynagrodzeń
Grzegorz Warzocha	Członek Komitetu Wynagrodzeń

ŁAD KORPORACYJNY I DOBRE PRAKTYKI

Jako emitent papierów wartościowych, dopuszczonych do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, LIBET S.A. zobowiązany jest do stosowania zasad ładu korporacyjnego w postaci „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Ład korporacyjny stanowi zbiór podstawowych zasad, które powinny być stosowane w spółkach notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych i określa m.in. zasady i normy odnoszące się do szeroko rozumianego zarządzania organizacją, inicjatywy, opracowania i wdrożenia reguł dobrych praktyk w spółkach publicznych, czy też zasady zarządzania i nadzoru oraz relacje między akcjonariuszami w związku z udziałem w danej spółce.

Ład korporacyjny stanowi instrument, podnoszący wiarygodność Spółki na rynku, wskazując na jej transparentność i przejrzystość. Jest narzędziem budowy zaufania w relacjach z interesariuszami podmiotu i budowy wartości dla akcjonariuszy.

LIBET S.A. odnosił się w 2017 r. do zbioru zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Intencją Zarządu Spółki było stosowanie wszystkich zasad ładu korporacyjnego. Według aktualnego stanu Spółka nie stosuje 2 rekomendacji: II.R.2., IV.R.2. i 6 zasad szczegółowych: I.Z.1.15., I.Z.1.16., I.Z.1.20, II.Z.2, IV.Z.2, VI.Z.4, co zostało opisane w Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej.

UDZIAŁ W ORGANIZACJACH I STOWARZYSZENIACH

Grupa LIBET S.A. aktywnie współpracuje z organizacjami branżowymi i biznesowymi. Uczestnictwo w tych inicjatywach służy wymianie doświadczeń i badaniu potrzeb rynkowych oraz pomaga budować odpowiednie relacje biznesowe.

G4-16	Nazwa organizacji	Zakres działalności
UDZIAŁ W ORGANIZACJACH I STOWARZYSZENIACH		
	Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP)	Głównym Celem Stowarzyszenia jest współdziałanie w kreowaniu nowoczesnego oblicza kraju, jego kultury, cywilizacji i społeczeństwa obywatelskiego, z zachowaniem podstawowego założenia - szacunku dla ponad tysiącletniej historii. Stowarzyszenie promuje wartości do których należą m.in.: wysoka jakość architektury, przestrzeni i środowiska oraz dbanie o rangę zawodu architekta w kontekście jego społecznego i kulturotwórczego znaczenia.
	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu (SAK)	Stowarzyszenie chroni i wspiera interesy zawodowe członków organizacji, co w szczególności odnosi się do: działań na rzecz podnoszenia jakości krajobrazu, promocji i ochrony zawodu architekta oraz unormowania praw do jego wykonywania poprzez dążenie do utworzenia izby zawodowej. Ponadto Stowarzyszenie podejmuje działania na rzecz promocji wykonawców obiektów architektury krajobrazu, promowanie nowych technologii w branży oraz promowanie standardów w zakresie projektowania i wykonawstwa obiektów architektury krajobrazu.
	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Twórców Ogrodów (OSTO)	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Twórców Ogrodów stanowi platformę do dyskusji i wymiany informacji, która daje możliwość integracji dedykowanego stowarzyszeniu środowiska zawodowego. Stowarzyszenie przyczynia się do wypracowywania standardów zawodowych, upowszechnia zasady zdrowej konkurencji i współpracy oraz pozwala poszerzać wiedzę i promować architektów ogrodów jako profesjonalną grupę zawodową.
	Żorska Izba Gospodarcza	Żorska Izba Gospodarcza jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Głównymi celami Izby są m.in.: ochrona i rozwój przedsiębiorczości w regionie, branżowa i regionalna integracja przedsiębiorców, wspólna reprezentacja interesów przedsiębiorców przed organami administracji państwowej i samorządu terytorialnego, zajmowanie stanowisk w sprawach publicznych związanych z działalnością gospodarczą, podejmowanie interwencji, występowanie do organów państwowych z wnioskami, propozycjami i opiniami oraz lobbing na rzecz ochrony interesów przedsiębiorców w kraju i w regionie.
	Stowarzyszenie Producentów Elementów Betonowych dla Kanalizacji (SPEBK)	Stowarzyszenie Producentów Elementów Betonowych dla Kanalizacji jest ogólnopolską – otwartą organizacją branżową, zrzeszającą producentów, którzy w pełni przestrzegają wymagań europejskich norm zharmonizowanych dotyczących wyrobów betonowych stosowanych w kanalizacji. Podstawowym celem Stowarzyszenia jest promowanie wyrobów betonowych stosowanych w systemach kanalizacyjnych, wspieranie rozwoju technicznego i podnoszenie jakości wytwarzanych produktów oraz integracja środowiska związanego z ich produkcją.
	Stowarzyszenie Producentów Cementu	Stowarzyszenie Producentów Cementu w swojej działalności podejmuje działania, których głównym celem jest rozwój przemysłu cementowego. W imieniu przemysłu występuje w sprawach, które mają wpływ na jego bieżące funkcjonowanie, jest rzecznikiem przemysłu wobec organów administracji państwowej, władz administracji samorządowej, organizacji pozarządowych i innych, jest stroną, reprezentującą przemysł cementowy w procesie konsultowania aktów prawnych i aktywnie uczestniczy w pracach, obejmujących wiele różnych zagadnień i poziomów legislacyjnych.

4. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Kapitał ludzki jest jednym z kluczowych elementów stanowiących o przewadze konkurencyjnej Grupy Kapitałowej LIBET S.A., która stawia na kompetencje, umiejętności oraz zaangażowanie pracowników. Znaczącym elementem kultury organizacyjnej jest zapewnienie dobrych kontaktów z pracownikami. Grupa kieruje się zasadą transparentności, przejrzystości oraz uczciwości w relacjach pracodawca – pracownik. Silna i rozpoznawalna na rynku marka pozwala na pozyskiwanie wysokiej klasy specjalistów. Grupa prowadzi wieloetapowy proces rekrutacji, który pozwala poznać kandydatów, ich indywidualne kompetencje zawodowe oraz doświadczenie stanowiskowe. Proces ten umożliwia również potencjalnym pracownikom zaznajomienie się

z kulturą organizacyjną oraz możliwościami rozwojowymi oferowanymi przez Grupę. Tego typu podejście pozwala obu stronom podjąć odpowiedzialną decyzję w zakresie współpracy.

Poza procesem rekrutacji Grupa w ramach polityki zarządzania zasobami ludzkimi przykłada ogromną wagę do zapewnienia bezpieczeństwa pracy, rozwoju zawodowego oraz wynagrodzenia, adekwatnego do powierzonych obowiązków i zajmowanego stanowiska. LIBET S.A. kieruje się zasadami etycznymi, opartymi na wzajemnym szacunku, przestrzegając ogólnie obowiązujących przepisów Kodeksu Pracy oraz ustaw i aktów wykonawczych.

Kolejnym elementem polityki zarządzania zasobami ludzkimi jest identyfikowanie obecnie posiadanych kompetencji oraz określanie tych, które wymagają uzupełnienia i przyczynią się do umocnienia potencjału Grupy. W GK LIBET S.A. funkcjonuje system oceny pracowniczej, którym objęte są wszystkie osoby, zatrudnione na podstawie umowy o pracę. System ten jest narzędziem weryfikacji efektywności pracowników w przedziale rocznym. Podczas oceny omawiany jest zarówno poziom realizacji celów, jak i obszary luk kompetencyjnych. Wyniki oceny i poczynione podczas niej ustalenia często służą do planowania obszarów rozwoju kompetencji i określają kierunki rozwoju pracownika. Ocena ma duże znaczenie w budowaniu szacunku i wzajemnego zaufania oraz daje możliwość utożsamienia się z wartościami przedsiębiorstwa.

Grupa daje możliwości rozwijania swoich kompetencji osobom wykwalifikowanym w danej dziedzinie. Z drugiej strony jest otwarta na ludzi młodych, którzy ukończyli szkoły i uczelnie w wielu branżach. Środowisko pracy daje możliwość ugruntowania zdobytej wiedzy w oparciu o działania praktyczne.

Najliczniejszą grupą wiekową stanowią pracownicy w wieku 30–50 lat, którzy zajmują stanowiska specjalistyczne, operacyjne i tworzą trzon kadry kierowniczej. Przez wzgląd na specyfikę branży, większość z pracowników stanowią mężczyźni. Należy podkreślić, że 98,4% kadry pracowniczej to osoby zatrudnione w oparciu o umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu. Grupa stawia na stabilizację zawodową i pewność zatrudnienia, realizując w ten sposób oczekiwania i potrzeby pracowników.

G4-LA12	Struktura zatrudnienia w podziale na grupy wiekowe według płci	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		Ogółem
		Kobiety	Mężczyźni	
Grupa Kapitałowa LIBET S.A.				
	wiek poniżej 30 lat	27	50	77
	wiek od 30 do 50 lat	49	289	338
	wiek powyżej 50 lat	3	82	85

G4-10	Struktura zatrudnienia w podziale na formę i typ zatrudnienia według płci	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		Ogółem
		Kobiety	Mężczyźni	
Grupa Kapitałowa LIBET S.A.				
	pracownicy zatrudnieni podstawie umowy o pracę	79	421	500
	czas nieokreślony	53	260	313
	czas określony	26	161	187
	pełny etat	79	421	500
	niepełny etat	0	0	0

G4-LA3	Liczba pracowników, którzy przebywali na urlopach macierzyńskich / rodzicielskich / ojcowskich	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		Ogółem
		Kobiety	Mężczyźni	
	Urlop macierzyński	6	0	6
	Urlop rodzicielski	5	1	6
	Urlop ojcowski	0	19	19

G4-LA3	Liczba pracowników, którzy powrócili do pracy po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego / rodzicielskiego / ojcowskiego	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		Ogółem
		Kobiety	Mężczyźni	
	urlop macierzyński	0	0	0
	urlop rodzicielski	0	1	1
	urlop ojcowski	0	19	19
	% powrotów z urlopu macierzyńskiego	0%	100%	0%
	% powrotów z urlopu rodzicielskiego	0%	100%	17%
	% powrotów z urlopu ojcowskiego	0%	100%	100%

G4-LA3	Liczba pracowników, którzy powrócili do pracy po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego / rodzicielskiego / ojcowskiego i pozostali w zatrudnieniu przez 12 m-cy po powrocie do pracy	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		Ogółem
		Kobiety	Mężczyźni	
	urlop macierzyński	0	0	0
	urlop rodzicielski	1	0	1
	urlop ojcowski	0	15	15
	% powrotów z urlopu macierzyńskiego i pozostanie w zatrudnieniu min. 12 m-cy	0%	0%	0%
	% powrotów z urlopu rodzicielskiego i pozostanie w zatrudnieniu min. 12 m-cy	20%	0%	17%
	% powrotów z urlopu ojcowskiego i pozostanie w zatrudnieniu min. 12 m-cy	0%	79%	79%

G4-LA12 G4-EC6	Różnorodność w organach zarządczych	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		Ogółem
		Kobiety	Mężczyźni	
Zarząd LIBET S.A.				
	wiek poniżej 30 lat	0	0	0
	wiek od 30 do 50 lat	0	2	2
	wiek powyżej 50 lat	0	0	0
	Obcokrajowcy	0	1	1
	Odsetek członków organu z rynku lokalnego	0	50%	50%
Zarząd LIBET 2000 Sp. z o. o.				
	wiek poniżej 30 lat	0	0	0
	wiek od 30 do 50 lat	0	2	2
	wiek powyżej 50 lat	0	0	0
	Obcokrajowcy	0	1	1
	Odsetek członków organu z rynku lokalnego	0	50%	50%

Zarząd Bauma Brick Sp. z o. o.			
wiek poniżej 30 lat	0	0	0
wiek od 30 do 50 lat	0	2	2
wiek powyżej 50 lat	0	0	0
Obcokrajowcy	0	1	1
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	0	50%	50%
Rada Nadzorcza LIBET S.A.			
wiek poniżej 30 lat	0	0	0
wiek od 30 do 50 lat	0	4	4
wiek powyżej 50 lat	0	2	2
Obcokrajowcy	0	1	1
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	0	83%	83%

G4-EC6	Odsetek osób pochodzących z lokalnej społeczności na wyższych stanowiskach kierowniczych w głównych lokalizacjach prowadzenia działalności	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		Kobiety	Mężczyźni
	Pracownicy zajmujący wyższe stanowiska kierownicze	88%	48%

5. Bezpieczne środowisko pracy

Zapewnienie bezpiecznego środowiska pracy jest dla Grupy LIBET S.A. głównym priorytetem, dlatego dokłada ona wszelkich starań, aby otoczenie pracy było bezpieczne.

LIBET S.A. od wielu lat podejmuje działania na rzecz minimalizacji ilości wypadków, związanych z działalnością zakładów. Grupa ogranicza się nie tylko do spełniania wymogów prawnych – organizując szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prowadząc działania prewencyjne w postaci propagowania dobrych praktyk – ale aktywnie dąży do podnoszenia standardów i rozwijania kultury bezpieczeństwa, opierającej się na:

- otwartej komunikacji w kontekście powstałych zagrożeń i potrzeb z tym związanych,
- przekonaniu każdego pracownika o wadze bezpieczeństwa jego i osób mu towarzyszących w wykonywanych czynnościach,
- zachęcaniu do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa.

Grupa w sposób ciągły monitoruje bezpieczeństwo pracowników. Istniejący system zgłoszeń zdarzeń potencjalnie niebezpiecznych, polityk BHP i innych narzędzi weryfikujących, pozwala na kompleksowe gromadzenie wiedzy na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w każdym z 15 zakładów. W przypadku wystąpienia zdarzenia niepożądanego aktywowany jest tzw. „alert bezpieczeństwa”, którego zadaniem jest informowanie pozostałych zakładów o zaistniałej sytuacji, celem eliminacji podobnych zdarzeń w innych lokalizacjach. W tego

typu przypadkach wszyscy pracownicy otrzymują informacje jakie elementy zawiodły i jak muszą postępować, aby uniknąć podobnego zdarzenia w przyszłości.

Grupa inwestuje również w rozwiązania podnoszące bezpieczeństwo parku maszynowego. Urządzenia produkcyjne wyposażone są w osłony oraz siatki bezpieczeństwa, uniemożliwiające dostęp do obszaru osobom nieupoważnionym, strefy i bramki monitorujące strefę zagrożenia, manipulatory ułatwiające pracę oraz kabiny dźwiękochłonne w strefach hałasu.

W zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy Spółki Grupy działają w oparciu o własne standardy, znacznie wykraczające poza wymogi polskiego prawodawstwa w tym zakresie, tworząc wśród pracowników kulturę bezpieczeństwa. W tym celu wdrożono w Grupie Złote Zasady BHP, określające zespół zachowań i norm postępowania, zapewniających bezpieczeństwo podczas prac najbardziej narażonych na ryzyko wypadku: zamknięte przestrzenie / praca na wysokości / odłączanie maszyn i energii / pojazdy / podnoszenie i dźwiganie / sprzęt ochrony osobistej. Przestrzeganie Złotych Zasad jest bezwzględnie wymagane w odniesieniu do każdego, kto przebywa na terenie Zakładów Grupy.

W oparciu o ilość dni przepracowanych bez wypadku w każdym zakładzie Grupy wdrożono system motywowania i angażowania pracowników do współpracy przy minimalizacji ilości niepożądanych zdarzeń. Każde 1000 dni bez wypadku jest uroczystie obchodzone na terenie zakładu, a pracownicy otrzymują stosowne wyróżnienia. Efektem tych działań jest znaczne zmniejszenie liczby wypadków. Liderem bezwypadkowości jest zakład zlokalizowany w Libiążu, w którym, na dzień przygotowania oświadczenia, bezwypadkowy okres pracy wyniósł 5000 dni.

W zakładach Grupy działają komisje bezpieczeństwa gromadzące ok. 20% pracowników produkcji każdego z nich. W skład komisji wchodzi od 4 do 5 pracowników na 25-osobową załogę, kierownik i technolog. Spotkania komisji odbywają się przynajmniej raz do roku.

W 2017 r. w Zakładach GK LIBET S.A. miały miejsce dwa wypadki: jeden dotyczył pracownika Spółki, drugi osoby postronnej - kierowcy pojazdu klienta.

G4-LA6	Rodzaj urazów oraz wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych i nieobecności w pracy oraz wypadków śmiertelnych związanych z pracą, z podziałem na regiony i płeć	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Rodzaj wypadku	Lekki	0	2	2
	Ciężki	0	0	0
	Śmiertelny	0	0	0
Wskaźnik częstotliwości wypadków LTIFR1000				1,98
Wskaźnik częstotliwości wypadków LTIFR				0,24

Liczba wypadków oraz poszkodowani	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		
	2015	2016	2017
Pracownicy	6	2	1
Wykonawcy	1	1	0
Osoby postronne	0	0	1
Ogółem	7	3	2

6. Odpowiedzialność za produkt

Grupa LIBET S.A. przykładą dużą wagę do odpowiedzialności za produkt, którą postrzega m.in. w spełnianiu oczekiwań klientów w zakresie estetyki i funkcjonalności oferowanych wyrobów. Wychodząc naprzeciw temu zagadnieniu, jak również w odniesieniu do wymogów technicznych, stale prowadzony jest proces tworzenia nowych produktów lub ich modyfikacji. W tym zakresie Grupa stosuje metodę „design thinking”, która pozwala budować innowacyjne koncepcje produktów.

W LIBET S.A. funkcjonuje dział B+R w postaci interdyscyplinarnego zespołu, w skład którego wchodzi m.in. technologowie, projektanci, handlowcy oraz marketingowcy. Zespół monitoruje zmiany rynkowe, trendy, gusta klientów, jak również analizuje dostępne rozwiązania technologiczne pozytywnie wpływające na środowisko naturalne. Grupa nie tylko projektuje rozwiązania, które w sposób techniczny i użytkowy spełniają oczekiwania klientów, ale również wywierają pozytywny wpływ na społeczeństwo poprzez zapewnienie komfortu ich użytkowania.

Kwestia bezpieczeństwa produktów jest kluczowa i w tym obszarze Grupa przestrzega wszelkich regulacji, nałożonych przez prawodawstwo unijne i krajowe. Przepisy te mają bezpośredni wpływ na wymagania w odniesieniu do wyrobów budowlanych. Znajdują one odzwierciedlenie w krajowych normach, aprobatkach technicznych i innych specyfikacjach oraz przepisach, związanych z wyrobami budowlanymi. Każdy zakład produkcyjny Grupy posiada własne laboratorium, w którym w sposób ciągły wykonywane są badania kontrolne surowców oraz produktów gotowych przed wprowadzeniem ich na rynek. LIBET S.A. współpracuje również z uznanymi jednostkami badawczymi, gdzie okresowo wykonuje się badania kontrolne produktów. Porównanie wyników własnych i zleconych pozwala na upewnienie się, że przyjęte metody kontroli oraz stosowane narzędzia są obiektywne i zapewniają wiarygodne wyniki. Wszystkie oferowane przez Spółkę wyroby są poddawane badaniom tego typu i objęte są bieżącą kontrolą w ramach procedur zawartych w autorskim Systemie Operacyjnym Libet.

Badania tego typu oraz wymagania w zakresie parametrów produkowanych w LIBET S.A. wyrobów, określone są w następujących dokumentach odniesienia:

- Rodzina produktów: Betonowa kostka brukowa
  - PN-EN 1338 „Betonowa kostka brukowa. Wymagania i metody badań”
- Rodzina produktów: Betonowe płyty brukowe, ażurowe oraz serii Wet-Cast
  - PN-EN 1339 „Betonowe płyty brukowe. Wymagania i metody badań”
- Rodzina produktów: Krawężniki drogowe, obrzeża i oporniki
  - PN-EN 1340 „Krawężniki betonowe. Wymagania i metody badań”
- Rodzina produktów: Elementy małej architektury (palisady, bloczki, elementy schodowe oraz elementy systemów ogrodzeniowych)
  - PN-EN 13198 „Prefabrykaty betonowe. Elementy małej architektury ulic i ogrodów”
- Rodzina produktów: Betonowe elementy STOP do zastosowań przy przejściach dla pieszych
  - Aprobata Techniczna IBDiM Nr AT/2006-03-2073/2 „Płytki i kostki betonowe z wypustkami o nazwie handlowej: Elementy STOP” - data wydania: 20 lipca 2006 r., data ważności: 20 lipca 2021 r.
- Rodzina produktów: Betonowe płyty ściekowe
  - Aprobata Techniczna IBDiM Nr AT/2005-03-0975/2 „Płyty kanałowe, prefabrykowane, betonowe do odwodnienia dróg o nazwie handlowej: Płyty ściekowe betonowe” - data wydania: 19 kwietnia 2011 r., data ważności: 19 kwietnia 2021 r.
- Rodzina produktów: Betonowe kostki brukowe o grubości 40 mm:
  - Aprobata Techniczna IBDiM Nr AT/2005-03-0943/2 „Kostki brukowe betonowe o nazwie handlowej: Betonowa kostka brukowa LIBET 40” – data wydania: 23 lutego 2011 r., data ważności: 23 lutego 2021 r.
- Korytko ogrodowe pod nazwą Płytko ściekowa 33x25x8
  - PN-EN 1340 „Krawężniki betonowe. Wymagania i metody badań”
- Rodzina produktów: Elementy dekoracyjne ogrodów z betonu architektonicznego serii STAMPO
  - PN-EN 13198 „Prefabrykaty betonowe. Elementy małej architektury ulic i ogrodów”.

Na podstawie badań typu dla poszczególnych rodzin wyrobów zostały określone zasadnicze charakterystyki oraz wystawione Deklaracje Właściwości Użytkowych lub Krajowe Deklaracje Właściwości Użytkowych /dla wyrobów całej Grupy/. Zgodnie z wymaganymi przepisami prawa dokumenty te są dostępne dla klientów na stronach internetowych Spółek Grupy. Po wyprodukowaniu wyrobów oraz zakończeniu procesu kontroli wstępnej, na paletach z produktami umieszczane są etykiety z oznakowaniem CE lub znakiem budowlanym B.

Istotnym aspektem odpowiedzialności za produkt jest również dbałość o dobre relacje z klientami i działanie zgodne z zasadami etyki w biznesie. Grupa, w celu dostarczenia klientom wiedzy w zakresie użytkowania oferowanych produktów, udostępnia na stronie internetowej porady oraz instrukcje, pozwalając tym samym na właściwe i satysfakcjonujące wykorzystanie zakupionych wyrobów. Ponadto Grupa dba o otwartą komunikację

z klientem poprzez Dział Reklamacji, który odpowiada za kompleksową obsługę oraz kontakt na każdym etapie procesu reklamacyjnego.

7. Relacje z otoczeniem zewnętrznym

DOSTAWY SUROWCÓW

Podstawowymi surowcami w produkcji LIBET S.A. są cement i kruszywa. Grupa przykłada dużą wagę do jakości stosowanych w produkcji surowców. Dbą, by materiały pochodziły ze sprawdzonych źródeł oraz, by dostawcy przestrzegali obowiązujących na rynku regulacji i wytycznych. Wymagania stawiane w stosunku do jakości kruszyw, szczególnie tych stosowanych do wierzchniej warstwy wyrobów są bardzo restrykcyjne i znacznie przekraczają wymagania normowe w tym zakresie. Aby zapewnić oczekiwaną jakość produktów istotne jest pozyskiwanie surowców o określonych parametrach, dlatego też do każdego postępowania ofertowego dołączone zostają wymagania, dotyczące jakości przedmiotu akcji ofertowych.

Istotnym elementem procesu zakupowego jest też właściwie przeprowadzona ocena dostawców. Grupa dbając o jakość pozyskiwanych surowców – bezpośrednio przekładającą się na efekt finalny wyrobu gotowego – stosuje procedurę Oceny i Kwalifikacji Dostawców. Proces ten zarządzany jest poprzez Listę Kwalifikowanych Dostawców, określającą ich statusy, kwalifikowane według poniższych zasad:

Status	Interpretacja statusu
Preferowany	Dostawca, u którego w pierwszej kolejności powinny być realizowane zakupy lub składane zapytania ofertowe w poszczególnych grupach księgowych.
Kwalifikowany	Dostawca, u którego w drugiej kolejności powinny być realizowane zakupy lub składane zapytania ofertowe w poszczególnych grupach księgowych.
Potencjalny	Dostawca, u którego powinny być lokowane zapytania ofertowe w poszczególnych grupach księgowych, celem określenia statusu jak niżej lub jak wyżej.
Zawieszony	Dostawca, u którego nie powinny być realizowane żadne zakupy w poszczególnych grupach księgowych lub tylko i wyłącznie zakupy awaryjne.
Zdyskwalifikowany	Dostawca, u którego obowiązuje bezwzględny zakaz realizacji zakupów w poszczególnych grupach księgowych.

Dobre relacje, budowane w oparciu o zasady etyczne oraz transparentność działań są istotnym elementem kultury organizacyjnej Grupy. Dlatego też, w obszarze zakupowym, Grupa stosuje rozwiązania, które gwarantują realizację procesu w sposób uczciwy i przejrzysty. Postępowania ofertowe prowadzone są za pomocą dedykowanej platformy zakupowej. Stosowane rozwiązanie pozwala na nieograniczony dostęp dostawcom Grupy, zachowując najwyższe standardy przekazu danych. Jednocześnie korzystanie z platformy umożliwia optymalizację i przejrzystość procesu oraz lepszą organizację pracy. Wybór ofert odbywa się zgodnie z zasadami swobody

konkurencji, a elektroniczny proces ofertowania radykalnie obniża ryzyko zachowań antykonkurencyjnych i praktyk monopolowych.

Celem poszerzenia informacji o dostawcach o dodatkowe kwestie szeroko rozumianej społecznej odpowiedzialności biznesu, Grupa planuje w 2018 roku wprowadzenie Ankiety Dostawcy, obejmującej poniższe aspekty:

Aspekt	Obszar badania
Ocena środowiskowa dostawcy	Spełnianie kryteriów środowiskowych, aby móc określić procent nowych dostawców, którzy zostaną dobrani pod kątem spełniania kryteriów środowiskowych oraz przedstawić znaczący rzeczywisty i potencjalnie negatywny wpływ na środowisko w łańcuchu dostaw.
Ocena dostawcy pod kątem ryzyka zatrudniania	Spełnianie kryteriów praktyk zatrudniania, aby móc określić procent nowych dostawców, którzy zostaną dobrani pod kątem spełniania kryteriów praktyk zatrudniania oraz przedstawić znaczący rzeczywisty i potencjalnie negatywny wpływ na praktyki zatrudniania w łańcuchu dostaw.
Wolność zrzeszania się i zawierania układów zbiorowych	Spełnienie wskazanych kryteriów celem określenia grupy dostawców, u których może dochodzić do naruszenia lub może występować poważne ryzyko naruszenia wolności zrzeszania się i zawierania umów zbiorowych.
Praca dzieci	Spełnienie wskazanych kryteriów celem identyfikacji grup dostawców obciążonych znacznym ryzykiem wystąpienia przypadków pracy dzieci.
Praca przymusowa lub obowiązkowa	Spełnienie wskazanych kryteriów celem identyfikacji grup dostawców szczególnie narażonych na ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej lub obowiązkowej.
Ocena dostawcy pod kątem poszanowania praw człowieka	Spełnianie kryteriów w zakresie poszanowania praw człowieka, aby móc określić procent nowych dostawców, którzy zostaną dobrani pod kątem spełniania kryteriów w zakresie poszanowania praw człowieka oraz przedstawić znaczący rzeczywisty i potencjalnie negatywny wpływ na poszanowanie praw człowieka w łańcuchu dostaw.
Ocena dostawcy pod kątem kwestii społecznych	Spełnianie kryteriów w zakresie wpływu na społeczeństwo, aby móc określić procent nowych dostawców, którzy zostaną dobrani pod kątem spełniania kryteriów wpływu na społeczeństwo oraz przedstawić znaczący rzeczywisty i potencjalnie negatywny wpływ na społeczeństwo w łańcuchu dostaw.

PRODUKCJA

Produkcja wyrobów Grupy odbywa się w 15 zlokalizowanych na terytorium Polski zakładach. Są one wyposażone w specjalistyczne maszyny i urządzenia, wyróżniające się wysokim poziomem automatyzacji procesów produkcyjnych. Grupa prowadzi działalność w oparciu o nowoczesne technologie, wysokiej jakości surowce oraz przy zachowaniu wyjątkowej dbałości o aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy.

DYSTRYBUCJA

LIBET S.A. posiada stabilną i zdywersyfikowaną sieć dystrybucji, opartą przede wszystkim o najbardziej rozpoznawalną wśród producentów wibroprasowanych wyrobów betonowych w Polsce sieć Autoryzowanych Punktów Sprzedaży Libet Platinum. Grupa prowadzi także sprzedaż bezpośrednią skierowaną do firm, zajmujących się budownictwem drogowym oraz hurtowni i firm ogólnobudowlanych. Dodatkowo, jako jeden z nielicznych producentów kostki brukowej w Polsce, LIBET S.A. stymuluje popyt na swoje wyroby poprzez oferowanie usług projektowania i aranżacji posesji.

8. Środowisko naturalne

LIBET S.A. dokłada wszelkich starań, aby prowadzona w ramach Grupy działalność była realizowana zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Tym samym, podejmując aktywności na polu biznesowym, uwzględnia możliwe oddziaływanie na środowisko naturalne. Grupa realizuje zadania, które minimalizują wpływ na obszary środowiskowe. Wszystkie Zakłady, należące do Grupy, zlokalizowane są poza obszarami podlegającymi ochronie. Ponadto LIBET S.A. angażuje się w inicjatywy, wskazujące kierunki pozytywnego wpływu na przyrodę, prowadząc m.in. kampanie społeczne na rzecz zbierania i utylizacji odpadów opakowaniowych.

HAŁAS

Grupa w trakcie procesu produkcyjnego wykorzystuje wibroprasy, które emitują podwyższony poziom hałasu, oddziałując na środowisko naturalne. Ze względu na ryzyko oddziaływania prowadzonej produkcji na lokalną społeczność Grupa podjęła działania, mające na celu zmniejszenie emisji hałasu. Wszystkie wibroprasy znajdują się w specjalnych kabinach wyciszających, a przegrody wytłumiające montowane są również na innych komponentach linii.

ENERGIA

LIBET S.A. podejmuje działania, mające na celu zmniejszenie wydatku energetycznego potrzebnego do wyprodukowania i dostarczenia do klienta produktów finalnych. Czynności te koncentrują się nie tylko na zmniejszeniu zużycia energii bezpośrednio na potrzeby produkcji /jak w prezentowanej tabeli/, ale obejmują również działalność uboczną. W tym obszarze Grupa dokonała inwestycji w zakresie zmiany oświetlenia hal i placów na oświetlenie wzbudzone indukcyjne. Jednocześnie Grupa konsekwentnie zarządza flotą samochodów służbowych w celu zwiększenia liczby pojazdów spełniających najnowsze standardy emisji.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Rodzaj energii	Średnioroczne oszczędności energii		Okres uzyskiwania oszczędności
			GJ	toe	lata
1	poprawa instalacji sprężonego powietrza /uszczelnienia, konfiguracja pracy/	elektryczna	415	9,92	1
2	poprawa logistyki magazynów / paletyzery wózków widłowych, poprawa składowania/	paliwa	519	12,41	2
3	regulacja pracy zasilaczy hydraulicznych /pusty przebieg/	elektryczna	532	4,96	3
4	wdrożenie systemów smarowania przenośników łańcuchowych	elektryczna	532	12,71	2
5	regulacja pracy mieszarek betonu /miękki start/	elektryczna	266	6,35	4
6	rekuperacja systemu ogrzewania komór	paliwa /ogrzewanie/	80	1,92	4
7	opomiarowanie zużycia energii przez elementy linii produkcyjnych	elektryczna	532	4,96	1

G4-EN3	Zużycie energii wewnątrz organizacji wg. rodzaju	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
Całkowite zużycie energii pochodzącej ze źródeł nieodnawialnych			
	energia elektryczna	50 986	GJ
	energia zużytych paliw do środków transportu wewnętrznego / LPG, olej napędowy/	18 925	GJ
	energia zużytych paliw do ogrzewania budynków socjalnych i biurowych / LPG, olej opałowy/	5 986	GJ
Energia sprzedawana			
	Wielkość sprzedanej energii elektrycznej	4	MW
* Gęstości paliw na podstawie kart technicznych paliw producentów. Energia elektryczna na podstawie faktur. Wartości opalowe paliw przyjęte na podstawie „Wartości opalowe (WO) i wskaźniki emisji CO 2 (WE) w roku 2014 do raportowania w ramach Systemu Handlu Upewnieniami do Emisji za rok 2017” KRAJOWY OŚRODEK BILANSOWANIA I ZARZĄDZANIA EMISJAMI			

G4-EN4	Zużycie energii na zewnątrz organizacji	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
Energia zużyta poza organizacją			
Paliwa wykorzystane do podróży służbowych w pojazdach:			
	– benzyna	18 146	l
	– diesel	213 247	l
	Ilość energii	8 351	GJ
* Dane zużycia paliw uzyskane od dostawcy paliw (SHELL) z elektronicznej ewidencji kart flotowych. Gęstości paliw na podstawie kart charakterystyk paliw od producenta. Wartość opalowa przyjęta na podstawie „Wartości opalowe (WO) i wskaźniki emisji CO 2 (WE) w roku 2014 do raportowania w ramach Systemu Handlu Upewnieniami do Emisji za rok 2017” KRAJOWY OŚRODEK BILANSOWANIA I ZARZĄDZANIA EMISJAMI			

G4-EN5	Intensywność zużycia energii	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
Wskaźnik intensywności zużycia energii wewnątrz organizacji:			
	– paliwa zużyte do transportu wewnętrznego i ogrzewania	4,76	MJ/t
	– energia elektryczna	13,21	KWh/t
Wskaźnik intensywności zużycia energii na zewnątrz organizacji:			
	– energia z paliw na podróże służbowe	80,7	GJ/pojazd
* Intensywność zużycia energii ujęto jako stosunek ilości zużytej energii do masy wyprodukowanego wyrobu. We wzorze ujęto zużyta energię elektryczną oraz paliwa zużyte do transportu wewnętrznego i ogrzewania. Nie ujęto paliw zużytych do przewozu osobowego (osobowe samochody służbowe) – wykazane w punkcie G4-EN4 Zużycie energii poza organizacją.			
** Intensywność zużycia energii wykorzystywanej poza organizacją ujęto jako ilość energii pochodząca z paliw zużytych na podróże służbowe odniesioną do ilości pojazdów służbowych			

WODA

Woda w zakładach Grupy LIBET S.A. wykorzystywana jest do produkcji mieszanki betonowej oraz na cele socjalno-bytowe. W większości zakładów, jako źródło wody wykorzystuje się instalacje wodociągowe miejskie lub gminne.

Spółki Grupy podejmują działania, pozwalające na ograniczenie ilości zużycia wody pitnej do celów produkcyjnych oraz jej racjonalne gospodarowanie. Tym samym, w kilku zakładach wykonano ujęcia wód gruntowych, z których woda wykorzystywana jest do procesu produkcyjnego. Wielkość poborów nie stanowi dużej ingerencji w zasoby wodne. W uzyskanych pozwoleniach maksymalne pobory nie przekraczają 10m³/min., przy czym realne jej wykorzystanie pozostaje na znacznie niższych poziomach.

Jednym z etapów procesu produkcyjnego prowadzonego przez część zakładów Grupy, w ramach którego wykorzystywana jest woda, jest tzw. „płukanie kostki”. Jest to proces wymywania zaczynu cementowego z wierzchniej warstwy kostki w celu odsłonięcia kruszywa i uzyskania na powierzchni odpowiednich efektów wizualnych, które przypominają naturalny kamień. Woda wykorzystywana do tego procesu gromadzona jest w zbiornikach, oczyszczana w specjalnych instalacjach i wykorzystywana ponownie do produkcji mieszanki betonowej. Powyższe rozwiązanie zostało specjalnie opracowane na potrzeby Grupy, celem minimalizacji zużycia wody. Zastosowany system filtracyjny pozwala na koagulację zawiesiny cementowej, uzyskując stopień oczyszczenia wody, który pozwala na jej ponowne użycie do produkcji mieszanki betonowej. Niestety, ze względu na zanieczyszczenie wody po procesie płukania, nie ma możliwości zainstalowania przepływomierzy, w związku z czym brak jest danych na temat objętości wody ponownie przetwarzanej.

G4-EN8	Całkowity pobór wody według źródła	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
	woda pitna	150 130	m ³
	woda gruntowa	22 640	m ³
* Podane wartości uzyskano z odczytu liczników na przyłączach wodociągowych i pompach wód gruntowych.			

EMISJA

Procesy produkcyjne w Grupie LIBET S.A. związane są ze składowaniem pyłów cementowych i popiołów oraz wykorzystaniem wyciągów odpylających. Grupa posiada pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, obejmujące emisję pyłów zawieszonych.

Kluczowym elementem procesu produkcyjnego, w którym generuje się pył zawieszony, jest przeladunek cementów oraz późniejszy proces obróbczy, realizowany na liniach produkcyjnych. Celem eliminacji ryzyka zwiększenia emisji pyłów zawieszonych Grupa stosuje systemy odpylania instalacji składowania cementów i pyłów, systemy odpylania elementów linii wyposażonych w filtry oraz zmniejszenie emisji nieuporządkowanej poprzez systemy zraszania dróg i placów.

W działalności Grupy wyróżnia się bezpośrednią i pośrednią emisję gazów cieplarnianych. Emisja bezpośrednia powstaje w wyniku spalania paliw w procesie transportu wewnętrznego, wykorzystania samochodów osobowych oraz ogrzewania hal i pomieszczeń biurowych. Pośrednia emisja wynika z konsumpcji energii elektrycznej nabytej przez Grupę w oparciu o podpisane umowy z dostawcami. Grupa w swojej działalności nie produkuje oraz nie dokonuje przywozów, ani wywozów substancji zużywających warstwę ozonową. Na terenach zakładów znajdują się tylko niewielkie ilości tego typu środków, które związane są głównie z użytkowaną klimatyzacją pomieszczeń biurowych i eksploatacją komór badawczych, znajdujących się w części laboratoriów zakładowych.

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych		Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		
		Energia	Wskaźnik emisji	Wielkość emisji CO ₂
Rodzaj użytkowania	Rodzaj nośnika energii	GJ	kgCO ₂ /GJ	Kg
transport wewnętrzny	olej napędowy	15 919	74,10	1 179 602,70
transport wewnętrzny	LPG	3 006	63,10	189 679,21
samochody osobowe	olej napędowy	7 748	74,10	574 151,23
samochody osobowe	benzyna	603	69,30	41 781,03
Ogrzewanie	olej opałowy	1 984	77,40	153 575,66
Ogrzewanie	LPG	4 002	63,10	252 541,48

* Dane do obliczeń: zużycia nośników energii z liczników lub faktur, gęstość paliw z kart technicznych producenta, wartość opałowa oraz wskaźnik emisji CO₂ na podstawie „Wartości opalowe (WO) i wskaźniki emisji CO₂ (WE) w roku 2014 do raportowania w ramach Systemu Handlu Upewnieniami do Emisji za rok 2017” KRAJOWY OŚRODEK BILANSOWANIA I ZARZĄDZANIA EMISJAMI

Pośrednie emisje gazów cieplarnianych		Grupa Kapitałowa LIBET S.A.		
		Energia	Wskaźnik emisji	Wielkość emisji CO ₂
Rodzaj nośnika energii		GJ	kgCO ₂ /GJ	kg
energia elektryczna		50 987	94,69	4 827 940,09

* Dane do obliczeń: zużycia nośników energii z liczników lub faktur, wartość opałowa oraz wskaźnik emisji CO₂ na podstawie „Wartości opalowe (WO) i wskaźniki emisji CO₂ (WE) w roku 2014 do raportowania w ramach Systemu Handlu Upewnieniami do Emisji za rok 2017” KRAJOWY OŚRODEK BILANSOWANIA I ZARZĄDZANIA EMISJAMI

Intensywność emisji gazów cieplarnianych		Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
Wskaźnik			
Intensywność emisji gazów cieplarnianych w stosunku do masy wytworzonych produktów		4,52	kgCO ₂ /t

* Wskaźnik intensywności emisji gazów cieplarnianych przyjęto poprzez odniesienie wielkości emisji gazów do masy wytworzonych produktów.

Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i innych		Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
Emisja			
Emisja pyłów zawieszonych /PM/		8 529	Mg

ODPADY

Znaczącym elementem, pośrednio wpływającym na środowisko naturalne, są odpady wyrobów wybrakowanych, stanowiące największą masę odpadów /nie będących niebezpiecznymi/ generowanych przez Zakłady Grupy. Przekazywane są one uprawnionym do tego celu podmiotom zewnętrznym do ponownego wykorzystania. Grupa prowadzi działania celem minimalizacji ich ilości. W tym zakresie wdraża procedury kontroli surowców, półproduktów i produktów oraz nadzoru nad procesem produkcji mieszanki betonowej i formowania wyrobów finalnych. Tym samym, ewentualne niezgodności z wymogami, są usuwane we wczesnym etapie procesu technologicznego.

G4-EN31	Całkowite wydatki na ochronę środowiska i inwestycje według typu	Grupa Kapitałowa LIBET S.A.	
		ilość	j.m.
	Rodzaj opłaty		
	Roczna opłata za korzystanie ze środowiska	46 000,00	PLN
	Koszty uzyskania pozwoleń środowiskowych	5 000,00	PLN

9. Oświadczenie niefinansowe

DEFINIOWANIE TREŚCI OŚWIADCZENIA

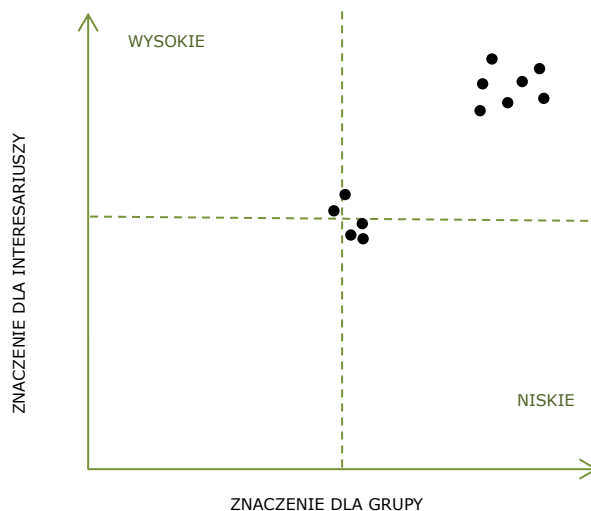
Oświadczenie niefinansowe Grupy Kapitałowej LIBET S.A. za 2017 r. jest pierwszym w historii tego przedsiębiorstwa dokumentem, który w sposób usystematyzowany i zgodny ze światowymi standardami, prezentuje szeroko rozumiane wyniki ekonomiczne, społeczne i środowiskowe Grupy. **Oświadczenie, zostało opracowane zgodnie z rekomendacjami Global Reporting Initiative dla organizacji rozpoczynających raportowanie w oparciu o Wytyczne GRI G4 w opcji podstawowej (core).** Okres objęty raportowaniem dotyczy 2017 roku, tj. okresu od 01.01.2017 do 31.12.2017 r.

W celu zachowania należytej staranności, oświadczenie zostało opracowane przez podmiot zewnętrzny i poddane niezależnej i obiektywnej weryfikacji wewnętrznej. Aby zdefiniować zakres raportowania powołano grupę roboczą ds. CSR, w skład której weszli pracownicy merytoryczni wyższego szczebla. W ramach pracy zespołu określono aspekty istotne z punktu widzenia społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy LIBET S.A. oraz przeprowadzono analizę raportowania społecznego wiodących globalnych i krajowych firm z branży materiałów budowlanych i budownictwa. Na określenie kluczowości aspektów w odniesieniu do specyfiki sektorowej wpływ miała także analiza wymagań norm, aprobat technicznych oraz wytycznych krajowych i unijnych stawianych materiałom budowlanym. Dodatkowo, aby wyniki pracy grupy roboczej były wiarygodne, w analizie uwzględniono uwarunkowania rynku, trendy rozwojowe w branży oraz potrzeby interesariuszy. Na bazie tak przeprowadzonej analizy wyodrębniono aspekty o niskiej, średniej i wysokiej istotności. Te pierwsze, jako nie tworzące wymiernej wartości, zostały pominięte. Pozostałe wskaźniki stały się przedmiotem dyskusji i po ich opracowaniu zostały przedstawione w dokumencie w postaci matrycy.

Na potrzeby raportowania w Grupie Kapitałowej opracowano założenia do procesu gromadzenia danych oraz weryfikacji ich adekwatności. W proces zbierania danych zaangażowano ok. 20 osób z poszczególnych obszarów merytoryczno-funkcjonalnych.

ISTOTNE ASPEKTY RAPORTOWANIA

G4-19	Istotne aspekty raportowania	Istotność aspektu		Oddziaływanie aspektu	
		średnia	wysoka	wewnątrz Grupy	na zewnątrz Grupy
ASPEKTY EKONOMICZNE					
	Obecność na rynku i perspektywy rozwoju		•	•	•
	Łańcuch dostaw		•	•	•
	Zgodność z regulacjami		•	•	•
ASPEKTY SPOŁECZNE					
	Bezpieczeństwo i higiena pracy		•	•	•
	Zatrudnienie i relacje z pracownikami	•		•	
	Komunikacja marketingowa		•	•	•
	Oznakowanie produktów i usług	•			•
	Relacje ze społecznością lokalną		•	•	•
	Przeciwdziałanie dyskryminacji	•		•	•
ASPEKTY ŚRODOWISKOWE					
	Racjonalne gospodarowanie materiałami i energią		•	•	•
	Zarządzanie emisją CO ₂	•			•
	Odpady i ścieki	•			•

INTERESARIUSZE GRUPY

Podejście Grupy Kapitałowej LIBET S.A. do społecznej odpowiedzialności biznesu wyraża się w budowaniu pozytywnych relacji ze wszystkimi interesariuszami. Dialog z nimi stanowi istotny element budowania wartości Grupy, która dąży do tego, aby w procesie podejmowania decyzji gospodarczych, społecznych i środowiskowych uwzględniać interesy poszczególnych grup, istotnych z punktu widzenia prowadzonej działalności.

G4-24 INTERESARIUSZE GRUPY	
PRACOWNICY	potencjalni pracownicy, pracownicy etatowi, byli pracownicy, pracownicy podwykonawców i dostawców, Państwowa Inspekcja Pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy i inne instytucje nadzoru
INWESTORZY	akcjonariusze, inwestorzy strategiczni, instytucjonalni i indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, banki

KONSUMENTY, KLIENTY	Klienci instytucjonalni i indywidualni, partnerzy biznesowi, kluczowi dostawcy, podwykonawcy
SPOŁECZNOŚCI LOKALNE	społeczności lokalne, mieszkańcy i liderzy społeczni, media, szkoły wyższe i pracownicy nauki,
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	lokalna administracja samorządowa, administracja rządowa
ORGANIZACJE BRANŻOWE I PROFESJONALNE	organizacje techniczne i branżowe, lokalne organizacje pozarządowe
ORGANIZACJE ŚRODOWISKOWE	organizacje ekologiczne, instytucje ochrony środowiska, Ministerstwo Ochrony Środowiska, Agencji Ministerstwa Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Głównymi metodami komunikacji z interesariuszami Grupy są: komunikacja bezpośrednia, strona internetowa www.libet.pl, stanowisko relacji inwestorskich, publikowane raporty bieżące i okresowe, prezentacje inwestorskie oraz udział w targach i wydarzeniach branżowych.

10. Wskaźniki GRI

WSKAŹNIK	WYTYCZNE GRI	MIEJSCE W RAPORCIE	KOMENTARZ / OPIS
WSKAŹNIKI PROFILOWE			
Strategia i analiza			
G4-1	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla o znaczeniu zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii		List Prezesa Zarządu do Sprawozdania Finansowego
G4-2	Opis kluczowych ryzyk	str. 35-36	Strategia biznesowa i zarządzanie ryzykiem
Profil organizacji			
G4-3	Nazwa organizacji	str. 31	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-4	Główne marki, produkty i usługi	str. 31	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-5	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	str. 32	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-6	Kraje w których działa organizacja	str. 31	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-7	Forma własności i struktura prawna organizacji	str. 31	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-8	Rynki obsługiwane przez organizację	str. 31	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-9	Skala działalności	str. 31	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-10	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę, regionu, płci	str. 40-42	Zarządzanie zasobami ludzkimi
G4-11	Procent pracowników objętych umowami zbiorowymi		nie dotyczy, w Grupie Kapitałowej LIBET S.A. nie ma zbiorowych układów pracy
G4-12	Charakterystyka łańcucha dostaw / wartości	str. 46-47	Relacje z otoczeniem zewnętrznym
G4-13	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury, formy własności lub łańcucha wartości		brak zmian – raport jest pierwszym raportem zrównoważonego rozwoju Grupy
G4-14	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności.	str. 35	Strategia biznesowa i zarządzanie ryzykiem
G4-15	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy	str. 36-39, 46-47	Kultura zarządzania, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Relacje z otoczeniem zewnętrznym

G4-16	Członkostwo w stowarzyszeniach oraz krajowych lub międzynarodowych organizacjach orzecznicych	str. 39	Kultura zarządzania
Identyfikacja istotnych aspektów i ich granic			
G4-17	Struktura organizacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint-venture	str. 32	Model biznesowy Grupy Kapitałowej LIBET
G4-18	Proces definiowania treści raportu	str. 52-53	Oświadczenie niefinansowe
G4-19	Istotne aspekty zidentyfikowane w procesie definiowania zawartości raportu	str. 53	Oświadczenie niefinansowe
G4-20	Granice wyznaczone dla każdego z istotnych aspektów wewnątrz organizacji		wszystkie aspekty zostały zidentyfikowane jako istotne.
G4-21	Granice wyznaczone dla każdego z istotnych aspektów na zewnątrz organizacji		nie stwierdzono ograniczeń raportu w stosunku do istotnych aspektów wpływu społecznego i środowiskowego z uwzględnieniem podmiotów spoza organizacji
G4-22	Wyjaśnienia dotyczące efektów korekt informacji zawartych w poprzednich raportach		brak korekt – raport jest pierwszym raportem zrównoważonego rozwoju Spółki
G4-23	Znaczące zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu, zasięgu lub granic aspektów		brak zmian – raport jest pierwszym raportem zrównoważonego rozwoju Spółki
Zaangażowanie interesariuszy			
G4-24	Lista grup interesariuszy angażowanych przez organizację	str. 53-54	Oświadczenie niefinansowe
G4-25	Podstawy identyfikowania i selekcji interesariuszy	str. 53-54	Oświadczenie niefinansowe
G4-26	Podejście do angażowania interesariuszy włączając częstotliwość angażowania według typu i grupy interesariuszy	str. 53-54	Oświadczenie niefinansowe
G4-27	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich zaraportowanie ze wskazaniem grup interesariuszy, które zgłosiły poszczególne kwestie i problemy	str. 53-54	Oświadczenie niefinansowe
Profil raportu			
G4-28	Okres raportowania		01.01.2017 - 31.12.2017
G4-29	Data publikacji ostatniego raportu		nie dotyczy, raport jest pierwszym raportem zintegrowanym Spółki
G4-30	Cykl raportowania		roczny
G4-31	Osoba kontaktowa		sekretariat
G4-32	Indeks treści GRI	str. 54	Wskaźniki GRI
G4-33	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu	str. 52	Oświadczenie niefinansowe
Ład organizacyjny			
G4-34	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, odpowiedzialnymi za podejmowanie decyzji dotyczących wpływów ekonomicznych, środowiskowych i społecznych	str. 37	Kultura zarządzania
Etyka i rzetelność			
G4-56	Wartości, zasady, standardy, normy postępowania organizacji, zebrane w kodeksach postępowania i kodeksach etycznych	str. 36-40, 46-47	Kultura zarządzania, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Relacje z otoczeniem zewnętrznym
WSKAŹNIKI SZCZEGÓŁOWE			
WYNIKI W WYMIARZE EKONOMICZNYM			
Obecność na rynku			

EC DMA	Podjęcie zarządcze	str. 39-40	Zarządzanie zasobami ludzkimi
G4-EC6	odsetek osób pochodzących z lokalnej społeczności na wyższych stanowiskach kierowniczych w głównych lokalizacjach prowadzenia działalności	str. 42	Zarządzanie zasobami ludzkimi
WYNIKI W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM			
Energia			
EN DMA	Podjęcie zarządcze	str. 48	Środowisko naturalne
G4-EN3	Zużycie energii wewnątrz organizacji	str. 49	Środowisko naturalne
G4-EN4	Zużycie energii na zewnątrz organizacji	str. 49	Środowisko naturalne
G4-EN5	Intensywność zużycia energii	str. 49	Środowisko naturalne
Woda			
EN DMA	Podjęcie zarządcze	str. 49-50	Środowisko naturalne
G4-EN8	Całkowity pobór wody według źródła	str. 50	Środowisko naturalne
Emisje			
EN DMA	Podjęcie zarządcze	str. 50	Środowisko naturalne
G4-EN15	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 1)	str. 51	Środowisko naturalne
G4-EN16	Pośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 2)	str. 51	Środowisko naturalne
G4-EN18	Intensywność emisji gazów cieplarnianych	str. 51	Środowisko naturalne
G4-EN21	Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i innych znaczących emisji do powietrza	str. 51	Środowisko naturalne
Ogólne			
G4-EN31	Całkowite wydatki organizacji na ochronę środowiska	str. 52	Środowisko naturalne
WYNIKI W WYMIARZE SPOŁECZNYM			
Miejsce pracy: zatrudnienie			
G4- DMA	Podjęcie zarządcze	str. 39-40	Zarządzanie zasobami ludzkimi
G4-LA3	Odsetek powrotów do pracy i wskaźnik retencji po urlopie macierzyńskim/ tacierzyńskim, w odniesieniu do płci	str. 41	Zarządzanie zasobami ludzkimi
Miejsce pracy: bezpieczeństwo i higiena pracy			
G4-DMA	Podjęcie zarządcze	str. 42-43	Bezpieczne środowisko pracy
G4-LA6	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy, a także liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą według regionów	str. 43-44	Bezpieczne środowisko pracy
Miejsce pracy: szkolenia i edukacja			
LA DMA	Podjęcie zarządcze	str. 40	Zarządzanie zasobami ludzkimi
Miejsce pracy: różnorodność i równość szans			
G4-DMA	Podjęcie zarządcze	str. 40	Zarządzanie zasobami ludzkimi
G4-LA12	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności	str. 41-42	